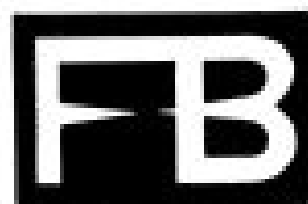

FRANTIŠEK BĚHOUNEK
Komando plukovníka Brenta

FRANTIŠEK BĚHOUNEK / KOMANDO PLUKOVNÍKA BRENTA

FRANTIŠEK BĚHOUNEK
KOMANDO PLUKOVNÍKA BRENTA

ALBATROS PRAHA

KNIHY FRANTIŠKA BĚHOUNKA PRO MLÁDEŽ

Komando plukovníka Brenta

© František Běhounek 1948, 1969
Illustrations © Václav Junek 1969

ČTENÁŘŮM

Příběh, který budete číst, není vymyšlen. Stal se skutečně na konci čtvrtého roku války a byl chován v tajnosti jako většina podobných neobyčejných podniků. Teprve 1. srpna 1946 učinil o něm australský ministr vojenství Forde sdělení parlamentu.

Hrstka statečných mužů, opravdových partyzánů Tichého oceánu, která pronikla při plnění svého tajného poslání několik tisíc mil za bojovou čáru, měla mnohem těžší postavení než její druhové, bojující na pevnině.

Musila se plavit tisíce mil po mořích, jejichž pánem byl nepřítel, až na jediný případ nemohla nikdy počítat s pomocí stejně smýšlejícího obyvatelstva, porobeného dobyvatelem, a konečně nečelila jen lidem, ale i dravým útokům přírody, proti nimž bývá člověk většinou bezmocný.

I

Rozkaz pro Dicka Stantona

Dveře nízkého dřevěného baráku se otevřely a šedivá hlava starého kulhavého seržanta O'Readyho nahlédla dovnitř.

"Voják Dick Stanton!" houkl mrzutě seržant. "Zde!" Dick se postavil mrštně do pozoru.

"Ihned k veliteli!"

O chvíli později stál Dick Stanton před stolem, u kterého seděl prošedivělý major Greenwood, velitel výcvikového tábora vojenské tajné služby Secret Service. Major vzhlédl od papírů, do jejichž četby byl pohroužen, když Dick vešel. Jeho šedé oči na okamžik ulpěly na statném mladém muži, jehož otevřená tvář nedovedla utajit dychtivé očekávání. Major se pousmál a natáhl ruku k zásuvce veliké ocelové kartotéky, která pokrývala celou jednu stěnu místnosti. Chvilku v ní listoval a potom vyňal tuhý čtverec papíru, pokrytý drobným písmem. Zdálo se, že znal už dobře jeho obsah, neboť jej přelétl jediným pohledem a zase se zadíval na Dicka.

"Jste Richard Stanton, stár osmnáct let bez jednoho měsíce, syn rybáře z Wyndhamu v Královnině zálivu, Australan, svobodný?" tázal se rychle.

"Ano, majore."

"Ve výcvikovém táboře jste strávil čtrnáct měsíců. Z toho šest v Kalgoorlii a osm zde, ve Fort Startu." pokračoval major. Mladý muž přisvědčil. "Dvakrát jste se už hlásil k zvláštním úkolům, ale byl jste odmítnut pro nedokončený výcvik?"

Dick vyrazil opět své "Ano, majore". Velitel tábora se opřel o lenoch židle a zadíval se na mladíka zkoumavě, že se Dick začal rozpaky červenat. Po vážné tváři majorově přelétl lehký usměv. Posadil se zpříma, otevřel zásuvku stolu a vyňal z ní prostou šedožlutou obálku. Dick na ní dychtivě ulpěl očima. Byla bez nápisu, a jak jí major v ruce převracel, viděl mladý voják, že není ani zapečetěná. Zdálo se, že major zaváhal. Znovu se zahleděl na hochu stojícího před ním v pozoru.

Na jeho svěží mládí, přímou postavu, ještě polochlapecký obličej a šedé oči, rozzářené touhou po dobrodružství. Kolik takových hochů už odešlo za ta čtyři léta války a kolik se z nich vrátila zpátky? napadlo majora. Sklouzl pohledem stranou a odkašlal si. "Vezměte si to!" řekl a podal mu obálku přes stůl. "Je to váš tajný rozkaz. Zítra odjedete s transportem nákladních aut do Darwinu. V občanském obleku samozřejmě. Nepojedete až do Port Darwinu, vystoupíte u poslední benzínové stanice před městem. Tam otevřete tuto obálku a v ní najdete další rozkazy. Počkejte, zastavil Dicka, jenž se s vojenským pozdravem obracel k odchodu, celý vzrušený tajemným úkolem, skrytým v obyčejné zalepené obálce. Dick znovu ztuhl v pozoru. "Je vám známo, že členové vojenské Secret Service neprovádějí své úkoly v uniformách a že se tedy na ně nevztahuje mezinárodní ochrana, které požívají všichni vojáci, bojující v uniformách?" zeptal se vážně major.

Dick se na něho překvapeně podíval.

"Ovšemže majore, to je přece paragraf třetí výcvikového řádu Secret Service." Byl udiven, že mu major klade tak naivní otázku, a v jeho odpovědi to bylo znát. Major vstal a s úsměvem mu podal ruku.

"Vraťte se zdráv a se ctí!" Než Dick zavřel za sebou dveře, seděl už zase major u stolu, pohřížen do četby, z které ho příchod mladého vojáka vyrušil.

II

V prvním ohni

Slunce se ještě nepozvedlo nad nízký hřeben hor, na jejichž úbočí stály dřevěné baráky výcvikového tábora, když se Dick vydal na cestu. Na okamžik pocítil lítost, že se nemůže rozloučit s kamarády, kteří ještě spali, ale řád tábora byl tuhý a mužům odcházejícím za zvláštním úkolem nebylo dovoleno pořádat nějaká loučení. Mizeli jako stíny, tak tajemně, jak tajemný byl úkol, kterým byli pověřeni. Dick vyšel do ranního šera a otrásl se zimou. Měl na sobě jen lehký kabát a krátké šortky, a srpnový den byl před východem slunce hodně chladný. Ujistil se ještě jednou, že má v kapsách všechno, co si tam včera večer dal, zejména plochou opakovací pistoli, ostře nabitou, přehodil tlumok se svinutým nepromokavým pláštěm přes záda a bystře vykročil k silnici. Po několika krocích už zahlédl řadu nákladních aut a brzy nato se již hlásil u velitele transportu. Rozespálý obstárlý nadporučík australské milice pročetl vážně suché sdělení z kanceláře tábora, že má Pickovi poskytnout místo v transportu, až kam si bude přát, a nedívaje se na mladého muže, řekl zběžně: "Vůz číslo tři, sedněte si k řidiči!"

Dick si našel svůj vůz, těžce naložený a přikrytý nepromokavou plachtou, a mrštně vyšplhal po malých stupátkách na nebetyčné sedadlo. Seděli na něm už tři muži, ale místa bylo dost, řidič velkého vozu měl pro sebe celou malou kabinu, uzavřenou celuloidovými okny. "Dobrý den, hoši!" Pozdravil Dick jasným hlasem. Svůj tlumok uložil pod sedadlo.

Z druhého konce sedadla se ozvalo nejasné zabručení v odpověď, ale Dickův přímý soused byl ochoten k řeči.

"Vida, ještě jeden cestující!" řekl. "Kampak, mladý muži?" Dick se instinktivně naježil. První zásada, kterou jim všěpovali v táboře, zněla: "Mluvit s každým co nejméně a nikdy nehovořit o vlastním úkolu!"

"Nahoru, na sever," odpověděl lakonicky. Soused se zachechtal. "Nějaká mladá želva, kterou nenaučili ještě mluvit, Willy," řekl sousedovi vpravo, z něhož se později vyklubal náhradní pilot. Dick vzplanul prudkým hněvem, ale tuhá táborová kázeň zvítězila. Zaťal zuby a beze slova se zadíval na smějícího se souseda. Viděl před sebou suchého šlachovitého chlapíka v obyčejném cestovním úboru, z jehož tváře, rozryté četnými vráskami, bylo těžko soudit na stáří. Muž po něm blýskl posměšně pohledem z přivřených očí a obrátil se zase k druhému sousedu.

"Co je to tu za hnízdo a proč tu stojíme tak dlouho, Willy?"

"Neumíš číst? Přece doplňovací skladiště, ne mladý muži?" řekl šofér. Naklonil se dopředu a podíval se na Dicka.

Dick přisvědčil. Doplňovací skladiště vojenského materiálu byl krycí název jejich výcvikového tábora. Zdálo se mu, že se v očích jeho protivného souseda kmitl stín nedůvěry, a jeho odpor proti němu ještě zesílil. Od té chvíle byl ustavičně ve střehu a snažil se mluvit co nejméně. Chvíli po této krátké výměně názorů se dala dlouhá kolona na cestu. Auta se držela telegrafní linky, která probíhá celou australskou

pevninou od jihu k severu, ze Spencerova zálivu na jižním břehu Austrálie až k Van Diemenově zátocce na severním pobřeží. Tam byl cíl Dickovy pouti. Krajina, většinou písčitá a holá, s nízkými, téměř nepostřehnutelnými řetězy pahorků, byla málo zajímavá a Dick se brzy nabažil pohledu ven. Osad tu nebylo, a jen čas od času míjeli vojenské stanice, založené teprve za války na ochranu telegrafního vedení a železniční trati, která běžela s ním rovnoběžně na jeho severním konci. Nízké baráčky, kryté střechou z vlnitého plechu, stály většinou v holé poušti, kam se i voda musila dovážet. Těžké kulometry je chránily proti vzdušným útokům, ale jak vyrozuměl Dick z hovoru svých sousedů, japonské nálety byly poslední dobou vzácné. Američané rozpoutali už před několika měsíci - velkou ofenzívu na Šalomounových ostrovech a Japončici neměli strojů nazbyt. Teprve, když byli třetí den na cestě, a blížili se již k Piné Greeku, uhodila na ně malá skupina středních japonských bombardérů. Jeli právě typickým austalským bušem, travnatou stepí, pokrytou ojedinělými křovisky, pod kterými hledala posádka automobilové kolony okamžitě ochranu. Bylo to poprvé, co Dick spatřil nepřítele v činnosti. Ležel v nízkém křoví, necelých dvě stě stop od vozu, který opustil s překotným chvatem, a s zatajeným dechem pozoroval letadla, kroužící nízko nad zemí.

"To je už druhá garnitura, tu první nechali v západním Pacifiku," poznamenal opovržlivě šofér Willy, který ležel vedle Dicka. Dick vyrozuměl, že mluví o nepřátelských pilotech, a mlčky se divil. Jemu se zdálo, že lítají znamenitě, jak také pozoroval prudké sestupy střemhlav a ostré zatáčky, jimiž pilot zvedal stroj z nepatrné výšky nad zemí. Spíše bombometčíky měli špatné, a tucet či dva menších pum, které shodili na dlouhou řadu vozů, zapadlo hezky daleko od cíle. Japonci přešli k palbě z kulometů a nesympatický dlouhán, jehož vyptávání Dicka rozzlobilo spokojeně zabručel:

"Došla jim vejce, to je dobře." Šofér Willy se zachechtal. Dick se nedovedl ubránit udivenému pohledu. Podle jeho názoru nebylo příčiny k veselosti, když sprška střel prorážela chladiče vozů.

"Vezeme trinitrotoluol, mladý muži," prohodil dlouhán, jenž vytušil jeho údiv. Dicka zamrazilo v zádech. Ttinitrotoluol, nejzhoubnější třaskavina! Měl ji po celou cestu za zády deset tun, a jeho protivný soused ani nevyndal lulku z úst, jako by vezl ovoce! A nyní leží sotva sto yardů v ohni japonské palby!

"Stačilo jedno to vejce slítnout do nákladu, a letěli jsme vzhůru jako Eliáš v ohnivém voze," pokračoval posměšně dlouhán, jako by četl Dickovy ustrašené myšlenky. "Podívej se, Harry, co dělá tamhle ten holomek!" přerušil ho rozčileně šofér. Poklekl a třeštil oči přes nízký keřík na štíhlou, japonskou stíhačku, která se oddělila od ostatního roje a zamířila ke křoví. Bylo asi tři sta stop od nich a kryla se pod ním část posádky autokolony s velitelem. Dlouhán, nazvaný Harry, natáhl ruku a přirazil k zemi Dicka, jenž ve svém vzrušení nedbal nebezpečí a celý se vzpřímil. "Klidně ležet a zhluboka dýchat, mladý muži!" řekl posměšně. Dick ho změřil zuřivým pohledem. Nepravidelné rány z karabin, lišící se od rychlého sledu výbuchů japonských kulometů, odvrátily jeho pozornost ke křoví. Kroužila nad ním stíhačka a zasypávala vojáky, kteří se v něm kryli, zuřivou palbou. Dick bezmocně svíral pěsti a

rozhlížel se po nebi, očekával, že se na něm objeví nějaký stroj se spojeneckým znakem. Ale pány nebe byli Japonci, ani jedno letadlo australské nebo americké nepřišlo rušit jejich útok.

"To je osud. Mohli si zrovna vybrat naše křoví, a lítali jsme v tom teď my," poznamenal klidně dlouhý Harry. Dickovi připadala jeho řeč nesmírně sobecká. Vrhł po něm opovržlivý pohled, ale dlouhán se jen zasmál.

"Na to si zvyknete mladíku, než se třikrát oholíte - předpokládám, že vám stačí holit se jen jednou týdně," pokračoval ve svých uštěpačných výrocích. Dick se už chystal k ostré odpovědi, ale poznámka šoférova, že žlutý hmyz je už na odletu, obrátila jeho pozornost jinam. Skutečně, stíhačka zanechala už vražedné palby na muže víceméně bezbranné a japonská eskadrona byla na odletu. Z dlouhé řady vozů šlehaly plameny, píšťalka velitele autokolony svolávala posádku k zdolání požáru. Protivný dlouhán Hany se hnál k vozům jeden z prvních, Dick se nedovedl ubránit obdivu nad smělostí, s jakou se vyšvihł na vůz, jehož plachta, kryjící bedny s třaskavinou, už doutnala. Harry vytrhl hasicí přístroj zpod šoférova sedadla, nedbaje plamenů, které olizovaly dvířka kabiny, a dlouhý bílý proud pěny dopadł na rudé jazyky, které se pod ním na okamžik přikrčily, aby v příští chvíli vzplály znovu. Ale již tu byl šofér od sousedního vozu s druhým přístrojem a jejich společnému úsilí se podařilo v poslední vteřině požár zdotat.

Požár dalších dvou vozů byl uhašen snadněji a rychlá prohlídka ostatních aut ukázala, že dvě z nich mají zničené motory a nejsou schopna jízdy. Velitel transportu nemohl rozdělit jejich náklad na ostatní vozy, potřeboval jedno auto pro raněné. Bylo jich osm, tři s těžkými zraněními. Dal složit náklad do křovin a naložit raněné. Byla to práce na dvě hodiny, a tím ještě nebyli hotovi. Zbývala jim ještě jedna povinnost, velmi smutná: pohřbít pět obětí zbabělého náletu japonské stíhačky na křoviny. Byl to první vojenský pohřeb, jehož se Dick zúčastnil. Zrudl námahou, jak se snažil potlačit své pohnutí, když se poraněný velitel transportu několika prostými slovy loučil s mrtvými. V jeho srdci se poprvé ozvala plnou silou nesmiřitelná nenávist k nepříteli, který napadl jeho vlast, a žhavá touha po odvetě.

III

Noční dobrodružství

Mezi raněnými a mrtvými bylo také několik šoférů, a velitel transportu byl nucen posadit k volantům šoféry náhradní, musili řídit vozy nepřetržitě až k cíli, který naštěstí už nebyl daleko. Vůz číslo 3, v němž seděl Dick a který náhodou nebyl japonskou palbou postižen, přišel o šoféra Willyho.

Zbytek cesty proběhl v naprostém tichu. U kola seděl, starý mrzutý Irčan, který nemiloval řeči, a Dick vytrvale odrážel pokusy Harryho o zapředení hovoru, takže se dlouhán nakonec vzdal marného úsilí. Mlčky už pak kouřil svou lulku.

Dick v duchu uvažoval, co tu vlastně v transportu má na práci. Šoférem nebyl, jak zjistil, a jeho oděv neměl v sobě nic vojenského. Usoudil, že je to nějaký civilista, zaměstnaný v zásobovacím oddělení, a již se o něho nestaral.

Dlouhá, čtyři dny trvající cesta, kdy auta uháněla k severu dnem i nocí, s krátkými zastávkami, jen nezbytně nutnými k obnovení zásob benzínu a výměně pneumatik, se chýlila ke konci. Dick si byl toho vědom, a stále častěji vyhlížel ven otevřeným postranním okénkem. Pátral po benzínové stanici, u které měl otevřít zalepenou obálku, obsahující jeho tajemný rozkaz. Dlouhý Harry si povšiml jeho rostoucího neklidu a zeptal se ho posměšně, koho to pořád vyhlíží. Nemá náhodou tady v australské poušti schůzku s nějakou hezkou dívkou?

Dick ho jen přeměřil zlostným pohledem, ale nedal se zlákat k odpovědi.

Konečně vyvstaly z mračného prachu nízké baráčky čerpací stanice. Velká černá dvanáctka na bílé tabuli byla zdaleka viditelná. Dick věděl, že je u prvního cíle své

únavné pouti. Nyní šlo o to, někde nenápadně otevřít obálku a přečíst její obsah. S okázalou lhostejností seskočil na zem a začal se protahovat. Šofér s Harrym natahovali dlouhou hadici od vozu k pumpě s benzínem a Harry šlehl po mladém muži uštěpačnou poznámkou, jestli příliš nespěchá a dovolí jim nabrat benzín. Dick se bez odpovědi obrátil a pomalu se loudal za nízké stavení, v němž byla kasárna staniční hlídky.

Minul dva muže, kteří spěchali se džberem k cisterně nabrat vodu pro raněné, a zahnul za polosuché trnité keře, které vroubily cisternu jaká přirozený plot. Zastavil se a přihrčen za plotem pátravě se rozhlížel. Vojáci už odešli se svým džberem vody, a kam až bystrý zrak Dickův dohlédl, nebylo živé duše. Uspokojen, že je sám, vytáhl obálku, a s marně potlačovaným vzrušením ji otevřel. Byl v ní list hustě popsaného papíru. Dick četl: "Na stanici č. 12 vyčkáte až do tmy dne 26. srpna. Veliteli transportu řeknete, že jdete s posláním do osady Timeru, která leží 10 mil jihozápadně od Port Darwinu. Za tmy se k ní vydáte, ale nepřijdete až do osady. Po třech hodinách cesty dorazíte k řetězu bílých pahorků a dáte se podle něho vlevo, směrem na západ. Minete dvě odbočné rokle a do třetí vejdete. Zastaví vás hlídka, která bude žádat heslo. Zní Port Darwin. Další se dovíte na místě. V případě, že nedorazíte do stanice č. 12 do udané doby, budete pokračovat s transportem až do Port Darwinu a ohlásíte se u obchodníka s čajem G. G. Richardsona na Queen Elisabethstreet, 29.

Naučte se těmito instrukcím nazpaměť a rozkaz i s obálkou zničte. Dbejte, aby vás nikdo při tom nespatriil, ani cestou do rokle."

Dick si přečetl svůj podivný rozkaz, podruhé a potřetí. Nyní jej znal už nazpaměť a jal se plnit poslední jeho část. Kolem bylo pusto, jen od stanice, vzdálené sto kroků zněly lidské hlasy a nepravidelné výbuchy motorů spouštěných k odjezdu. Byl čas, Dick se musil ještě odhlásit u velitele, transportu. Sbalil papír s obálkou do malé koule a zapálil ji.

Šedý popel pečlivě zašlapal do země. Právě s tím byl hotov, když za jeho zády zazněl hlas Harryho. Protahovaný tón Angličana z ostrovů, kterým Harry mluvil, byl Dickovi vždy protivný, ale v tu chvíli na něho působil jako rudý šátek na býka.

"Je vám zima, mladý muži, že si rozděláváte ohníček?" zeptal se posměšně dlouhán. Dick se k němu obrátil s tak zuřivou tváří, že Harrymu poklesla ruka, kterou si připaloval lulku. Mimoděk ustoupil o krok před výhružným pohledem Dickovým, ale pak věčný posměšek zase zkřivil pokleslé koutky jeho úst. "Spíš horko, zdá se podle obličeje," řekl pak klidně. "Šel jsem za vámi, protože se velitel po vás shání, startujeme."

"Nejedu už dál," odsekl Dick.

"Podívejme se, to je mi novina! A to je škoda, nerad přijdu o tak zábavného společníka," litoval s úsměškem Harry.

Dick, potlačuje v duši touhu po vraždě, spěchal ke stanici.

Ohlásil se u velitele kolony, který se s ním rozloučil suchým pozdravem, a otočil se zády k vozu číslo 3, z jehož sedadla na něj dlouhán posměšně mával. Ohlásil potom veliteli stanice svůj úmysl vydat se za večerního chládku do Timeru, s

povděkem přijal pozvání ke společné večeři, která nedala na sebe dlouho čekat. U jídla mluvil jen málo, noční schůzka v opuštěné rokli zaměstnávala dokonale jeho myšlenky a podněcovala k sterým romantickým závěrům. Po večeři usedl s vojáky venku do stínu nízkých kasáren, a když na nebi vyskočily první hvězdy, rozloučil se s nimi srdečně a vydal se na cestu.

Byla to obvyklá cesta australským bušem, vyznačená jen kolejem, které v půdě vytlačily těžce naložené vozy, ale za nočního chladu se po ní šlo dobře. Dick byl rád, že po čtyřdenním natřásání v autu má zase příležitost k malému pochodu. Pochodoval tak rychle, že spatřil v záři měsíce bílé nízké pásmo pískovcových pahorků o dobrou půlhodinu dřív, než stálo v jeho rozkaze. Přesně, jak mu bylo nařízeno, uhnul před nimi doleva a teď šel už pomaleji, aby nepřehlédl vchody do odbočných roklí. Kraj, ozářený měsícem v první čtvrti byl liduprázdný, nočním tichem zněl jen jednotvárný koncert cvrčků. V husté trávě se šlo Dickovi hůře. Tady už nebyla cesta, vyježděná vozy. Po čtvrt hodině minul úzký vchod do první rokle a po další čtvrt hodině došel k druhému. Nyní ještě více zbystřil pozornost, nejbližší rokle musila být ta pravá.

Pro jistotu se ještě obhlédl, aby se ubezpečil, že má druhou rokli za sebou, a zdálo se mu, že se od bílé skály odloučil temný stín. Zastavil se a napínal zrak do klamavých polostínů krajiny ozářené měsícem. Pozorně naslouchal, ale slyšel jen cvrčky. To ho však neuspokojilo, řekl si, že v husté trávě by stejně kroky nebylo slyšet.

Co počít? uvažoval. Rozkaz byl přesný, musil se vystříhat, aby ho někdo spatřil při cestě k noční schůzce. Rozhlédl se kolem sebe, pátraje jak to vypadá s další cestou. Sto kroků dále se běhalo několik velkých balvanů, obrostlých nízkým křovím. Dick se už nerozmýšlel a dal se zase na pochod. Šel na oko bezstarostně, neohlížel se dozadu, a teprve, když míjel první balvan, vrhl rychlý a kradmý pohled za sebe. Bylo to tak, jak si představoval. Je-li někdo skryt u vchodu do druhé rokle, nemůže ho spatřit, jakmile zahne za balvan.

Přešel těch několik kroků, opatrně rozhrnul větve a vnikl do křovin. Píchal nepříjemně a Dick pospíchal uřezat nejbližší z nich, které byly nejdotěrnější. Vyklestil si nožem rychle malou mýtinku a lehl si na zem.

Vytáhl pistoli, tiše ji odjistil a s očima upřenýma na travnatou step trpělivě čekal. Jestliže jej někdo sledoval, musí projít kolem balvanů a potom se úlohy obrátí. Buď je to náhodný chodec, který půjde klidně dál svou cestou, anebo nějaký rušitel tajné schůzky, jenž má namířeno na jeho osobu, a potom se s ním vypořádá. Minuty se pomalu vlekly a Dick každou chvíli netrpělivě pohlédl na světélkující číselník náramkových hodinek. Deset minut uplynulo a ještě dalších deset. Nabyl přesvědčení, že to, co viděl, byl jen klamný stín nějaké skály. Zastrčil zbraň a chystal se vstát, když ocelový svěrák přilehl na jeho krk a rázem ho zbavil dechu. Zoufale napjal svaly, snažil se setřást dusící stisk, ale neviditelný nepřítel byl silnější. Dickovy nohy ještě několikrát bezmocně koply do trávy a potom celé tělo znehybnělo v hluboké mdlobě.

IV

Komando plukovníka Brenta

První dojem, který měl Dick, když se probral zase k vědomí byl, že se zvedl prudký víchř a že mu útočí plnou silou do tváře. Otevřel oči a spatřil čepici, kterou někdo zuřivě mával, vháněje mu proud vzduchu do obličeje. Prudce se posadil a zajel rukou ke kapse s pistolí. Zklamaně ji nechal poklesnout, když shledal, že kapsa je prázdná.

"To je dost, že jste se konečně vzbudil, máte vy ale spaní, ozval se muž klečící proti němu. Protivně tahavý hlas uvedl Dickovu krev rázem do varu. Dlouhán Harry! Zaťal zuřivě pěsti, ale dříve než mohl vyrazit, uchopil Harry jeho ruce do svých a neodolatelnou silou mu ji přitiskl k tělu.

"Jen klid, kamaráde!" řekl chláholivě. "Přece si nebudou dva společníci na téměř podniku lámat krky?"

Dick udiveně vydechl. Dva společníci?

"Mohli byste vstát?" zeptal se Harry. Uvolnil jeho ruce, uchopil ho pod rameny a jediným silným pohybem ho postavil na nohy. Dick se zapotácel, ale přece jen se udržel na nohou bez jeho pomoci.

"Co jste to řekl?" koktal nechápavě. Harry sáhl do kapsy a natáhl k němu dlaň, na které se blýskal malý oválný štítek.

"Měl jste to na krku a podle toho jsem poznal, koho mám před sebou," řekl. "Vezměte si to a podívejte se na tohle!" Dick zajel rukou k hrdlu a teprve nyní zjistil, že má rozhalenou košili a že tenounký řetízek, na němž visel jeho poznávací štítek člena tajné služby, je přetržen. Štítek nevisel pod košilí, kde jej stále nosil, ležel na dlani Harryho. Zlostně se ho chopil, ale dříve než měl čas dát průchod svému hněvu, natáhl k němu Harry ruku podruhé, se zcela stejným štítkem.

"Podívejte se na to!" vyzval ho. "Když znám já vaše číslo, není příčiny, proč byste neznal vy moje." Dick uchopil malou věčičku a rychle si prohlédl obě její strany. Podobala se té, kterou sám nosil, ale místo australského znaku měla znak Velké Británie, a zatímco jeho štítek nesl číslo 9785, Harryho byl označen 1313.

"Dvě třináctky, šťastná kombinace," řekl posměšně Harry.

"Říkají mi Drone, (anglicky trubec), ale líný nejsem." V slabé záři měsíční, která se drala křoviskem, viděl Dick jak muž k němu natahuje smířlivě pravici k přátelskému stisku. Neměl chuti vyjít jí vstříc. Útok, který na něj Harry podnikl, pobouřil značně jeho sebevědomí, poněvadž v něm podlehl, a vzpomínky ze společné cesty také nevyzněly příjemně. "Tak už nechte hněvu, kamaráde, a podejte mi ruku!" vybízel ho Harry. "Bylo to nedorozumění a všechno to zavinily vlastně jen ty komické tajnostkářské zvyky naší služby. Dostali jsme nepochybně oba stejné instrukce, zbavit se každého svědka při noční schůzce v třetí rokle, a pokládali jsme jeden druhého za nepřítele." Dick váhavě stiskl podanou ruku.

"Jak jste věděl, že se schovávám v tomhle křoví?" ptal se rozpačitě. Harry se vesele zachechtal. "Praxe kamaráde! To je jistě váš první podnik, ne? Já už jsem

bůhví při kolikátém." Dick se později dověděl, že Harry byl členem slavného britského komanda, které se zmocnilo vrchního velitele německých okupačních sil na ostrově Krétě, uprostřed jeho vlastního tábora. Na cestě k rokli vysvětlil Dickovi jeho společník ochotně, že šel po jeho stopách až k místu, kde se křoviny začaly zatáčet až utvořily nepřehledný ohyb. Obešel je širokým obloukem, a když potom nenašel pokračování jeho stopy ve směru, kterým se Dick až dosud bral, pronikl do křovin a "uspal ho".

"Ale vždyť v křoví nebyla žádná stezka, sám jsem se o tom přesvědčil. Jak jste mohl skrz ně projít tak tiše, že jsem vás neslyšel?" podívoval se Dick. Harry se tiše zasmál. "Šlo to pomalu, kamaráde, proto jste musil tak dlouho čekat. Plížil jsem se po břiše a uřezával jsem před sebou jednu větev za druhou, neslyšně, to se rozumí, až jsem padl na vás." Prozradil Dickovi, že v jejich táboře v severním Irsku byli školeni v přibližování se nepříteli cheyennskými Indiány, které jim zvlášť k tomu účelu přidělili Američané. "Yankeeové mají více takových podfuků kamaráde, jsou mazaní. Jejich válečné lodi si kódují tajné rozkazy v nářečí nějakého malinkého indiánského kmene, skoro už vymřelého, kterému nerozumí žádný jiný Indián, natož Japonci. Jejich dešifrovací odborníci si mohou hlavu rozlámat, co je to za tajemné šifry, které vzdorují každému klíči, ale kdyby válka trvala deset let, nepodaří se jim najít rozluštění." Za hovoru dorazili k ústí třetí rokli. Sotva vkročili do hlubokého stínu, zaplavil je kužel bílého světla elektrické lampy.

"Heslo?" žádal muž s lampou velitelsky. Dick vytušil zbraň v jeho druhé ruce, která mizela ve tmě.

"Port Darwin jednou za oba," řekl Harry vesele. Muž s lampou udiveně hvízdal. "Dlouhán Harry. Kde ty se tu bereš, člověče?" Natočil trochu svítilnu, takže slabá záře dopadla na jeho obličej, Dick spatřil do bronzova opálenou, ostře řezanou tvář s hranatou, dopředu čnějící bradou. Muž podával Harrymu ruku.

"Starý Patrick Connor, jediný Irčan, který je vždycky střízlivý! Buď zdrav, bratře, a pověz co je na obzoru!" pravil Harry, potřásaje vesele podanou rukou.

"Dovíš se to brzy, starý tuláku, já sám nic nevím, jako obvykle. Pojd'te, jste poslední, čekáme jen na vás," vybízel je Irčan. Vedl je úzkou soutěskou a svítil jim lampou na hrbolatou stezku, posetou četnými kameny. Šli několik minut k jejímu konci. Tam je přijala druhá hlídka. Všichni čtyři pronikli potom hustým trnitým křovím, které musili před sebou rozhrnovat, do malé kotliny, zaplavené měsíčním světlem.

Zde bylo pohromadě více mužů. Dick je rychle počítal, bylo jich devět. Stáli v malém hloučku a stranou od nich se procházel suchý mužík, který se rázem zastavil, jakmile zaslechl jejich kroky. Harry Drone udiveně vydechl. "Plukovník Brent!" šeptl dychtivě Dickovi do ucha. "Tak v jeho komandu budeme! Zažijete něco velikého, mladý příteli!"

V

Na Timorském moři

Indický oceán je nejmenší ze všech tří oceánů, pokrývajících přes dvě třetiny povrchu zeměkoule, ale přesto zaujímá svou plochou 75 miliónů čtverečních kilometrů a je větší než oba největší světadíly, Asie a Afrika, které ho ohraničují na východě a na západě. Jeho nejjižnější vody omývají pustou jihopolární pevninu a nesou na hřebenech svých vln celé ledové hory, odlomené od mocného ledového krunýře, který pokrývá Antarktidu. Odplavují je daleko na sever, směrem k rovníku, kde teprve tají v teplejších vodách. Valná část ohromné plochy Indického oceánu má jen toto jediné jméno, byť i byla sebedále od Indie, po které byla nazvána. Není na ní větších ostrovů, podle nichž by bylo možno pojmenovat určitou její část, a plavíte se po ní celé dlouhé dny, aniž spatříte čtvereční stopu pevně země. Jinak je tomu s okraji oceánů, které se dotýkají pevnin, velkých ostrovů nebo rozlehlých archipelů. Země jim dala nejen břehy, ale i jména.

A tak nacházíme na okraji nesmírného oceánu celou řadu drobných moří, pokřtěných plavci, kteří po nich pravidelně jezdívali od ostrova k ostrovu.

Jedno z těch moří, lemující východní kraj Indického oceánu, dostalo jméno Gomorské, podle velikého ostrova Timoru, krajního pilíře ohromného mostu, který před mnoha milióny let spojoval dvě pevniny, Asii a Austrálii. V dobách míru se o ostrov dělilo Holandsko s Portugalskem, ale nyní, za druhé světové války, byl obsazen celý Japonci. Ohraničuje nepřítel rozlehlé Timorské moře na severu, zatímco jižní a východní jeho břehy tvoří Austrálie. Ani v dobách míru nebylo Timorské moře nijak zvláště živým místem. Lodi i plachetní, se držely severní jeho části, blízko trati, na které se děla doprava lidí a zboží z australského Port Darwinu do timorské Samoy a Kupangu, jinak bylo dnem i nocí prázdné a pusté.

Týden po schůzce čtrnácti mužů v opuštěné rokli plula v jižní části Timorského moře, asi pět set námořních mil od Port Darwinu, malá rybářská bárka. Její přítomnost v těchto pustých vodách překvapovala a její kurs ještě více. Plula k západu, a to byl jediný směr, kde se táhl oceán do nedozírné dálky bez břehů. Nejbližším kusem pevné země, o nějž mohla zavadit, bude-li udržovat stále stejný směr, byly Keelingovy ostrovy zakopaných pirátských pokladů, vzdálené téměř dva tisíce mil. Ale každý, kdo by si bárku prohlédl důkladněji, jistě by zapochyboval, že tak dlouhou plavbu vydrží. Ne pro její rozměry - byla asi dvanáct metrů dlouhá a v největší šířce měla skoro tři metry - ale pro celkovou její zchátralost.

Zdálo se, že doba její slávy dávno již minula a že nebýt válečné nouze, která vyhnala na moře nejnemožnější plavidla, zasluhující dávno odpočinek, tlela by s jinými, sobě podobnými, v zapomenutém koutě některého přístavu. Její nátěr již dávno zmizel a pod spravovanými plachtami se pohybovala nemotorně a nechotně. Vystrojením byla jakýmsi míšencem mezi šalupou a kutrem. Měla jen jedinou třírohou přední plachtu jako šalupa, ale tak malou, jako mívá kutr a stejně nízko

zavěšenou. Lichoběžníková vratiplachta zato sahala maličko nad polovinu jediného stěžně, jak to nebývá zvykem u šalupy ani u kutru, ale zato u yawlu.

Toto staré a sešlé plavidlo se jmenovalo "Sajvan", jak hlásal vybledlý a mořem již částečně smazaný nápis po obou stranách příďe. Obvyklé označení domovského přístavu na příčném prkně zádi chybělo, na tomto místě zářilo čerstvé dřevo, přibité velkými hřeby k zbytkům starého zábradlí. Kdyby byl kapitána nebo majitele bárky zastavil nějaký vyšetřující orgán, byl by se nepochybně dověděl, že nedávná bouře urvala kus brlení a s ním právě nešťastné prkno s jménem domovského přístavu a že nebyl ani čas ani prostředky namalovat toto jméno znovu na nouzové zábradlí.

A poněvadž "Sajvan" je slovo původu velmi neurčitého, které může patřit stejně k malajskému jako japonskému nebo jinému jazyku, zůstávala národnost bárky a jejího majitele předmětem dohadů.

Zchátralost bárky a její nedostatečné označení nebylo to jediné, co budilo údiv. Ještě více překvapovala její čtená posádka. Rybářské lodice této velikosti - bárka měla sotva víc než pětadvacet tun - bývají osazeny zpravidla jen dvěma nebo třemi muži, zde jich však bylo, dobře počítáno, čtrnáct! V otevřené bárce bez paluby neměli mnoho místa, o pohodlí ani nemluvě, ale zdálo se, že jim to vůbec nevadí.

Byli to téměř výhradně jen mladí lidé, o řadu let mladší než dva či tři z nich, jimž mohlo být pětadvacet až čtyřicet. Měli na sobě jen nejnutnější oděv, nezářil novostí a skládal se z námořnického trika a plátěných spodků. Vypadali všichni spokojeně, ačkoliv jejich neobvyklý počet budil dojem, že jde o trosečníky, které bárka sebrala na širém moři. Jak se bárka dostala tak daleko od břehů, jichž se lodi tohoto druhu vždy drží, byla ovšem otázka, kterou by byl plukovník John Brent, jeden ze čtrnácti na "Sajvanu", asi těžko zodpověděl všetečné japonské hlídce.

Zdálo se, že se všemožně snaží, aby se takové nemilé příležitosti vyhnul. Držel se kursu, kde byla pravděpodobnost setkání s japonskou válečnou lodí velmi malá, a rozdělil své mužstvo na dvě hlídky po šesti, z nichž jedné velel sám a druhé jeho zástupce, muž jménem White. Hlídky se střídaly po čtyřech hodinách, jak je to na lodích zvykem, ačkoliv jim k tomu neodbýjely žádné zvony lodních hodin. Dva z mužů hlídky střežili triedry oceán a dva nebe, zatímco zbývající dva měli na starosti plachty a kormidlo. Jejich práce byla snazší, a proto se vždy za hodinu střídali s muži, kteří měli dohled nad mořem a velmi nepohodlné stanoviště. Stěžeň neměl vyhlídkový sud, a proto dal plukovník Brent k němu připevnit nevysoko nad místem, kde se s ním sbíhalo bidlo vratiplachty, dvě prkenná sedátka, z každé strany lodi jedno. Sedátko měřilo sotva čtvereční stopu, a kdo na něm seděl, dostával za chvíli křeče do celého těla při úsilí, aby z něho nespádl. Bylo však přece jen nějakých deset stop nad podlahou bárky a skýtalo rozhled, který byl jinak z nízkého plavidla velmi nepatrný. Plukovník Brent věděl, že je v nevýhodě proti každému japonskému strážnímu člunu, jehož paluba s velitelským můstkem měla vyšší pozorovatelnou s lepším rozhledem, než byl z jeho sedátka na stěžni, ale neměl na vybranou. Záleželo na tom, vyhnout se místům, kde by se mohl s japonskými strážními čluny setkat, anebo jimi nepozorovaně proplout. V nejhorším případě musí posloužit lest.

Menší nebezpečí hrozilo od letadel. Bárka tvořila malý cíl, z velké výšky špatně viditelný, a její hlídka, střežící nebe ostrými kukátkami, musila objevit každé letadlo na velikou vzdálenost, neboť rozhled po nebi byl dokonalý. Mohla s velkou pravděpodobností zjistit zavčas kurs letadla, a "Sajvan" měl čas uklidit se z cesty dřív, než si ho posádka letadla všimne. V noci plula bárka bez světel a strážní činnost na její palubě byla přiměřeně snížena, jen dva muži bděli u plachet a u kormidla.

Moře bylo klidné, slabý jihovýchodní vítr je čeřil skoro neznatelnými vlnami. Přesto byl Dick Stanton rád, když sestoupil po provazovém žebříku ze svého nepohodlného místa, odkud se nepřetržitě po celou hodinu rozhlížel po moři.

Narovnal si záda a převzal dohled nad plachtami, s nimiž nebyla spojena žádná práce. Vítr měl stálý směr a na úpravě plachet nebylo co měnit Dick se odebral na záď bárky, překračuje muže, kteří si hověli ve stínu plachty, a vyhodil dřevěný plavboměr. Odvíjel provaz a počítal uzly, zatímco Harry odpočítal stopky. Naměřili pět uzlů, stejně jako ráno.

"Sajvan" se plazí jako želva," prohodil Harry omrzele, když skončil zápis do notesu.

"Při tamhle větru to jinak nejde," omlouval Dick bárku.

Strávil většinu svého dosavadního života na moři, na kutru podobném jejich zchátralému plavidlu, a měl pro "Sajvan" jistou zálibu, která Harrymu nadobro

chyběla. Zdálo se ostatně, že moře není jeho obvyklým místem, a že se cítí mnohem spokojenější na pevné zemi, přestože se v námořnickém řemesle jakžtakž vyznal.

"Rád bych věděl, kam vlastně plujeme?" prohodil Dick, sedaje si na zábradlí u stěžně. Byla to otázka, kterou opakoval již bůhví pokolikáté za těch pět dní, co byli na cestě, a Harry na ni odpovídal vždy stejně. "To ví jen plukovník a pak ještě pár lidí v hlavním stanu, a možná ani to ne." Tentokrát jen pokrčil rameny a znuděně zívá. "Řekl jsem ti kolikrát, že budu rád, až ta stará bečka na brambory narazí zase nosem na něco pevného, ale teď už jsem skromnější."

Přeju si jen, aby se něco stalo, cokoliv, co by člověka vytrhlo z té příšerné nudy."

"Nejste zvyklý na moře," usmál se Dick. "Všeho moc škodí," bručel Harry. "A pak, máme tu víc třaskavin, než je takové shnilé bedně zdrávo, a já nejsem zákopník. Co jen má starý za lubem? Dal bych mnoho za to, kdyby se dal slyšet, ale je uzavřenější než ústřice!" Dick se rozhlédl po bárce. Byla tu spousta všelijakých nenápadných, sešle vypadajících beden a soudků. V některých z nich byly obvyklé zásoby konzerv a pitné vody, v jiných nástroje na běžné lodní správk, ale většina tajila v sobě ruční granáty a miny různé velikosti. Bedny a soudky byly rozstrkány po celé bárce a posádka si bezstarostně hověla i na těch, jejichž obsah ji mohl ve zlomku vteřiny roztrhat na kusy.

"Oheň a voda jsou dva užitečné živly, ale člověku je lépe, když se od nich drží dál," pokračoval Harry, zapaluje si lulku. Ta část bárky, která ležela mezi stěžněm a přídí, byla prosta nebezpečného obsahu a Brent, sám kuřák, ji vyhradil kuřákům. V ostatních místech bárky bylo přísně zakázáno kouřit, a proto se na příď stahovali muži, holdující nikotinu.

Slunce sem však pražilo ze všech sil, a tak se tu zpravidla nezdržovali dlouho.

Dick chtěl něco poznamenat na Harryho filozofickou úvahu o vodě a ohni, ale nedostal se k tomu.

"Letoun po levém boku, směr třicet až čtyřicet stupňů, vzdálenost patnáct až dvacet mil, nízko nad mořem!" hlásil muž, jenž stál u předního stevenu a podpíral se lokty pohodlně, o zábradlí.

"Aspoň něco," povzdechl si spokojeně Harry.

"Dej to sem, Terry, podívám se sám!" Nasadil si kukátko a zaostřil je. Našel letadlo skoro ihned a chvíli si je pozorně prohlížel. "Japonec, samozřejmě, našince tu člověk neuvidí," slyšel ho bručet Dick, který stál zvědavě za ním.

"Co tam hledá? Létá v kruzích a zdá se, že se k nám neblíží. Přece by ale neškodilo, abychom trochu uhnuli. Zavolej šéfa, Dicku!" Byl velmi překvapen, když plukovník Brent, vyburcovaný z odpoledního spánku pod stanem, nařídil změnit směr právě opačným způsobem, než si to představoval Harry. "Sajvan" místo aby uhnul doprava, obrátil líně příď o osminu kruhu a pomalu se loudal k místu, nad nímž kroužilo japonské letadlo.

VI

Trosečníci ze "Sheldonu"

"Promiňte, plukovníku, ale to jdeme Japům právě do cesty," nedovedl se Harry ubránit mírné výtce. Brent se usmál.

Sledoval triedrem japonský stroj, který byl sám jediný, a odpověděl teprve po chvíli.

"Za prvé to jediné letadlo si nás jistě nevšimne, má jiné starosti. Za druhé tam útočí na některého našince a nebude škodit, budeme-li se mu držet nablízku, možná že bude potřebovat pomoc. A konečně byl bych stejně dal brzy uhnout na západojihozápad, takže se na našich plánech celkem nic nezměnilo."

"A ty jsou?" pospíšil si rychle Harry.

"Brzy se to dovíte," řekl plukovník lakonicky a odešel na zád' převzít dozor nad kormidelníkem.

Harry si povzdechl. "Brzy, čemu říká brzy? Jako by bylo potřebí teď ještě něco před námi tajit, když jsme doslova na jedné lodi," stěžoval si Dickovi. Ten s ním souhlasil. Noční schůzka v rokli u Port Darwinu ho velmi zklamala. Domníval se, že se tam bude jednat kdoví o jakých smělych plánech, které půjde komando plukovníka Brenta uvést do života, a zatím tam každý muž dostal jen velmi podrobné instrukce, jak má proklouznout za noci nepozorovaně na palubu "Sajvanu", mizerné staré bárky, která hnla bez povšimnutí v odlehlém koutě přístavu. Tajemný cíl plavby a její podivný směr dráždil Dicka ještě více než Harryho, a jeho zvědavost rostla každým dnem plavby. Neměl však naději, že se něco dozví od plukovníka, jestliže ztroskotal i zkušený Harry, jenž se zúčastnil již několika Brentových podniků a na této výpravě byl dokonce jeho zástupcem.

Změna kursu "Sajvanu" způsobila na jeho prknech rozruch. Hoši, kteří se bavili hrou v šachy - hráli na kapesním šachu se zastrkávanými plíšky ve tvaru figur, nechali své zábavy a nakupili se s ostatními na přídí v takovém nebezpečném množství, že je musil Harry rozehnat, aby bárku nepřetížili na jednom místě.

"To je mi najednou zájmu o před'! Běžte radši vystřídat hochy na stěžni!" huboval. Litoval ihned své výzvy, neboť se okamžitě hlásili všichni, i muži plukovníkovy hlídky, kteří měli právě odpočinek, a dokonce i Dick, který sotva před desíti minutami stěžen s bolavými údy opustil. Harry vybral jednoho muže ze své a jednoho z plukovníkovy hlídky, ale narazil na neočekávaný a tuhý odpor mužů, kteří právě hlídku konali. Oba hoši se ohrazovali, že jsou nahoře teprve čtvrt hodiny a že mají právo být tam hodinu! To tak - myslil si jeden i druhý -, pořád se člověk dívá jen na to jednotvárné moře, div mu oči nevypadnou, a když je jednou příležitost něco vidět, měl by udělat místo jiným?

"Podívejte se!" žasl Harry. "To jsem ještě jaktěživ neslyšel! Ti dva holobrádci tam nahoře mluví najednou o právu, a ještě když tam lezli, slyšel jsem Dicka skuhrat, že tohle je ta nejprotivnější povinnost, jaká mu kdy byla v tajné službě uložena!" Shora mu odpověděl veselý smích dvou mladých lidí. Aby lépe viděli, stoupli si oba

hlídači, dvacetiletý Dick Warren a o rok starší Fred Harper, na svá sedátka. Objímali slabý stěžeň, který se nebezpečně prohýbal, jednou rukou a druhou tiskli triedry na oči, až se jim zařezávaly okraje očních do tváře.

"Povězte nám aspoň, co vidíte!" žádali sborem, jejich druhové. Harry je okřikl, aby tak nehulákali, že se zvuk nad vodou někdy nese daleko, ale neměl nic proti tomu, aby hlídka sdělovala svá pozorování jemu a Dickovi Stantonovi, s nímž stál pod stěžněm, a aby je Dick posílal štafetou dál, až na zád'. Tam se s nejvyšší bedny díval triedrem sám Brent, ale na toho si samozřejmě se svou žádostí o zprávy netroufali.

Ti, kdo očekávali senzační hlášení druhů s triedry, byli záhy zklamáni. Vzdálenost byla značná a jen nepozorovatelně se krátila, ježto "Sajvan" zachycoval nyní vítr více z boku, a tím jeho rychlost, která beztak nebyla valná, ještě více poklesla. Dick ji odhadoval jen na tři uzle, o málo víc, než kolik urazí rychlý chodec. Vypočítal, že doplují k místu, nad nímž se vznášeli Japončici, až po západu slunce, které mělo za hodinu zmizet v oceánu. Zvědavci se musili spokojit suchým hlášením, že Japové krouží ve výšce asi tisíc stop stále nad jedním místem, a to bylo málo pro jejich obrazotvornost. Živě dávali najevo nespokojenost, až je sám Brent ze svého povýšeného stanoviště okřikl.

"Buďte chvíli tiše a místo jazyků napněte raději uši!" vybídl je. Poslechli okamžitě a nastalo naprosté ticho, rušené jen nárazy kýlové vody. Malou chvíli nato zaslechli sled slabých ran, které následovaly rychle po sobě.

"Rychlopalné dělo, ráže tři nebo tři a půl (míněny jsou anglické palce, jichž je 12 na 1. stopu, l. palec je 2,54 cm)," šeptl Harry Dickovi s neomylnou jistotou. "Poněvadž Japové ho v letadle nemají, jsou to naši nebo spojenci." Do těchto slabých a sotva slyšitelných zvuků zalehlo několik pravidelně po sobě jdoucích temnějších a silnějších detonací.

"Jap shazuje vejce," komentoval Harry tyto nové rány. Potom nastala přestávka... po které hlídky hlásily ze stožáru, že od severu přilétlo na totéž místo jiné letadlo a že první stroj, který tam dosud kroužil, je na odletu.

"To je náš letoun, zahnal Japy na útěk!" zvolal radostně Dick. Zkušený Harry kroutil hlavou. "Pochybuju. Myslím, že první Jap se vydal ze síly a byl vystřídán čerstvým strojem, který si přivolał z jejich opěrných bodů na holandských ostrovech." Nová série ran z rychlopalného děla, do které se mísily detonace leteckých pum, dala mu za pravdu. Rozčilení na palubě "Sajvanu" vzrostlo. Všichni upjali myšlenky na nerovný boj, který zuřil nedaleko nich, a nikdo nemyslel na to, že se jejich bárka k místu boje nebezpečně blíží a že jediný zásah japonské pumy by stačil poslat je všechny na dno oceánu. Zdálo se, že ani druhý stroj neměl úspěch, poněvadž jej po půlhodině vystřídala nový letoun. To už slunce stálo velmi nízko nad obzorem, a hustý, těžký mastný kouř, který se za dvacet minut po příletu třetího letadla líně vznesl nad hladinu oceánu, viděli všichni velmi jasně. "Dostal to naplno!" řekl ponuře Harry. Posádka "Sajvanu" dala průchod svému hněvu tak hlučným způsobem, že ji musil sám Brent okřiknout.

"Japonský stroj na odletu!" hlásili současně oba muži na stěžni. "A naši jdou spát na dno oceánu!" hlesl smutně Dick. Poprvé si uvědomil, že válka není tak romantická a zajímavá událost, jak si ji maloval ve svých představách, když byl ve výcvikovém táboře. Spatřil sice už první mrtvé na cestě do Port Darwinu, ale jejich osud ho nedojal tak jako osud těchto námořníků, s nimiž se cítil spjat poutem společného povolání. Harry pokrčil rameny. "Kdo chce mít omeletu, musí rozbíjet vejce, a válka je válka," prohlásil filozoficky. "My jsme ji nezačali, ale vsadím svůj krk, který možná zítra už nebude stát za sázku -, že ji doděláme."

Slunce se pohroužilo jako ohromná ohnivá koule do oceánu a několik minut nato nastala tma. Byla hustá a neproniknutelná, poněvadž měsíc šel do novu a nebe se po západu slunce pokrylo bělavým závojem, který nepustil světla hvězd. Z černé tmy jen občas sinavě svitla stopa velké ryby, která rozryla klidnou hladinu moře v rychlém letu, jinak byla tma tak dokonalá, že nebylo vidět ani od kormidla bárky k její přídi. Přesto nejen muži na stěžni, ale i celá posádka pohlížela vytrvale k západu, k místu, kde byl sveden nerovný boj a které musilo být nyní vzdáleno jen několik mil. Hlídka Harryho měla být už dávno vystřídána, čas k večeri také již minul, ale nikdo nepomýšlel ani na odpočinek ani na jídlo.

"Sajvan" plul vytrvale k místu boje. Minuta mýjela za minutou v naprostém tichu a pozornost posádky počala již zvolna upadat, když se nad západním obzorem vznesla rudá raketa a hned za ní druhá. Posádka je uvítala rozčileným voláním: "Jsou tam trosečníci, pojďme jim na pomoci." Nebylo ho ani potřebí, Brent na nic jiného

nemyslíl od chvíle, kdy dostal zprávu o japonském letadle. Po druhé raketě se moře zase zahalilo tmou. Brent přistoupil k Harrymu, uděliv předtím jakýsi rozkaz.

"Není to snad moudré z hlediska našeho úkolu, ale zodpovím si to," řekl a křísí zapalovačem. Rozžal acetylenovou svítilnu, kterou přinesli na jeho rozkaz, a dal ji vytáhnout na stožár. Jasné světlo bylo vidět jistě na pět mil daleko, stejně ovšem pro přítele jako pro nepřítele. Posádka pochopila velitelův úmysl, že chce dát znamení trosečnickům, a schválila jej souhlasnými poznámkami. Trosečníci reagovali na světlo "Sajvanu" novými dvěma raketami a Brent dal podle nich opravit kurs bárky. Vítr se po západu slunce poněkud ztišil a bárka postupovala ještě pomaleji než za dne. Trosečníci dávali znamení každou půlhodinu, teď už jen jedinou raketou, zřejmě šetřili. Těsně před půlnocí se ozvalo z noční tmy volání několika hlasů, na než posádka "Sajvanu" odpověděla.

O něco později spatřili v slabém světle svitu své lucerny temnou hmotu, na níž se pohybovalo několik stínů. Ještě než k ní přirazili, slyšeli radostné volání trosečnicků a slova:

"Zde trosečníci z ponorky Spojených států "Sheldon", kdo tam?"

"Rybářská bárka "Sajvan" z Austrálie," hlásil Brent. Přirazili těsně k železnému trupu ponorky a pomohli trosečnickům na svou loď. Nebylo jich mnoho, jen osm, s druhým důstojníkem Williamem Fayem v čele. Někteří z nich měli nouzové obvazy, byli popáleni hořící naftou nebo zraněni kulometnou palbou, kterou je Japonci po svém zvyku zahrnuli, když už se ponorka potápěla a přestala se bránit. Muži ze "Sajvanu" je uvítali velmi vřele a předstihovali se v pozornostech. Trosečníci ze "Sheldonu" byli za chvíli zahrnuti nejrůznějšími dárky, od lulky a žvýkácí gumy až po mléčnou konzervu a pilulky proti malárii.

VII

Na korálových útesech

"Nemáte-li nic proti tomu, odrazíme," řekl Brent poručíkovi Fayovi. Podíval se ještě naposled na opuštěný vrak ponorky. Nořil se jen nepatrně z vody a jeho paluba byla tak šikmá, že z moře čněla vlastně jen příď ponorky, poskytující stěží dost místa pro devět mužů. Poručík přikývl a Brent dal rozkaz k vytažení plachet. Obrat kormidlem natočil bárku plně pod vítr a o chvíli později zmizel vrak "Sheldonu" v tmách. Hned na to poručil Brent spustit a zhasnout svítilnu.

Na palubě planulo nyní jen jediné světélko u kompasu, zastíněné tak, že o dva kroky dále už byla hustá tma.

"Musíte prominout, že nebudete vidět ani na jídlo, ani na vyprávění, ale nejde to jinak," řekl Brent roztomile svému hostu. Nepředstavil se mu a neřekl mu také o "Sajvanu" nic víc, než co zavolal jako odpověď na jeho dotaz, když se přiblížili k vraku ponorky. Zdálo se, že se poručík nad tím nepozastavuje a že se tím necítí dotčen. Byl to mladý muž, ale již zkušený, a toto bylo jeho třetí ztroskotání v ponorce. Poprvé se to stalo za hlubokého míru v newportském přístavu, kde na něj najel při vynořování nákladní parník. Tehdy se podařilo po třech dnech, když už se dusili, zavést do ponorky přívod čerstvého vzduchu a dva dny na to ji mohutné jeřáby vytáhly celou.

K druhému ztroskotání poručíka Faye došlo v prvním roce války USA s Japonci, když jejich ponorka najela nedaleko javanského přístavu Surabaja, tehdy ještě v rukou Spojenců, na minu. Zachránila se třetina posádky, Fay s ní. Dnešní ztroskotání bylo nejhorší. Japonská pětisetliberní puma roztrhla ponorku vedví. Fay byl torpédovým důstojníkem a v tu dobu dlel s osmi muži v torpédové komoře v přídi lodi. Měli podivuhodné štěstí, že těsnění dveří vedoucích z torpédovny do ústředny, odkud se ponorka řídí, výbuchem pumy nijak neutrpělo. Příď plula dále, i když větší část ponorky, od ní urvaná, klesla ke dnu. Všichni se dostali příklopem na palubu a japonské letadlo na odletu je ještě zasypalo kulometnou palbou. Dva muži byli zraněni, dva jiní utrpěli popáleniny od poboční naftové nádrže, která ještě hořela.

"Nechápu, proč jste se docela jednoduše nepotopili, když se objevili Japové?" zeptal se Harry, jenž - naslouchal s Brentem poručíkovu vyprávění.

"Nešlo to, měli jsme zaseknuté hloubkové kormidlo a nemohli jsme ponorku vyvážit*," vysvětloval poručík. "Právě jsme pilně pracovali na opravě kormidla, když hlídka hlásila přílet Japonců. Bojovali jsme plné dvě hodiny a třem strojům jsme se ubránili, ale čtvrtý nás oddělal. Několik mužů u protiletdeckých děl padlo kulometnou palbou Japonců, ostatní zahynuli při rozpůlení ponorky i s kapitánem. Z padesáti nás zbylo jen devět."

* Vyvážit ponorku znamená udržovat ji v určité hloubce pod hladinou tak, aby měla vodorovnou polohu. To je možné, jen když jsou stroje ponorky v chodu a když její hloubková kormidla, z nichž jeden pár je na přídi a druhý na zádi, mají určitou polohu. Nelze-li některé hloubkové kormidlo ovládat, poněvadž je zaseknuté v stálé poloze, nemůže se ponorka v jedné hloubce udržet, protože hustota vody kolem ní se stále mění. Ponorka nemůže dosti rychle tyto změny vyrovnávat přítěží, aby byla ustavičně tak těžká jako voda, kterou vytlačila

"Bránili jste se jaksepatří," řekl Harry uznale:

"Ano, stříleli jsme dobře," souhlasil poručík klidně, "a jen proto si Japonci netroufali na útok střemhlav, kterým by nás muselo zdolat už první letadlo."

"Kam jste měli namířeno," zeptal se Brent, který až dosud mlčel.

"Do Perthu* , k eskadře místoadmirála Dombeyho, plujeme z Kapského města. Byla nás celá skupina šesti ponorek pod velením komodora** Kennedyho, ale cestou, jak to bývá, jsme se roztoulali. Přesto se divím, že se žádný kamarád neukázal." "Možná že mají co dělat sami se sebou," prohodil ponuře Harry. "Do Perthu vás ale nemohu dopravit, máme před sebou dlouhou plavbu, kterou nemůžeme přerušit," řekl Brent zamyšleně.

"A s vámi také asi nemůžeme, vaše loď je malá a máte tu sotva místo pro sebe," nadhodil poručík Fay.

"Pravda," přikývl Brent. Vytáhl z náprsní kapsy velkou podlepenou mapu a rozložil si ji na kolenou. "Posviťte mi Harry, ale zastiňte světlo, aby nebylo vidět shora," žádal. Kužel bílého světla dopadl na mapu a Fay i Harry se nad ní zvědavě sklonili. Brent jel po ní prstem a potom se zastavil na jednom místě.

"Jsme přibližně zde, podle polohy, kterou jsem bral*** v poledne," řekl. "Přímo na západ od nás, asi padesát nebo šedesát mil, jsou korálové útesy Hibernia. Obvykle jsou opuštěné, ale teď tam možná mají Japonci nějakou předsunutou hlídku. Na to se musíme připravit, doufám, že je-li tam jejich posádka, nebude četná. Necelých dvacet mil jihozápadně od Hibernie jsou Ashmorovy útesy a Východní ostrovy. Na Východním ostrově byla donedávna - a říkám-li donedávna, myslím tím ještě před týdnem - australská posádka. Pojedem na Hibernii, měli jsme tam stejně namířeno. Tam si zbudujete vor, my vám pomůžeme, vyčkáte příznivého větru a odplujete na Východní ostrov. Za dobrého počasí jste tam za čtyři nebo pět hodin, i když poplujete pomalu. Srozuměn?" Poručík měl na jazyku dotaz, zda by "Sajvan" nemohl učinit malou odbočku a dopravit je na Východní ostrov přímo, ale potlačil jej. Dovtípl se, že tato rybářská bárka, která je tak daleko od břehů, u nichž se lodi toho druhu obvykle zdržují, a má tak četnou posádku, pluje za nějakým zvláštním určením a že její kapitán nemá čas na zajížděky s trosečníky.

Byl mu zavázán za pomoc ve velmi zlém postavení, on a jeho muži neměli nejmenších zásob vody nebo potravin, a nemohl proto mít další požadavky. Natáhl ruku k Brentovi na znamení souhlasu a plukovník ji srdečně stiskl. Na to se uložili ke spánku, jak to jen šlo, jen Whiteova hlídka, na které byla řada, bděla.

*přístav na západním břehu Austrálie

**v anglickém nebo americkém válečném loďstvu velitel několika jednotek. Nejbližší vyšší stupeň je místoadmirál

***"Vzít polohu" znamená v námořnické mluvě určit zeměpisnou polohu lodi. Děje se to měřením výšky hvězd nebo slunce nad obzorem několikrát po sobě. Měření se provádí sextantem, a čas se přitom odčítá na přesných hodinách - chronometru. Na to se s pomocí tabulek ze změřených výšek a odečteného času vypočte zeměpisná šířka a délka lodi

Zbytek noci proběhl klidně. K ránu vítr zesílil a hnal "Sajvan" rychlostí šesti uzlů na západ. Před polednem spatřila hlídka na stěžni celou eskadru japonských letadel. Letěla vysoko na severním nebi, v klínu jako divoké husy, a zřejmě neměla čas starat se o malý bod na oceánu, pokud jej její posádka vůbec spatřila.

"Letí zesílit posádky na Nové Guineji," hádal Harry. Spal sotva několik hodin, ale přesto byl čilý a odpočatý. "Však jim tam začíná být horko. B-29* jim hezky zatápějí!"

Dick Stanton, který stál vedle něho, neodpověděl. Už dobrou hodinu vyhlížel dychtivě k západu, kde se objeví korálové útesy Hibernie. Dočkal se jich v jednu odpoledne. Zvedaly se tak nepatrně z vody, že posádka "Sajvanu" spatřila bělavou čáru moře, rozrážejícího se o neviditelná podmořská skaliska, teprve když byla od ní necelou míli. White sám převzal kormidlo z rukou mladého Freda Harpera a k plachtám postavil Connora s Wilkinsonem, zkušené námořníky. Hlavní třírouhou plachtu poručil popustit, a rychlost "Sajvanu" poklesla na pouhé tři míle. Útesy se pomalu blížily. Moře se mezi nimi vařilo bílou pěnou a stará plachetnice váhavě veplula do tohoto čarodějného kotle. Minula dlouhý táhlý útes, který se vynořoval jen občas z vody a její dno nebezpečně skříplo o neviditelné ostré hroty podmořských korálů. Potom se jí zmocnil silný protiproud a začal ji tisknout levým bokem k velkému černému balvanu, který čněl z pěnících se vln jako hřbet ohromné odpočívající velryby. Byl to okamžik nejvyššího nebezpečí a všichni námořníci na "Sajvanu" se vzchopili k obraně. Dick Stanton a ještě dva muži z ponorky se snažili odstrčit těžkou plachetnici tyčemi od skály, zatímco muži u plachty se pokusili zachytit více větru, který by jim pomohl proti proudu, a White vší silou točil nepoddajným kormidlem.

Poručík Fay mu přiskočil na pomoc. Rukojeť kormidla praskla pod jejich společným úsilím, malý zlomek vteřiny všecko viselo na vlásku, potom se "Sajvan" těžkopádně natočil na stranu a vzdaloval se z náruče smrti. Vrzal a sténal ve všech spojích, jako by se chtěl rozpadnout.

"Moc pěknou loď si šéf nevybral," huboval Harry, jenž po celý ten zápas s mořem - trvající ostatně sotva několik minut - klidně pokuřoval. Zchvácený Dick se divil, že Harry nepozbyl v tak nebezpečné chvíli klidu. Usoudil, že jeho přítel není námořníkem a že si nebyl dobře vědom, co jim hrozilo. Považoval za svou povinnost ujmout se "Sajvanu".

"Loď je stará, ale není špatně stavěná a vydrží mnoho. Tady je to nebezpečné i pro loď pevnější!" V dalším rozhovoru o dobrých vlastnostech plachetnice jim zamezil Brentův rozkaz, aby se všichni chovali tiše a aby si připravili pistole, ale ponechali je zatím ukryté. Břeh se blížil, nevysoký, šedý a zcela holý. Když k němu "Sajvan" dorazil na půl kabele, otevřel se před ním neširoký průjezd, do něhož se White opatrně pustil. Z přídě plachetnice měřil Fay ustavičně olovnicí hloubku vody. Dorozumíval se s Whitem u kormidla obvyklými námořnickými znameními, aby nemusil volat, a Dick jeho sdělení tlumočil Harrymu, který se ve značkách mnoho nevyznal.

*létající pevnost

"Je tu všude více než dvacet stop, a to nám stačí, plachetnice nemá ponor ani deset," šeptal. Ukázalo se, že co pokládali za břeh ostrova, byl jen jeho výběžek, přerušný průlivem.

Sto stop dále se černal jiný dlouhý útes, který musili obeplout, a teprve potom dorazili, k vjezdu do vnitřní laguny, obklopené prstencem korálových útesů. Brent zamířil k nízkému břehu, porostlému trávou, ze které se zvedaly ojedinělé skupiny vějířové palmy. Voda, smaragdově zelená, byla tak čirá, že viděli jasně každý trs korálu na jejím dně, nad nímž se míhaly ryby v rychlém sledu pestrých barev.

Dva muži seskočili s lanem do vody a brodili se k břehu.

Tam loď volně přivázali ke kmeni palmy. Brent nedal spustit kotvu, chtěl být připraven k okamžitému vyplutí, kdyby bylo potřebí. Trosečníci z ponorky vystoupili na břeh a s nimi polovina posádky "Sajvanu", vedená Brentem. Harry a Dick šli s sebou. Na lodi zůstalo šest mužů, pod vedením zkušeného Connora. Harry vychutnával rozkoš člověka, který se po řadě dnů, strávených na těsné lodi zase může projít po pevné zemi. Šklebil se vesele na svého irského přítele, jenž zůstal na palubě, ale Brent mu nepopřál času k zábavě. Poslal ho s dvěma dobrovolníky napřed jako rozvědku.

"Kryjte se co nejlépe, a narazíte-li na Japonce, nestřílejte, když toho nebude nevyhnutelně zapotřebí. Jste trosečníci ze španělské lodi, torpédované Američany,

kdyby došlo k nějakému vysvětlování," nařizoval. "My jdeme za vámi v tak malé vzdálenosti, jak to terén připustí."

"Jestli nám Japové k nějakému vysvětlení dají čas, šéfe," ušklíbl se Harry. "Pojďte, mladí přátelé, a dělejte všechno po mně!" kývl na Dicka a Freda Harpera, kteří ho měli doprovázet. Neslyšně se pustili nízkou hustou trávou k malému lesíku trnivek, který se táhl napříč ostrovem sto kroků od břehu.

VIII

Rádiová stanice

Dick se plížil těsně za Harrym, ruku v kapse na odjištěné pistoli. Byl vzrušen, cítil, jak mu srdce zrychleně tluč, a styděl se za tento pocit. Snažil se ze všech sil napodobit Harryho, jenž se tvářil tak klidně, jako by šel na procházku.

Harry se jednu chvíli k němu obrátil a jeho tvář přelétl úsměv.

"Jen klidně, kamaráde, myslí si, že se procházíš u hodného strýčka v parku!" šeptl přes rameno. Fred Harper, stejně rozčilený jako o tři roky mladší Dick, se zachechtl a byl přísně pokárán.

"Pošlu tě okamžitě zpátky, jestli vůbec ještě hlasitě dýchneš!" vyhrožoval Harry a Fred zrudl zahanbením.

Zatímco Harry zlobně přemítal o tom, proč Secret Service přiděluje na nebezpečná komanda taková pacholata, jako je Fred, prodírali se lesem citlivě, k nemalé škodě svých šatů.

Les nebyl hluboký, po čtvrt hodinové chůzi rozhrnul Harry opatrně před sebou větve nízkého křoví. Ihned je zase spustil, ponechávaje si jen malý výhled, a potom tiše zval Dicka, aby se také podíval. Dick dychtivě uposlechl. Vyhlédl na travnatou step, pokrytou ojedinělými křovisky nízkých trnovníků. Táhl se asi tisíc stop podle pobřeží k malému palmovému hájku. V jeho stínu stála nízká, dlouhá dřevěná stavba, pokrytá střechou z vlnitého plechu, ze kterého vybíhaly dlouhé oblouky drátů do dvou vysokých stěžňů, postavených z tenkých ocelových trubek. Ve stínu domku přecházel Japonec v bílé uniformě, s tropickou přilbou, karabinu přes rameno:

"Rádiová stanice," šeptl Harry. "Skoč zpátky Frede k náčelníkovi a pověz mu, že nepřítel je tisíc stop před námi a že tu budeme čekat!" Fred neochotně uposlechl, měl obavu, že za jeho nepřítomnosti k něčemu dojde a že se toho nebude moci zúčastnit. Kdyby bylo záleželo jen na Dickovi, byly by se jeho obavy nepochybně splnily. Naštěstí tu byl rozvážný dobrodruh Harry, který dovedl zkrotit bojechtivost Dickových osmnácti let.

"Jsi blázen, chceš-li brát stanici ztečí," smál se. "Nevidíš ty dva kulometry vpravo a vlevo na konci terasy? Co jsi myslel, že to je? Květináče? Že je to maskované, říkáš? Na to si musíš zvyknout, že ti nepřítel upřímně neohlásí, co má na tebe připraveno." Kulometry byly skutečně dobře maskovány za nízkými dřevěnými truhlíky s květinami, ale že tam opravdu jsou, to poznal mladý Australan zanedlouho.

Brent přišel tak neslyšně, že sebou polekaně trhl, když zaslechl za zády jeho tichý hlas. "Rádiová stanice, opravdu!"

Té se ovšem musíme zmocnit." Radili se malou chvíli s Harrym, ale Dickovi se zdálo, že to je jen pouhá formalita a že Brent přišel s hotovými plány. Harry se měl vrátit na "Sajvan", vyvěsit španělskou vlajku, obeplout citlivkový lesík a přirazit ke břehu u samé stanice. Tím připoutá pozornost Japonců na sebe a Brent nepozorovaně zatím obejde stanici a napadne ji se svými lidmi odzadu. Kulometům čelit nemohli, nesměli dopustit, aby Japonci jimi zasáhli do boje. Brent soudil, že bude nejlépe,

když se celá akce provede s co nejmenším hlukem. Na rozlehlých korálových útesech Hibernie mohla být ještě jiná japonská posádka, kterou nechtěli předčasně na sebe upozornit. Harry porovnal ještě své hodinky s Brentovými a s přáním zdaru odcházel. Dick se připojil k Brentově četě, která na velitelův rozkaz začala neslyšně postupovat lesem podle jeho kraje, souběžně s hájkem palem, který stínil budovu stanice. Brent nemohl dát Harrymu znamení k vyplutí, poněvadž by bylo vzbudilo pozornost japonské hlídky. Smluvil si s ním proto přesný čas a musil v určité době dovést své mužstvo do palmového lesíka za stanicí. Než opustili les citlivek a začali se jako hadi plížit trávou palouku k palmám, měl krátkou rozmluvu s americkým poručíkem. Neznal jeho lidi a neodvážil se je vzít s sebou na tak nebezpečný podnik, jako bylo plížení nekrytým terénem před zraky nepřítele. Fay chvíli odporoval, ale když mu Brent stručně řekl, že nemůže plýtvat drahocenným časem v debatě, neochotně svolil, že vyčká se svými námořníky ukryt v lese, dokud nebude po všem.

"Přeneseli se náhodou boj sem, máte zbraně a můžete jich použít, ale dokud se tak nestane, chovejte se prosím naprosto tiše, ať se děje co děje," žádal Brent poručíka, než se rozešli.

Plížení v trávě, takřka před očima japonské stráže, bylo zdlouhavým a přitom velmi rozčilujícím zážitkem, na nějž Dick potom dlouho vzpomínal. Většinu cesty musili vykonat jen s pochybným krytem nevysoké trávy, která se nadto ještě nesměla jejich pohybem ani zavlnit. Dick byl druhý za Brentem, který se plížil v čele a mnohokrát ho za tu dobu nepříjemně zamrazilo v zádech, přestože slunce pálo ze všech sil. Měl co chvíli dojem, že stráž, kterou ani neviděl, protože měl hlavu zabořenou do trávy, přikládá karabinu k líci a jeho podrážděná obrazotvornost byla tak živá, že několikrát zaslechl cvaknutí natahované spouště. Ale nic se nestalo a po půlhodinovém plížení dorazil Brent se svými pěti muži bez pohromy k prvním silným palmovým kmenům.

Ted' je kryl palmový lesík a mohli vzpřímeni rychle postoupit až ke stromům, které stály nejbližší od domku.

Nízká dřevěná stavba obracela k nim svou zadní stranu se dvěma malými okénky, položenými vysoko u střechy, a s dveřmi, od nichž vedlo několik stupňů do trávy, která byla v těchto místech krátce posečena. Mezi krajními kmeny, za nimiž se krčili muži britského komanda, a zadní stěnou stavby byla vzdálenost necelého tuctu kroků. Za určitých okolností to mohl být nejtěžší úsek cesty, ale Brent správně počítal s tím, že se veškerá pozornost Japonců obrátí k přijíždějící lodi. Ze svého místa nemohli vidět lagunu, zastíral jim ji dům stanice, ale Harry byl na dostaveníčku přesný. Sotva deset minut potom, kdy Brent dorazil se svou družinou na místo, ozval se za domkem ostrý hvizd píšťalky hlídkujícího vojáka. Hned na to stanice, až dosud nezvykle ztichlá - všichni spali, jak se potom ukázalo, vyjma muže na stráži -, oživila.

Bylo slyšet hluk lidí vybíhajících na dřevěnou verandu a spěšné kroky, které se vzdalovaly. Brent usoudil, že je čas.

"Za mnou a pistole do ruky!" zavelel tiše a první se hnul rychlými skoky ke dveřím. Jak očekával, nebyly zavřeny. Vyvrátil je mocným trhnutím a s napřaženou pistolí v ruce vpadl do pološeré dlouhé místnosti. Přelétl ji jediným pohledem, zjistil,

že je prázdná a hnal se k protilehlým dveřím, které vedly na verandu, obrácenou k moři. Dick byl posledním ze všech, ježto jeho kryt v lesíku byl nejdále od domu.

Chtěl vyrovnat své zpoždění, a poněvadž nedával pozor na cestu, zakopl v domku o vyčnívající prkno podlahy a natáhl se jak široký, tak dlouhý. Když se s kletbou rychle zvedal, zdálo se mu, že zaslechl ve vzdáleném koutě tmavé světlice jakýsi hluk. Znělo to jako zaklapnutí dveří a upoutalo to jeho pozornost, poněvadž neviděl v místnosti jiné dveře kromě těch, kterými přišli, a dveří protějších, kudy vyběhli jeho kamarádi na terasu.

Chtěl je již následovat, pobádán křikem a několika výstřely, které odtamtud zazněly, když se přímo nad jeho hlavou rozštěkal kulomet. Ted' už se nerozmýšlel. Rychle přeběhl dlouhou místnost a v rohu u stropu objevil padací dvířka.

Vedl k nim krátký žebřík, připevněný ve stěně. Nemohli si ho všimnout, když procházeli místností jen po její šířce od jedné dveří k druhým, poněvadž jej kryla vysoká úzká skříňka na šaty, jakých stálo po každé straně místnosti asi půl tuctu. Dick si okamžitě ujasnil, že tudy unikl muž, kterého přehlédli, a že teď střílí z kulometu postaveného na střeše. Vyhoupl se na žebřík, vyrazil dveře jediným rázným vzepřením ruky a vyšvihl se na plochu střechu. Přitiskl se k ní okamžitě, aby neskýtal příliš patrný terč, a rychle se rozhlédl. Na druhém konci střechy, obrácený k lesu citlivek, kde se měl skrývat poručík Fay s námořníky z ponorky, seděl příkrčen kulometčík. Tiskl neúnavně spoušť lehkého kulometu, ukrytého za zvýšenou okapovou rourou tak obratně, že jej ani bystrý zrak zkušeného Harryho neobjevil.

Dick přemýšlel jen zlomek vteřiny. K střílejícímu Japončíkovi měl nejméně deset nebo dvanáct yardů, a kulomet hltal svůj pás s náboji. Než ke střelci doběhne, může to stát život několika lidí. Jak mu bylo odporné střelit někoho odzadu, neměl na vybranou. Jeho pistole suše třeskla dvakrát po sobě a muž u kulometu znehybněl, prst ztuhlý křečí, se svezl ze spouště, kulomet zmlkl. V příští chvíli už Dick klečel na jeho místě. Měl odtud přehled přes tu část louky, kudy se plížili k palmovému hájku, ale pohled na břeh a moře před hlavní frontou stanice mu zastírala střecha verandy. To, co spatřil, potlačilo jeho poslední rozpaky nad ranou zezadu. Netrpělivý Fay nevydržel se svými lidmi v lese, jak slíbil Brentovi. Přestřelka na pobřeží je vylákala z úkrytu a jejich ukvapenost jim přišla draho. Japonec na střeše na ně zamířil palbu, pokládal je patrně za hlavní útočníky. Dva námořníci leželi nehybně v trávě, dva jiní byli zraněni, jeden velmi vážně, jak se potom ukázalo.

Z této strany nebylo už nic na práci. Dick se vydal s kulometem, který vlekl za sebou, na střechu verandy, aniž uvážil, že by se mohla pod ním probořit. Praskala nepříjemně, ale přesto se doplazil až k okraji, odkud viděl všechno před sebou jako na dlani. I na této straně stanice bylo již po boji.

Přímo před verandou stál malý hlouček Japonců v bílých uniformách, skládající zbraně. Čtyři muži Brentovy družiny je obklopovali s namířenými pistolemi. Brent sám stranou hovořil s malým japonským důstojníkem, jehož revolver v pouzdře i s opaskem držel v ruce. Několik mužů ze "Sajvanu" se brodilo mělkou vodou ke břehu. U stěžně lodice se spuštěnou plachtou a líně visící červenožlutou španělskou

vlajkou stál Harry a vesele mával na Dicka. Dick Warren, o dva roky mladší než Dick, se šklebil bolestí a zavazoval si sám postřelenou ruku, odmítnuv pomoc ryšavého Patricka Connora. Jak Dick Stanton mohl letmo ze svého povýšeného stanoviště posoudit, byla prostřelená dlaň Dickova jedinou pohromou, kterou mužstvo "Sajvanu" utrpělo. Útok zaplatili - zcela zbytečně, jak později pohněvaně Brent poručíku Fayovi vytkl - dva námořníci ze "Sheldonu" okamžitou smrtí, třetí, těžce raněný, s průstřelem plic, zemřel o dva dny později. Bez Dickova zásahu by byli zahynuli všichni muži z ponorky. Brent to výslovně zdůraznil, když zaznamenával do svého deníku útok na rádiovou stanici na Hibernii, a Dicka Stantona veřejně pochválil.

Ve chvíli, kdy se Dick rozhlížel ze střechy verandy, podroboval Brent velitele stanice, poručíka Yamadu, prvnímu výslechu. Malý Japončík, hovořící slušnou angličtinou, zahrnul ho výtkami.

"Napadli jste nás jako záškodníci pod cizí vlajkou!" opakoval tvrdošíjně na všechny plukovníkovy dotazy.

"Naučili jsme se tomu od vás v Pearl Harboru*," řekl suše Brent, když slyšel už poněkolkáté stále totéž. "Nechcete nám tedy říci, jaký je úkol vaší stanice?"

"Odmítám jakoukoliv výpověď!" řekl zpupně poručík.

"Dovedli bychom vám rozvázat jazyk," podotkl Harry Drone, jenž se mezitím přebrodil na břeh a vyslechl poručíkovu odpověď. Žlutá tvář Japončíkova zsedla a v jeho očích se kmitl výraz hrůzy.

"Snad si to ještě rozmyslíte," řekl Brent s přívětivým úsměvem a poručil Harrymu, aby zajatce odvedl a dal hlídat. Za dlouhou místností, která byla společnou ložnicí a jídelnou posádky stanice, byla těsná světnice s jediným okénkem, naplněná zásobami potravin a střeliva. Brent ji dal vyklidit a sem zavedli všech deset vojáků i s jejich velitelem. Měli tu jen tolik místa, že mohli ležet jeden těsně vedle druhého, ale za války musí být člověk na nějaké to nepohodlí připraven", jak jim řekl Hany posměvačně, "a zajatec si nemůže vybírat". Stěny tohoto improvizovaného vězení byly z tenkých prken a dveře neměly závoru. Brent, ač nerad, musil dát zajatce spoutat. Bylo jich příliš mnoho a byl by je nespoutané musil dát střežit několika lidmi neochabující bdělosti. Japonský poručík opětovně protestoval, že je to porušení mezinárodních práv.

"Mezinárodní právo pro záškodníky neplatí," odbyl ho Brent, syt jeho stálých stížností. "Kdybyste nás chytil vy, postavil byste nás jednoduše ke zdi. Proti tomu jsou pouta jen malým nepohodlím." K zavřeným dveřím vězení, jimiž bylo slyšet každé tiché slovo, postavili v prvních hodinách Leslieho Browna, mladého muže,

*Dne 7. prosince 1941 časně zrána přepadli Japonci bez vypovězení války velký americký válečný přístav Pearl Harbor - Perlový přístav, na Havajských ostrovech. Útok, trvající dvě hodiny, provedli se 105 bombardéry, dopravenými nepozorovaně pod ochranou špatného počasí na 3 mateřských letadlových lodích. Zasadili americkému loďstvu těžkou ránu, ježto se jim podařilo zničit nebo nejméně na rok vyřadit 5 největších amerických bitevních lodí, Arizonu, Oklahomu, Kalifornii, Nevadu a West Virginii, kromě tří torpédoborců, cílové lodi, minolovky a plujícího doku. Osm dalších lodí bylo poškozeno. Dále zničili Japonci přes 500 amerických letadel, sami ztratili 85. Americké ztráty na životech 3303 mužů. Jméno "Pearl Harbor" se stala u Američanů přezdívkou pro neočekávaný zákeřný útok

jenž strávil celý svůj život v Japonsku, kde jeho otec sloužil nepřetržitě od počátku první světové války až do roku 1940 jako vojenský přidělenec velvyslanectví v Tokiu. Brown mluvil japonsky stejně dobře jako svou mateřštinou, a jen jeho tvář mu bránila vydávat se za rodilého Japonce.

"Dávejte pozor na každé slovo, které spolu zajatci promluví," řekl mu tiše. "Abyste se nenudil, dám vám sem přinést všechny písemnosti, které najdeme, prohlédnete je a povíte mi, co v nich je."

"O. K., veliteli," souhlasil s úsměvem Brown. O půlhodiny později dal Brenta rychle vyhledat.

"Od zajatců jsem neslyšel ještě nic kloudného, kromě nadávek na nás, ale zato jsem našel něco, co vás bude zajímat," hlásil plukovníkovi. Několika větami mu sdělil poslání této stanice, hlásit pravidelně třikrát za den povětrnostní zprávy a poskytovat benzín a pomoc letcům při nouzovém přistání.

"Je nejvyšší čas vyslat pravidelnou odpolední zprávu, plukovníku. Kód už mám a přeložím to na obrátku, jen jestli máte někoho mezi svými lidmi, kdo se vyzná v povětrnostních přístrojích." V tom směru ho mohl Brent uklidnit, sám nebyl špatným meteorologem a nejméně dva muži z jeho komanda měli příslušný kurs. Budky s přístroji objevil už předtím v palmovém háji, kde stály také četné barely s benzínem a plechovky s olejem. Spěchal rychle odečíst přístroje a jeden z mužů "Sajvanu", zručný radiooperátor, odklepal Brownem přeloženou zprávu jen s malým zpožděním proti pravidelnému vysílání. Nevzbudil žádné podezření a japonský operátor na Timoru se odhlásil normálním způsobem, kódovou značkou, kterou Brown našel v

knize instrukcí japonského radiotelegrafisty. Neměl ani potuchy, že tentokrát přijal zprávu od odpovědného nepřítele. Komando plukovníka Brenta uniklo tak velmi vážnému nebezpečí. Bylo jisté, že by byli Japonci na Sundských ostrovech pojali okamžitě podezření, kdyby byla stanice na Hibernii zmlkla, a byli by tam nepochybně poslali výpravu zjistit, co s ní je.

"Nikdy jsem netušil, že budu dělat meteorologa nepříтели," posteskl si jednou Brent Harrymu, když svědomitě třikrát za den připravoval svou povětrnostní zprávu pro Japonce.

"Život je jako kouzelná obálka, šéfe," odpověděl zkušený dobrodruh. "Člověk nikdy neví, co v ní je, dokud ji neotevře!"

IX

Laguna v plamenech

Plukovník Brent považoval za nepravděpodobné, že by se na ostrov mohlo uchýlit japonské letadlo k nouzovému přistání, poněvadž tu nebyla přistávací plocha. Pouze hydroplán se tu mohl snést na laguně, a těchto strojů se pro jejich pomalost používalo ve válce dosti zřídka. Přesto ponechal všechno na stanici v původním stavu. Na vysokém stožáru na břehu laguny vlála stále bílá vlajka s rudým opaprskovaným terčem - ačkoliv to některé horkokrevné mladíky z komanda velmi dožíralo, a Brent šel dokonce ve své obezřetnosti tak daleko, že převlékl část své čety do bílých japonských uniforem.

"Na dálku to stejně nikdo nepozná, že nemáte šikmé oči a šafránový obličej, a zblízka už to můžete každému vysvětlit po svém," posmíval se Harry postiženým. Před budovou stanice pravidelně zase přecházela stráž v bílé uniformě s karabinou přes záda a náhodný pozorovatel musil mít za to, že ostrov je stále pevně v japonských rukou, aspoň tak dlouho, dokud nepřišel blíž. Brzy se ukázalo, že plukovníkova opatrnost byla zcela na místě.

Od svého plánu, postavit vor a poslat na něm muže z "Sheldonu" s japonskými zajatci na Východní ostrovy, musil Brent k své velké nespokojenosti upustit. Ze zápisů japonské stanice se totiž dověděli, že Australané opustili ostrovy právě dva dny předtím, než "Sajvan" dorazil na Hibernii.

Byl to záznam kódované zprávy japonského letounu, jenž podnikl bezúspěšný útok na - torpédoborec, odvážející nepočetnou australskou posádku. Japonci na Hibernii zprávu zachytili a svědomitě zanesli do svého deníku.

Brent se ocitl ve vážných starostech. Co počít. Nemohl kvůli trosečníkům přerušit vlastní plavbu a neméně potíže mu působili i japonští zajatci. Příčilo se mu dát je jednoduše postřílet, ačkoliv japonští vojáci klidně stříleli zajaté americké válečné letce. Nechat je za sebou na ostrově znamenalo poštvat na sebe v nejkratší době Japonce ze všech Sundských ostrovů a podlehnout daleko před cílem, o němž zatím kromě něho nikdo nevěděl.

"Nač tu vlastně čekáme, šéfe?" zeptal se ho přímo Harry, když už trávili na Hibernii nečinně plný týden. Brent na okamžik zaváhal.

"Na vítr."

"Na vítr?" opáčil udiveně Harry. "Vždyť nepřestal foukat od té chvíle, co jsme sem připluli."

"To je málo! Potřebuji pořádný vítr, malý orkán, který by nás zanesl v několika hodinách do Sawuského moře a potom ještě dále na sever." Harry údivem hvízdal. "Do Sawuského moře, nepříteli rovnou do tlamy! To je mi novinka!"

"Není potřeby, abyste o ní mluvil s mužstvem," řekl poněkud příkře Brent, popuzen sám proti sobě, že se dal strhnout k upřímnosti.

"Není," přikývl klidně Harry, nacpávaje si rozvázně lulku.

"Ostatně to není první práce, kterou spolu děláme, a mohl byste mne už znát, plukovníku," dodal bez výčítky.

Brent chvíli mlčel, ale potom, stržen již jednou k sdílnosti, pověděl Harrymu, jaké má starosti s Američany a s japonskými zajatci.

"Nedá se nic dělat, než je poslat na voru do Austrálie," radil Harry Drone. "V Brunswické zátocy je jeden náš opěrný bod. Odtud tam je dvě stě padesát mil, možná ještě trochu méně. Zásob je tu dost a Japončíci si mohou cestou trochu zahrát na galejníky a pomáhat voru vesly. Aspoň nebudou dělat Fayovi ze samé bujnosti potíže."

"Dvě stě padesát mil na voru, vždyť by to pluli týden a možná ještě déle," namítal Brent.

"Lidé pluli na voru už déle než týden a bez pohodlí, to vy jako námořník víte lépe než já."

"To je pravda," připustil Brent, "ale neměli nad hlavou a kolem sebe nepřítelé jako tady."

"Na Východním ostrově by to neměli o mnoho lepší, plukovníku," namítl Harry. "Byla tam jen slabá posádka, kterou mohli Japonci vybrat, kdykoliv se jim zachtělo, jako špačky z hnízda." Po této rozmluvě měl Brent poradu s Fayem, jenž bez váhání na návrh Harryho přistoupil.

"Budu rád, když vás nebudu déle zdržovat od vašeho úkolu, a tady to ostatně také není příliš bezpečné. Japonci si mohou vzpomenout, že tu vykonají návštěvu, kdy se jim zachce," prohlásil. A tak byli Japončíci vyvedeni ze svého těsného vězení, kde dosud nečinně trávili čas, dostali sekery a pod ozbrojeným dozorem začali kácet palmy na vor. Pracovali s nechutí, ale američtí námořníci je už dovedli pobídnout k čilejšímu výkonu. Jejich těžká práce netrvala dlouho. K večeru téhož dne, kdy se do ní pustili, zpozorovala hlídka, kterou Brent umístil na střeše stanice, aby střežila nebe, na severním obzoru dva temné body, které se rychle blížily. Brzy se ukázalo, že směřují přímo k ostrovu, a o chvíli později se v zorném poli triedru objevily dva japonské námořní stroje, které začaly kroužit nad ostrovem.

Radiotelegrafista ze "Sajvanu" zachytil jejich zprávu, kterou pohotový znalec japonského jazyka Leslie Brown okamžitě přeložil a zodpověděl. Letadla hlásila, že jsou na hlídkovém letu a že potřebují doplnit své zásoby benzínu, a žádala o sdělení směru a síly větru nad lagunou.

Brent nepozbyl rozvahy. Pět jeho mužů nosilo ustavičně japonské uniformy, sám si ji chvatně oblékl a ještě dvěma, jejichž velikost přibližně vyhovovala, nařídil, aby si ji co nejrychleji vzali. Dick Stanton byl jedním z nich a neobyčejně se radoval, že se toto dobrodružství neobejde bez něho.

"Já bych byl trochu dlouhý Japonec," řekl lítostivě Harry, když se s ním Dick loučil veselým "ahoj!" Zůstal skryt na verandě a přihlížel, jak se letouny snášejí táhlou spirálou k západnímu konci laguny, aby přistály proti větru. Brent a jeho lidé neztráceli čas. Polovina nasedla do lehké joly, která patřila zajatcům, a druhá polovina do malého člunku ze "Sajvanu". Útok na letadla musil být proveden současně, aby ani jedno, ani druhé nemělo čas k obraně. Brent si správně vypočetl

místo, kde japonští piloti své stroje ubrzdí. Vybral si vzdálenější stroj, zatímco druhá polovina jeho lidí pod velením Connorovým, jehož ryšavé vlasy se stěží ukryly pod tropickou přilbu, napadla bližší z nich. Connor srazil bez obtíží letce, jenž zatím vyšel z kabiny na křídlo a pln údivu hleděl na evropskou tvář, která se tu znenadání před ním z šera vynořila. S pistolí v každé ruce vnikl úzkými dvířky do pilotní kajuty, kde našel celou zbývající posádku pohromadě, navigátora, telegrafistu i střelce. Sešli se tu všichni před přistáním a dali ochotně ruce vzhůru, když na ně Connor namířil obě pistole. Byli staženi do joly s omráčeným pilotem a rychle odvezeni ke břehu, kde se jich ujal Harry s několika druhy. Jola hned potom spěchala na pomoc Brentovi, jenž neměl takové štěstí jako Connor. Musil urazit s člunem větší vzdálenost, aby se dostal k hydroplánu, a jeho pilot, jenž zatím vyšel ven z kajuty, měl čas prohlédnout si posádku člunu.

S varovným výkřikem uskočil zpět, ale ne dosti rychle, aby unikl kuli z Brentovy pistole. Zamával rukama, na okamžik se snažil udržet rovnováhu na křídle, na němž stál, a potom sklouzl po oblé ploše do laguny. Brent neměl čas se o něho starat. Následován svými muži vyhoupl se rychle na křídlo, ale v nízkém vchodu narazil na ozbrojeného navigačního důstojníka. Jejich pistole třeskly současně, ale zatímco Japoncova střela jen hvízdla Brentovi těsně u ucha a na okamžik ho úplně ohlušila, Brentova rána byla lépe mířena. Japonce se zhroutil a zatarasil na chvíli vchod. Než ho Brent s Dickovou pomocí vyvlekl ven, měla zbývající posádka, střelec a operátor - čas uchýlit se do věže uprostřed trupu letounu.

"Rychle, Connore, zapřáhněte jolu k druhému stroji a odtáhněte jej z dostřelu!" velel Brent. Connor nepotřeboval, aby mu opakoval rozkaz dvakrát. Jeho lidé, povzbuzeni příkladem, pracovali s největší rychlostí. Než Japonce ve věži napadlo obrátit dělo proti druhému letounu, byl už odveden před jejich vlastní stroj. Tam už na něj nemohli střílet, ježto jejich věž se otáčela jen v polovině kruhu a ovládala palbou pouze prostor za kormidlem a po obou stranách trupu. Connor se tím nespokojil a odvedl letadlo až za skalní výběžek s citlivkovým lesem, tam bylo nadobro mimo dostřel. Brent, jenž obsadil s jedním mužem pilotní kajutu, kde byli v poměrném bezpečí, poněvadž dělo nemohlo střílet dopředu, poslal oba zbývající s člunkem k "Sajvanu", pro ruční granáty.

Hryzal se netrpělivostí, sotva člunek odrazil, napadlo ho, že fanatičtí Japonci mohou zatím rozstřílet stanici bez ohledu na své zajaté krajany. Byl rád, že "Sajvan" kotví v malé zátoce za palmovým hájem a není v dostřelu. Jeho obavy se uskutečnily, než minula minuta. Malý granát zasvištěl nad temnicí se lagunou a přerazil jeden z nosných sloupků verandy. Ještě se tam díval, když se trup letadla začal rytmicky otřásat rozbíhající se vrtulí. Prudce se obrátil a chopil Dicka Stantona, jenž zatím usedl k řízení, za rameno.

"Zbláznil jste se?" zařval na něho. Dick se poohlédl a vesele se usmíval.

"Vyvezeme je dál do laguny, veliteli, tam si mohou střílet jak chtějí!" křičel přes rameno. Brent ho pustil. Samozřejmě, to byla jediná pomoc, jak zachránit stanici. Mrzel se, že ho to samotného nenapadlo a že se dal předstihnout osmnáctiletým výrostkem. Soustředil opět pozornost na střeleckou věž, připraven se zbraní v ruce, že se zoufalí Japonci pokusí o výpad proti velitelské kajutě, aby překazili odjezd letadla. Starostlivě si uvědomil, že mohou od věže volně střílet z ručních zbraní a oni že nemají žádného krytu. Dick se obracel bezstarostně zády k dělové věži, odkud mohla každým okamžikem přiletět střela.

Zdálo se, že Japonci na tuto možnost v první chvíli nepomyslili. Pokoušeli se ještě bombardovat stanici, ale letadlo už začalo klouzat po laguně a všechny granáty zapadly daleko od cíle. O chvíli později bylo už za skalním výběžkem s lesem citlivek a Connor mu v největším chvatu šel s druhým strojem z cesty do bezpečné vzdálenosti. Zatím už si Japonci ve věži uvědomili, že není na co střílet a že jim času nezbývá. Jejich první výstřel z těžkého revolveru proletěl nad Dickovou hlavou, nachýlenou nad řízením, a rozbil výztuhu předního okna.

"Na zem!" křikl Brent, sám už ležel na podlaze kajuty a nečekaje, až ho Dick uposlechne, stáhl ho k sobě právě včas před druhým výstřelem, který přerazil páku směrového kormidla. Oba se odsunuli na stranu ke stěně, kde byli mimo přímou čáru střelby. S pistolemi připravenými k výstřelu čekali, objeví-li se útočníci ve vchodu do kajuty. V krátkých přestávkách jejich palby, která pokračovala nesmyslně dále, ničíc palubní přístroje jeden za druhým, na ně Brent křičel, aby se vzdali, ale bez výsledku. Jednostranná střelba trvala několik minut a potom zazněla ohlušující rána, pod kterou celý letoun poskočil. Ohnivý sloup vyrazil současně s ranou ze zádi letadla, které vzplanulo prudkým plamenem. Brent vystrkal Dicka před sebou a sám už napolo omámen kouřem se vypotácel za ním. Sklouzl po hladkém křídle do vody,

okamžitě se potopil a plaval značný kus pod hladinou, aby se dostal z dosahu nesnesitelného žáru. Ukázalo se, že je to moudré, poněvadž letoun explodoval, ještě než se vynořil. Oheň zachvátil zásoby střeliva a výbuch rozmetal hořící trosky v širokém okruhu nad lagunou se syčením hasly, jak dopadly do vody, ale nad zemí měl jejich pád horší následky.

Když Brent vystrčil hlavu z vody, spatřil rudou zář nad lagunou. "Sem plukovníku, rychle, musíme si pospíšet! Stantonů už tu máme!" volal na něj Hany. Pobízel spěšně s dvěma jinými veslaři člun k němu. Nahnul se na opačnou stranu, aby udržel člun v rovnováze, a plukovník za pomoci zmáchaného Dicka Stantonů se vyhoupl přes okraj. Rozhlédl se kolem sebe, a to, co spatřil, ho přimělo, že dal rozkaz veslovat co nejspěšněji ke stanici.

"Ani se neptáte, kdo vám pomohl od těch dvou bláznů," ozval se Harry, poháněje pilně člun, který se nořil skoro po okraj.

"Neptám a popravdě řečeno moc mu za tu pomoc nejsem povděčný, podívejte se na tu spoušť!" odsekl plukovník nabručeně. Spoušť to věru byla, a pěkná. Na druhém letadle se pachtil Connor se svými lidmi, aby uhasil požár, který zachvátil jedno křídlo. Neměli do čeho nabírat vodu a pomáhali si přilbami, do kterých se toho naštěstí vešlo málo. Z té strany se zdálo, že není potřebí mít valných obav, zato les citlivků a trnovníků, jejichž vyschlé dřevo hořelo jako troud, plál jasným plamenem, který šlehal vysoko k večernímu nebi.

Byla to jen otázka krátkého času, kdy se požár přenesl přes uschlou travu prairie na palmový háj a stanici, skrytou pod ním.

Harry se zachechtal. "To má člověk z toho, když je příliš horlivý! Přivezl jsem ruční granáty, jak jste si přál, a rovnou jsem jim jeden hodil na tu jejich věž. Na první ránu to bylo dobré, nemyslíte?"

"Až moc dobré!" povzdechl si Brent.

Stanice byla již nedaleko a Brent s uspokojením zjistil, že zkušený poručík Fay nemařil čas čekáním. Když vystoupil na břeh, našli ho v pilné práci se všemi lidmi, pokud byli ve stanici, Japonce nevyjímaje. Vytrhali travu tři sta stop od stanice v širokém okruhu a měli už hezký kousek práce za sebou. Plukovník s posádkou člunu se k nim ihned připojil a později dorazil i Connor se svou malou četou a čtyřmi zajatci, s nimiž neměl naštěstí žádných potíží. Zdolal požár letounu, který prý byl jen málo poškozen, jak hlásil, a dopravil stroj dosti daleko od hořícího lesa, aby nemohl znovu chytit od nějaké jiskry přenesené větrem.

Pracovali ze všech sil při záři požáru, a ještě než oheň zachvátil krajní stromy, podařilo se jim obklopit stanici s palmovým hájkem ohromným obloukem holé země, na němž byla tráva vytrhaná v šířce nejméně jednoho sta stop.

"Neuhne-li vítr, máme to v suchu!" prohlásil Harry, oddechuje hlasitě námahou. Vítr směřoval k laguně a jen ojedinělé jiskry, okamžitě udupané, zapadly za ochranný pás. Les klidně dohořival. Silné kmeny stromů žhnuly ještě rudým žářem, než se vyhlodány ohněm docela zhroutily. Ale to už byly jen poslední ukázky síly zhoubného živlu. Dickovy náramkové hodinky se zastavily, jak mu do nich při plavání vnikla voda, podíval se na Harryho zápěstí a podivil se, když shledal, že od

příletu letadel až k okamžiku, kdy dokončil svou práci na louce, neuplynula ani hodina. Celý ten čas mu připadal mnohem delší, zdálo se mu, že to je už hodně dávno, co na ně Japonci stříleli z dělově věže.

"Zato večere ti bude připadat krátká," smál se Harry, když mu Dick sdělil svůj dojem. "Já mám hlad jako smečka vlků a budu se svou porcí hotov, než mrkneš!" Byla to obvyklá večere jako kdy jindy, konzervované skopové maso se suchary a několika doušky rajske šťávy, ale Dickovi po nezvyklé námaze chutnalo jako málokdy. Seděli všichni pohromadě venku kolem ohně, zaníceného na písčitém břehu proti komárům, a bavili se o uplynulých událostech. Hodný kus stranou, z doslechu, seděli zajatci, kteří se již rozmnožili na 15 mužů, a pojídají svou večeři pod dohledem tří ozbrojených hlídek.

"Problém je rozřešen, poručíku Fayi," řekl Brent. "Předpokládám, že vy nebo někdo z vašich mužů dovede řídit letadlo?" Dick, jenž letadlo uměl řídit - což bylo Brentovi známo -, na okamžik strnul obavou, že Fay odpoví záporně, a že ho Brent odkomanduje ze svého družstva, aby pilotoval japonský stroj. Ale Fay ho ihned zbavil obav.

"Sám řídím a můj první torpédista to také dovede, plukovníku. Jen nevím, jestli se vyznám v těch japonských palubních přístrojích."

"S tím si nemusíte lámat hlavu," řekl Brent. "Japonci zpravidla užívají anglických označení na číselnících, a když ne, Brown vám to bezvadně přeloží a přepíše. Jen jestli stroj bude schopen letu?" obrátil se na Connora. Ale Irčan byl přesvědčen, že je všechno v dokonalém pořádku, až na trochu prohořelé křídlo, které prý spraví kus pořádné lepenky.

"A jak to uděláte se zajatci?" zeptal se Harry, ztišiv hlas. "Ta otázka je pořád ještě otevřená!"

"Necháme je prostě zde se zásobami, ale vysílačku, zbraně a jolu jim zničíme," prohlásil Brent. "Bude to jen malý rozdíl proti tomu, co by se stalo, kdybychom je odvezli s sebou.

Jakmile přestane jejich vysílačka hovořit, Japonci sem jistě někoho pošlou. Ovšem kdybychom zajatce vzali s sebou, nemohli by nic o nás vyprávět."

"A to by byla veliká výhoda pro nás!" skočil mu do řeči Harry.

"Byla," přisvědčil Brent, "ale vzít je s sebou nemůžeme a pro tu výhodu nedám přece pobít patnáct lidí, nemyslíte? Pomůžeme si jinak." Harry se už chtěl optat, jak to chce plukovník zařídit, ale zavčas spolkl, co měl na jazyku. Znal velitele komanda už dost dlouho jako muže, který nemiluje otázky.

Brzy na to šli spát. Na Dicka připadla první hlídka venku.

Kraj odpočíval v tropické noci, znějící jednotvárným cvrkáním cikád. Nad lagunou stál stříbrný srp měsíce. Mladý Australan se zastavil na své jednotvárné pochůzce a zahleděl se na lesklý povrch měsíce. Tam, řekl si, na tom věčném průvodci Země, je dokonalý klid a mír, a zde na zemi jsou milióny lidí ve vražedném boji, jeden hledí zničit druhého, a nejen to, hledí zničit všechno, co ten druhý vytvořil a co vytvořili jiní před ním. Jaký je to nesmysl, že se lidé nedovedou mezi sebou dohodnout a že jedině hrob znamená tečku za všemi sváry! Ale jeho mladá mysl

nebyla s to setrvat déle u filozofických problémů. Bližší věci ji zaujaly, tajemný cíl jejich výpravy zatlačil všechny jiné myšlenky do pozadí.

Proč pluli na tyta korálové útesy? Kvůli Američanům? Vzpomněl si, že Brent řekl Fayovi ještě ve člunu, že měl na Hibernii stejně namířeno. Nejeli sem přece jen proto, aby zničili bezvýznamnou japonskou meteorologickou stanici, kterou ještě ke všemu Japonci mohli brzy zase obnovit!

Dumal nad tou záhadou ještě potom, když byl vystřídán, a když ulehl na úzký kavalec vedle Freda Harpera, oddechujícího zdravým spánkem.

X

Do nepřátelských vod

Škoda, kterou utrpěl japonský hydroplán požárem, byla opravdu jen nepatrná a námořníci ze "Sheldonu" ji spravili kusem dehtového plátna a lehkou dřevěnou výztuhou za necelé dvě hodiny. Letadlo bylo s to unést celý zbytek posádky z ponorky, který se ostatně po neblahém útoku na rádiovou stanici ztenčil na pouhých šest mužů. Nemusili brát s sebou mnoho pohonných látek, vždyť šlo nejvýš o dvě hodiny letu. A krátce před polednem druhý den po příletu Japonců se poručík Fay chystal ke startu. Nebylo ostatně radno, aby tu zbytečně prodlévali, a to ze dvou příčin. Meteorologické přístroje hlásily brzký zvrat počasí a Japonci na Timoru se začali zajímat o osud obou strojů. Když Leslie Brown vysílal ráno s telegrafistou obvyklou povětrnostní zprávu, obdržel z Timoru dotaz, zda posádka stanice nespátřila dva hlídkující hydroplány. Jejich popis následoval. Pohotový Brown dal odklepat, že hydroplány nikde nespátřil a že po nich budou dávat pozor, ale to byla pomoc jen na chvíli. Japonci jistě vyšlou za hydroplány pátračku a té mohlo napadnout přistát na ostrově. Nedalo se spoléhat, že ji Brentovo komando zdolá tak snadno, jako prvé dva letouny.

Krátké, ale srdečné loučení skončilo a Fay již nastupoval se svými lidmi do letadla, když je Harry velitelsky zastavil.

"Počkat, takhle přece nemůžete startovat!"

"Proč ne?" otočil se udiveně poručík Fay. "Motor je v pořádku, zkoušel jsem jej, když jsme spravovali křídlo."

"A co znaky?" smál se Harry. "Myslíte, že s nimi doletíte?"

Hoši v Brunswické zátoce vás rozstřílejí na hadry, budou myslit, že jste Japonci!"

Lak a štětka odstranily i tuto závalu a za krátkou chvíli japonský znak zmizel pod britskými kruhy.

"Je to trochu šišaté, ale na dálku to nikdo nepozná," utěšoval se Harry nad svým výtvozem. Potom už nic nezdržovalo odlet hydroplánu. Poslední pozdravy, motor zabouřil a rozeřhměl se do plné síly. Letadlo sklouzlo po hladině laguny, téměř se dotklo levým člunem v zatáčce palmy na protějším břehu, strmou spirálou vystoupalo výše několika tisíc stop a zamířilo potom přímo k východu.

"Šťastnou cestu," volal za ním Harry.

"Však mají čas," poznamenal Dick Stanton a ukázal k západu na nepatrný šedý proužek, vroubící obzor. Brent, jenž šel kolem nich a zaslechl jeho poznámku, se zastavil.

"Proč?" zeptal se úsečně.

"Dostaneme bouři náčelníku, a poručík Fay bude mít co dělat, aby doletěl."

"Tam z toho ničeho, co ukazuješ?" nedůvěřoval Harry.

Mladý Australan pokrčil s úsměvem rameny.

"Uvidíte sám, dřív než zestárnete o dvě hodiny."

"Vy to zde znáte dobře, a to byl jeden z důvodů, proč jsme vás vybrali, Dicku Stantone," poznamenal plukovník. "Jaký průběh tu mívá bouře a jaké počasí bývá po ní?"

"To je různé, veliteli, zpravidla se ale bouře přežene dost rychle, když to není právě cyklón, který se vždycky vrací zpátky k místu, odkud vyšel, asi jako tajfun u čínských břehů. Vítr se po takové bouři zpravidla trochu uhne, nejčastěji k severu. Většinou přeskóčí už na začátku bouře skoro o půl kola, ale potom se zase vrací zpátky, těžko je to přesně vypočíst."

"Povšechně ale jde od jihu, bylo mi řečeno," řekl plukovník a jeho tvář se vyjasnila krátkým úsměvem, když Dick přikývl.

"Dvě hodiny, říkáte, že to bude trvat, než bouře vypukne, Stantone. To nám mnoho času nezbývá."

Píšťalkou svolal všechno mužstvo, kromě obou hlídek, střežících Japonce, kteří byli už před startem letadla zahrnuti do svého těsného vězení. Udílel rychle rozkazy. Bylo potřeba zničit vysílačku do posledního šroubku a zničit i všechny zásoby, které tu byly nahromaděny, kromě potravin, jež tu chtěl Brent nechat Japoncům. Zatímco dva muži se zabývali vysílačkou, šest jiných valilo barely s benzínem k příkrému svahu na opačné straně laguny, kde bilo už širé moře o korálové útesy. Zde prostě vyrazili sudům dna a benzín stékal širokým proudem duhových barev do oceánu.

"Otrávíme všechny ryby v okruhu desíti mil," huboval Harry.

"Ba ne," smál se Dick. "Benzín zůstane na povrchu a ryby se schovají v hloubce, kde je čistá voda, ty jsou mazané." Za benzínem šel olej. Bylo ho méně. Netrvalo dlouho a poslední jeho kapka se přidala k tenkému mastnému škraloupu, pokrývajícemu hladinu, která se pod ním podivuhodně ztišila. Se zbraněmi a střelivem se Brentovi lidé neplahočili tak daleko, naházeli je prostě do laguny v místě, kde byla taková hloubka, že by se k nim nedostal ani potápěč.

Harry s Dickem neměli čas přihlížet k ničení zásob, Brent je zaměstnal. Dostali za úkol změnit novým nátěrem vzezření "Sajvanu", pokud to jen šlo, a Harry vynaložil na to vskutku umělecký důvtip. Dick se obdivoval jeho zápalu pro tuto práci, jejíž výsledek ho opravdu překvapil. Kdo si nepamatoval dobře výstroj staré bárky, nemohl ji nyní poznat. Harry malebně rozmnožil jizvy, které na ní zanechal zub času, a bylo vskutku podivuhodné, co dokáže několik tahů štětkou a trochu barvy správně umístěné. Jméno "Sajvan" samozřejmě zmizelo hned v první chvíli. Harry je po krátké poradě s Brentem nahradil krátkým "Alas", na němž si dal tak záležet, že vypadalo, jako by je bárka nesla od nepaměti a jako by je byla slaná mořská voda leptala už po léta.

"Tajná služba neznamená jen vyhazovat mosty do povětří a zajímat nepřátelské generály," podotkl na Dickův upřímný údiv, jak se vyzná v natěračské práci. "Člověk musí umět všechno, kamaráde. Co je to Alas, říkáš? Mizerný přístav na portugalském břehu Timoru. A tam odtud teď pocházíme, pamatuj si to! To se ví, že Japonci shltli i portugalskou půlku Timoru. Ale poněvadž Portugalci jsou neutrálové, chovají se k nim ti šafránoví pohaní přece jen trochu slušněji než k Holanďanům z ostrovu."

"Měli bychom taky změnit trochu výstroj bárky, veliteli," poznamenal Dick k Brentovi, když si plukovník přišel prohlédnout jejich práci.

"Měli," přisvědčil. "Ale na to není čas a ostatně, o to se postará někdo jiný," dodal záhadně. Zkoumavě si prohlédl přirozený přístav, v němž bárka kotvila, a ačkoliv byl před nadcházející bouří dosti chráněn zvýšeným břehem a cípem palmového háje, dal bárku ještě zabezpečit kotvou. Upevnili také řádně nepromokavé plátno, které krylo truhlice se zásobami a různými potřebami, a potom už měli nejvyšší čas uchýlit se do stanice. Nebe bylo už tak černé, že sotva viděli na poslední část své práce, a štihlé palmy se ohýbaly až k zemi pod prudkými větrnými poryvy. Vichr bičoval vodu v laguně a vzdouval ji do vysokých vln, které se přelévaly až k prvním stupňům terasy. Než Harry s Dickem a s plukovníkem přeběhli vzdálenost, která je dělila od stanice, promočil je tropický liják až na kůži. Byl nepříjemně teplý a nepřinesl žádné osvěžení.

"Člověk má dojem, že vylezl z horké lázně," prohlásil Harry, když ždímal v závětrném koutku terasy svůj lehký plátěný oblek. Vstoupil do světnice poslední a musil zápasit s orkánem o dveře, když je chtěl za sebou zavřít.

"Jakmile se orkán trochu utiší, vyplujeme hoši!" pravil Brent, když se sesedli kolem úzkého dlouhého stolu. Jeho slova byla přijata radostným voláním. Všichni už měli ostrova dost a toužili po změně místa. Že pojedou v bouři? To jim málo vadilo. Většina z nich byli mladí hoši, kteří neuznávali slovo nebezpečí. A ti nejstarší z nich zase znali Brenta a měli k němu neomezenou důvěru. Jestliže tento muž, o jehož odvaze a štěstí se vyprávěly u táboráků a u kasárenských stolů legendy, uznal, že se za takového počasí dá vyplout, pak nebylo potřebí si už dále lámat hlavu.

Brent nařídil připravit pořádné jídlo. Za chvíli se zakouřilo z plechových šálek se silným čajem a Brentova družina se čile pustila do japonských konzerv. Posádka stanice byla náležitě zásobena, a jak se ukázalo, vesměs z lupu. Byly tu plechovky s výborným corned baefem (hovězí maso smíchané zpravidla s vepřovým. Obvyklá vojenská konzerva Angličanů a Američanů, používaná také na zeměpisných výpravách.) se suchary a s rajskou a pomerančovou šťávou, které nesly razítko singapurské proviantury, portugalské sardinky z Timoru a holandské konzervy s rýží a čajem z Jávy.

"Všechno zaručeně neotrávené, pusťme se do toho, mladý muži, kdoví kdy se zase takhle pořádně v klidu najíme!" vybízel Harry Dicka Stantona. Nemusil ho dvakrát nutit, Dickovi chutnalo, jak náleží. Hlas bouře se ztišil sotva znatelně, když Brent vyšel s Jamesem Whitem, zkušeným námořníkem, na terasu.

"Myslíte, že se nám podaří dostat už teď bárku z laguny?" zeptal se, když stanuli pod střechou, která je vůbec nechránila před prudkým lijákem. White se zkoumavě rozhlédl po laguně. Vzdouvala se ještě vysoko a déšť, který ji ustavičně bičoval, tvořil nepřetržitou vodní clonu mezi ní a nebem, pokrytým těžkými černými mraky.

"Tím průlivem, kudy jsme přijeli, zcela jistě ne, plukovníku, ale druhou stranou, kde je vjezd mnohem širší, by to mohlo jít. Nejhorší bude dostat ji z místa, kde teď kotví," prohlásil White.

"Půjde to také," řekl krátce Brent.

"Odejdete tiše jeden po druhém, aby si Japonci nepovšimli, že tu už nejsme!" nařizoval ztlumeným hlasem, když svolal pokynem mužstvo do těsného hloučku. Zajatci měli pouta, ale až budou bez dohledu, nedá jim mnoho práce se jich zbavit.

Vyžádá si to však určitého času a také chvílku potrvá, než si Japonci uvědomí, že na ostrově není nikdo, kdo by jim v této činnosti chtěl zabránit. Zatím bude "Sajvan" - nyní "Alas" - už dávno z dohledu.

Dick Stanton sice sdílel důvěru svých druhů v plukovníka Brenta, přece však se zarazil, když vyšel ven a rozhlédl se kolem sebe. Vichr byl ještě tak prudký, že stěží mohl jít vzpřímen proti němu. Vál plnou silou od jihu a palmy za stanicí se ohýbaly pod jeho prudkým dechem tak, že se jejich koruny až dotýkaly ploché střechy stanice. Vlny byly vysoké, ale těch by se nebyl na širém moři bál. Tady však číhaly zrádné útesy na každý neopatrný pohyb lodi. Poněkud stísněn nastoupil Dick do bárky, která tancovala na vlnách, ačkoliv ji držely dvě kotvy. Potom už neměl čas myslit na nebezpečí. Whiteovi, jemu a ještě dvěma jiným mužům, námořníkům z povolání, připadl úkol vyvést bárku na širé moře. Výjezd z malého zálivu, kde kotvila, byl nadlidským výkonem, ale podařil se. Stejně se podařil po hodinovém zápolení i výjezd z laguny samotné, při kterém snad desetkrát hrozilo, že se v příští vteřině bárka roztříští na kusy. Než se mezi rozervanými mraky kmitly první hvězdy, zmizely už útesy Hibernie dávno v rozpěněných vlnách. Hnána silným větrem, ujížděla bárka divoce, nejméně rychlostí dvacet mil, přímo k severu.

"Plujeme do nepřátelských vod!" křikl Dick vzrušeně na Harryho, jenž se pokoušel zapálit si lulku pod ochranou kabátu.

"Žralokovi rovnou do tlamy! houkl Harry vesele v odpověď.

XI

Bouřlivá noc

Když se bárka hnala rozbouřeným mořem, se všemi plachtami vyvěšenými, s větrem v zádech a nabírala vodu na přídi i na obou bocích, pochopil teprve Dick Stanton, proč se plukovník Brent uchýlil na pusté korálové útesy ostrova Hibernie. Bylo to jediné místo, dosti blízké nepřátelským vodám, kde mohl v klidu čekat, až změna počasí, v dobách rovnodennosti velmi častá, mu zjedná příznivý a dostatečně silný vítr, který mu umožní v jediné noci proplout nejstřeženějším pásmem vod. K Jamesu Whiteovi, jenž bárku řídil, pocítil Dick velkou úctu jako k námořníkovi. Teprve později se dověděl, že je to korvetní kapitán a velitel torpédoborce, že slouží už deset let v tichomořské eskadře a že se svou jednotkou prodělal japonské dobývání Hongkongu i Singapuru.

V prvních nočních hodinách bouře polevila, ale vítr byl stále ještě tak silný, že stěžňové rozpory a upínací lana neustály ani na vteřinu ve své sténavé hudbě, která nepopřála Dickovi chvilku klidu. Za nic na světě by nebyl vyvěsil na této staré rachotině všechny plachty za takového počasí, jak to učinil White, zřejmě na Brentův rozkaz. Ale bárka odolávala kupodivu po celé tři hodiny, až krátce před půlnocí došlo k nehodě, která jen zázrakem neskončila katastrofou. Pod náhlým poryvem

vichru se ulomila celá stožárová čnělka i s upínacím lanem vratiplachetního ráhna. Velká plachta se do poloviny zhroutila na palubu a "Alas", hnaný jen třírohou čelní plachtou, nebyl s to již unikat vlnám, které jej dohnaly a začaly se přelévat přes jeho zád'. Prudký pohyb bárky vzal Dickovi oporu pod nohama. Prolétl v oblouku přes celou šířku paluby, cestou někoho srazil - ve tmě neviděl, kdo to byl, a neměl ani čas se o to starat. Nahmátl lano a chytil se ho křečovitě. Tmou kolem zněly polekané výkřiky, ale ostrý hvizd Whiteovy píšťalky je velitelsky potlačil. Ti, kteří byli námořníky, šli za ním bezohledně. Dick měl k provazovému žebříku nejbližší, držel se jeho lana. Vyhoupl se na něj první a podařilo se mu zachytit přetržené upínací lano zhrouceného ráhna. Jeho síly však nestačily a silné ráhnové břevno, které se ustavičně zmítalo, jak se bárka pod nápory vln šíleně kymácela, pokoušelo se ho srazit ze žebříku. Uhnul trochu stranou, aby učinil místo muži, který se snažil přelézt po úzkém žebříku kolem něho k místu, kde se čnělka odlomila. Nestačilo to, a muž s výkřikem: "Držte se pevně!" použil jeho ramene místo příčky.

Poznal po hlase Whitea a s vynaložením všech sil udržel jeho stopadesát liber. White zmizel v tmách nad ním a Dick obnovil svůj zápas s ráhnem. Pokusil se připoutat je koncem upínacího lana, které nepouštěl z rukou, k žebříku na němž stál.

Ale to se mu nepodařilo, ráhno bylo příliš těžké a neovladatelné. Potom ho začalo lano táhnout dolů a současně na něho White shora něco křičel. Trvalo chvíli, než pochopil, že má vylézt s lanem k němu, a přitom mu přes všechno jeho úsilí lano klouzalo ze sevřené pěsti, a strhovalo s sebou i jeho kůži.

Cítil palčivou bolest na dlaních a chtěl se už tyranského provazu vzdát, když ho napadlo provléknout jeho konec opaskem a zadrhnout jej důkladným uzlem. Povedlo se to a opasek to vydržel. Teď měl ruce volné, a přestože mu krvácely, chopil se pevně příčky a lezl k Whiteovi. Ten zatím připravil na zkomoleném lůžku čnělky novou záchytku. Dick se prohýbal jako luk, jak ho těžké ráhno svou vahou táhlo dolů, ale přece jen se dostal k Whiteovi a společným úsilím se jim konečně podařilo ráhno upoutat. Zatím dole námořníci stočili přebytečné plátno a "Alas", skoro plný vody, přes všechno úsilí, s jakým ji jeho posádka všemi možnými nádobami čerpala, se pod zmenšenou a znovu upevněnou vratiplachtou těžkopádně narovnal.

Dickovi se zdálo, že byl nahoře nejméně hodinu, a velmi se podivil, když mu Harry řekl, že od zlomení čnělky k opětovnému upevnění plachty neuplynulo ani deset minut. Nehoda s plachtou neměla vážných následků, Dick si odřel ruce a několik mužů odneslo šílené kymácení bárky pohmožděninami, z nichž nejvážnější bylo zlomené žebro Freda Harpera. Ale nikdo z posádky nezmizel v moři, které uchvátilo jen jeden soudek u vodou a bednu sucharů.

"Vyšli jsme z toho krásně!" liboval si Harry.

"To bych řekl," přisvědčil Dick. Jako námořník věděl mnohem lépe než jeho přítel, jak blízko byli všichni smrti.

"A šéf měj pravdu, když řekl, že se někdo postará o to, aby se změnila i výstroj lodi. Myslím, že by ji teď nepoznal ani ten, kdo ji stavěl." Toto tvrzení bylo ovšem trochu přehnané, jak se později ukázalo, ale to nemohl nikdo tušit.

Zatímco Dick pečoval o své odřené ruce a vyměňoval si s Harrym názory o tom, jak měli namále, radil se Brent u kormidla s Whitem. Zkušený námořník soudil, že dorazili již do čtyřicetimílové vodní brány, která otvírá mezi ostrovy Roti a Sawu přístup do Sawuského moře. Počasí bylo k jejich záměru jako stvořené. Vítr sice již hodně polevil, ale přesto hnal i pod zmenšenou plachtou bárku rychlostí nějakých dvanáct mil, jak White odhadoval. Nebe bylo mračné a bez měsíce a moře vzduté nedávnou bouří ještě tak, že kdo právě nemusil, jistě na ně nevyjížděl. White soudil, že není potřebí obávat se japonských hlídek a že před úsvitem budou už hluboko v Sawuském moři, jehož břehy tvoří veliké ostrovy Sumba, Flores a Timor.

"Myslíte, že se dostaneme za tmy až do sumbské úžiny? zeptal se Brent. "Do sumbské úžiny?" Z Whiteova hlasu zněl údiv.

"Chcete plout tím směrem? Tam všude se to hemží Japonci!"

"Chci a musím," odvětil úsečně Brent.

"Vyloučeno, abychom tam byli dřív, než se rozední. Máme před sebou ještě nejméně sto mil, a při tomhle větru je to cesta na osm až deset hodin. Dorazíme tam někdy před polednem, dorazíme-li tam ovšem vůbec."

Brent vyňal z nepromokavého pouzdra mapu a požádal Whitea, aby mu na ni posvítíl.

Chvíli ji spolu prohlíželi a potom se dohodli, že se budou držet severních břehů ostrova Sumbi, kde mapa ukazovala od mysu Tapi až k osadě Waingapoe na délce nejméně sto mil jedinou malou vesnici Melolo. Pobřeží tu většinou spadalo příkře do moře zalesněnými svahy a bylo nepravděpodobné, že v takovém málo přístupném terénu Japonci udržují větší hlídky. Když se rozbřeskl kalný a zachmuřený den s řídkou mlhou, spočívající na stále rozvlněném moři jako lehký opar, spatřili břehy po levém boku bárky ve vzdálenosti asi desíti mil. Byl to nesporný důkaz Whiteova velkého lodivodského umění, když za bouřlivé noci a jen s kompasem tak přesně dodržel předepsaný směr. Námořník přijal také se spokojeným úsměvem příslušné uznání Brentovo. Podle jeho názoru byli asi třicet mil nad mysem Tangi a neměli daleko k osadě Melolo. Bylo radno držet se ještě trochu stranou od břehů, dokud neminou tento malý přístav, a White dal kormidelníkovi příslušný rozkaz.

Na palubě "Alasu" se snídalo. Několik sucharů a kus studeného konzervovaného masa. S tím se musila prokřehlá posádka spokojit, ale nikdo neměl námitek. Všichni byli spokojeni, že unikli bouři a vykonali kus cesty k cíli, který jim byl stále stejnou záhadou, jako když opouštěli Port Darwin.

"Tohle počasí je pro nás přímo ideální!" prohlásil Harry Drone k Dickovi Stantonovi, když žvýkal s velkou chutí svůj tvrdý suchar.

"Proč? Poněvadž je to počasí mizerné pro letce, mají malou viditelnost. A jedině z letců si něco dělám, lodí tu nemůže být tolik, abychom tak snadno na nějakou narazili!"

"Ted' snad ne, ale před válkou se tudy plavily všechny lodi, které jezdily z Port Darwinu do Singapuru," rozpomínal se Australan.

"Inu, před válkou, to bylo všechno jiné, usmál se Harry.

Díval se k zalesněným břehům, které se ztrácely v mlhách. Vítr odtud zanášel až k nim těžkou vůní santalového dřeva, jímž tento ostrov proslul. Z primitivního sedátka na zmrzačeném stěžni se tam dívala i hlídka a nedlouho po této výměně názorů mezi Harrym a Dickem hlásila přístav Melolo.

Byla to spíše rybářská ves než přístav, a ani ostré čočky kukátka neodhalily přítomnost nějaké japonské námořní jednotky. White se přesto osadě vyhnul velkým obloukem a teprve o hodinu později zamířil ke břehu. Byli od něho jen míli daleko, když hlídka na stěžni hlásila kouř na severním obzoru. Ačkoliv kouř parní lodi bylo vidět z mnohem větší dálky než nepatrnou plachtu bárky, pospíšil si White rychlým křížováním proti větru pod ochranu nevysokého mysu, který vybíhal do moře.

Bárka vjela do malého přirozeného přístavu, jehož srázné břehy byly zarostlé hustým lesem santalovníků, trnovníků a jehličnatých stromů až k samotné čáře přílivu. Jasnou vodou bylo dobře vidět skalnaté dno a "Alas" se nemusil bát, že narazí. Brent rozhodl, že zůstanou v zátoce, která skýtala výborný úkryt, až do setmění. White dal vyhodit kotvu těsně u samého břehu, který byl právě obnažen odlivem. Z přídě bárky bylo možno dostat se na něj jediným smělejším skokem, jak mladí muži okamžitě vyzkoušeli, když dal Brent povolení k výstupu na břeh. Veselou náladu posádky kalil jedině zákaz hlasitého hovoru. Žertovali tedy jen tiše a drápali se po příkrém svahu, zachycující se kmenů a nízkých větví, konečně dorazili na velký skalní schod, přírodní terasu, kde orkán vyklesl mezi hustými stromy nevelikou světlinu. Zde se jim podařilo utlouci kameny obrovského leguána, který se ani nepokoušel před nimi uprchnout. A když Harry Drone prohlásil, že maso této obrovské ještěrky, upečené v malých kouscích na rožni, je lahůdkou, za kterou dá všechny pečeně světa, žebronili tak dlouho, až jim Brent povolil rozdělat malý oheň ze suchých větví, jehož kouř nebude vidět ani na pět stop vzdálenosti jak prohlásil přehnaně Harry, a vyzkoušet důvěryhodnost Harryho informací. Shledali, že nepřeháněl, a když potom zapili svůj oběd čajem, nechybělo jim nic k spokojenosti.

Brent dal pohov až do večera, s přísným zákazem vzdalovat se z tábora, a tak leželi spokojeně na svých pláštích ve vysoké a husté trávě, odkud předtím na upozornění zkušeného Drona pečlivě vyhostili všechny šτίry, pavouky a rudé stonožky na stopu dlouhé. Bavili se vesele o prožitých dobrodružstvích a pronášeli nejrůznější názory o tom, co je ještě čeká. Brent jim naslouchal s nepatrným úsměvem v ostré tváři. Prchavý pocit lítosti ho zachvátil, když si uvědomil, kolik z nich se asi ve zdraví vrátí do Port Darwinu. Většině z nich nebylo ani jednadvacet, všichni byli zdraví, otužilí sportovci, opálení australským sluncem, dychtící po dobrodružství. Brent neslyšel od nich ani jediné slovo údivu nebo úzkosti, že plují stále blíže k nepříteli, do jámy lvové, jen žerty a smělé dohady o tom, co mají asi za úkol.

S povzdechem tiše vstal a nepozorovaně sestoupil k bárce, kde zůstal White s mladým Dickem Warrenem na stráž.

"Můžete jít oba nahoru k mužstvu, zůstanu zde sám," řekl udivenému Whiteovi. Nařídil, aby White přivedl v šest mužstvo zpátky, a po jejich odchodu si upravil na zádi pohodlné lůžko z těžkých námořnických pláštů. Natáhl se na ně s úmyslem, že

prospí několik hodin - od předminulé noci nezamhouřil oko -, ale jeho nervy byly příliš napjaté a nechtěly povolit spánek. Vstal a z truhlice, ve které měl své osobní věci, vyňal malý silný svazek v ohmataných deskách, Dickensův Klub Pickwicků, knihu, k jejíž četbě se ve svém pohnutém životě stále a stále vracel. Vlny rostoucího přílivu tiše narážely na kýl "Alasu", ale Brant nevnímal jejich šplouchavou hudbu. Byl cele pohřížen do líčení, jak klidně a spokojeně žili lidé před sto lety.

XII

Hlídkový člun

Na této dobrodružné pouti, kterou podnikal Brent se svou družinou, hrálo hlavní úlohu počasí a hned po něm Japonci.

Bude-li počasí příznivé, sníží se význam druhého činitele, japonských hlídek, na nejmenší míru. V opačném případě se naopak obě tyto složky sečtou dohromady a smělý podnik Brentův bude mít jen mizivou naději na úspěch. Velitel komanda i starší členové jeho výpravy si toho byli dobře vědomi, stejně jako toho, že čas může být jejich hlavním pomocníkem. Nebylo příčiny k spěchu a k riskování velikého cíle pro několik hodin nebo i pro několik dnů. Brent byl proto připraven, že setrvá v opuštěné zátoce ostrova Sumby třeba týden, když jim nebude vítr příznivý, ale naštěstí toho nebylo zapotřebí. Jihovýchodní vítr vál s neztenčenou silou, když za večera opouštěli sumbské břehy, a hnal bárku rychlostí, která odpovídala Brentovým požadavkům. White zamířil přímou čarou na severozápad, přeťal širokou zátoku Nanga-Mesi, odkud na okamžik bleskla až na samém obzoru světla osady Waingapu jako svatojánské mušky, a dvě hodiny potom, co zvedli kotvu, objížděl už Sasarský mys. To bylo první nebezpečné místo, neboť moře, dělící ostrovy Sumba a Flores, se tu zúžilo na pouhých dvacet mil. Ale na nebi visely nízké mraky, slibující brzký déšť, a ty činily noc tak temnou, že rozhled klesl na pouhou osminu míle. Moře se již po včerejší bouři utišilo a stálý vítr je čeřil jen nízkými dlouhými vlnami, jejichž bílé hřebeny občas strašidelně svítly tmou.

"Alas" minul Sasarský mys při nezměněném severozápadním kursu a blížil se k prvnímu vjezdu do Floreského moře, k úzkému průlivu Moloskému, jehož východní břeh tvoří Flores a západní neveliký ostrov Rindža. White se ani neptal Brenta, má-li se pustit do této vodní soutěsky, která byla jistě dobře hlídána, přes svůj neobyčejně silný proud, který se hnal k severu rychlostí 13 mil za hodinu. Ponechal stranou její majáková světla, kmitající nízko u obzoru, po pravém boku bárky a řídil loď dále dosavadním směrem. Teď měli před sebou druhou vodní bránu do Floreského moře, průliv Linta, obávaný pro četné mělčiny. Byl dosti široký, značně širší než Moloský průliv, ale uprostřed jej zužoval pustý ostrov Padar, obývaný jen ohromnými dračími ještěry, kteří sem připlouvají z blízkého ostrova Komodo. Kdyby si byl měl White vybrat jeden ze tří vjezdů do Floreského moře, byl by jistě zvolil tento, ačkoliv tu mořské dno číhalo i na tak malé lodi, jako byl "Alas". Brent zřejmě byl téhož názoru, ježto krátce předtím než minuli jižní cíp ostrova Rindža, dal rozkaz stočit bárku na severozápad. Ještě chvíli ujížděli plnou rychlostí, ale potom nařídil White zmenšit plachtu na polovinu, protože ostrov Padar s nebezpečnými mělčinami nemohl už být daleko. Brent stál na přídi a prohlížel temný obzor pečlivě nočním kukátkem. Bylo zakázáno mluvit nahlas a na lodi vládlo ticho, rušené jen temnými nárazy kýlové vody, vrzáním kladek a sténáním upínacích lan. Vlevo před nimi vyvstal temnější stín, který ustavičně houstl.

White uhnul trochu k východu, k ostrovu Rindža, a dal ještě více snížit rychlost lodi. Na příď postavil jednoho muže s olovnicí a dva jiné jako spojku mezi ním a svým místem u kormidla, ti mu přenášeli polohlasně údaje o hloubce mořského dna.

Padesát stop hloubky rychle kleslo na dvacet a White uhnul trochu k západu. Podle jeho výpočtu se už měli blížit k výjezdu z průlivu, k třímílové vodní bráně, jejímž západním pilířem je mys ostrova Komodo a východním mys ostrova Rindža. Floreské moře bylo už nedaleko a White si přál, aby měl už tato místa, jejichž mělčiny jsou nebezpečné i ve dne, za sebou. Chvíli pluli nad přijatelnou hloubkou pětáctičet stop, ale ta náhle klesla na patnáct, jak se loď za tmy, kterou nerušilo na březích ani jediné orientační světlo, nepozorovaně přiblížila k ostrovu Komodo.

White opět trochu uhnul doprava, a měřič na přídi spokojeně popustil šňůru o několik uzlů, když od břehů ostrova Rindža vyrazil ostrý světelný paprsek, chvíli těkal tmou a potom se sklonil k moři a rozestřel se po něm širokým bílým vějířem.

Brent vyrazil tichou kletbu. "Rychle, plachtu dolů, zastavit!" velel nejbližšímu muži a společně s ním se chopil provazu.

White upevnil kormidlo a šel jim pomoci. Nemělo cenu pokoušet se o útěk. Se zastavenou bárkou je jakási malá naděje, že nepohyblivý cíl unikne pátrajícímu reflektoru. Plachta byla svinuta rychle a přesně, bárka ujížděla ještě chvíli setrvačností, ale potom se zastavila, kolébajíc se z boku na bok. Třírohá přední

plachta ji, držela přesně po větru, který ji neznatelně posouval, jak se opíral o její trup.

Brent dal vzbudit mužstvo, které spalo, a nařídil naprostý klid. Harry, jenž měl noční hlídku a nepotřeboval vzbudit, prokázal tuto přátelskou službu Dickovi.

"Vstávej, máme návštěvu! šeptal mu do ucha. Dick odhodil přikrývku a rychle se vymrštil na nohy.

"Co je? Kde je kdo?" zeptal se poněkud hlasitě. Varovné zasyčení Brentovo ho zarazilo. Přistoupil těsněji k Harrymu, jehož dlouhou postavu dobře viděl v tmě.

"Počkej, netlač se tak na mne!" šeptal ostře Harry a odstrčil ho rukou od sebe. Dick ve tmě nejasně zahlédl jakousi velkou plechovku, která visela na přítelově opasku. Chtěl se již zeptat, co to v ní má, ale neobvyklé světlo na vodě upoutalo jeho pozornost. Otočil se po jeho zdroji a spatřil široký světelný chvost, pod jehož dotekem moře oslnivě světélkovalo. Slyšel také temné bzučení motoru, které ustavičně sílilo.

Světelný vějíř nezůstal na jednom místě. Chvilku nerozhodně klouzal v malých výkyvech napravo a nalevo a potom se začal blížit k bárce širokým obloukem. Pomalu se šinul po tiché hladině a Dick se zatajeným dechem počítal vteřiny. Než došel ke dvaceti, ostré světlo zalilo celou bárku, ale nezůstalo na ní tkvět, pomalu sklouzlo po jejím trupu a nechalo ji zase ve tmě.

Dick si protíral oslněné oči. "Sláva, neviděli nás!" šeptal Harrymu, a zase se chtěl zeptat, co mu to visí u pasu.

"Jen se moc neraduj!" řekl tiše Harry. Dick už otvíral ústa k otázce, když se světlo začalo vracet. Tentokrát se pohybovalo ještě volněji a Dick čekal s tlukoucím srdcem, co se stane v příští, minutě. Sněhové lano přední plachty se v něm zalesklo, jako by bylo ze stříbrné pavučiny, potom se objevila červenohnědá plachta narudlým svitem a na to již se celá bárka, od čáry ponoru až po špičku zkomoleného stěžně, ze kterého schlíple visela červenozelená portugalská vlajka, koupala v ostré záři reflektoru, který už ji neopustil. Z malé vzdálenosti od jejího pravého boku zazněla temná rána.

"Výstřel naslepo, rozkaz zastavit," šeptal Harry Dickovi. "Jsem zvědav, co z toho bude!" Ustoupil trochu za Dicka a kryl se jeho postavou, takže ho z blížící se lodi nebylo dobře vidět.

Brent postoupil k pravému boku bárky nepříteli vstříc. Rachot motoru sílil každou vteřinu, ale dotěrná záře se bárky nespouštěla, muž u reflektoru ji udržoval vytrvale v ohnisku svého přístroje. Brent si zastínil oči proti ostrému světlu, ale teprve když japonský rychlý hlídkový člun zastavil v nepatrné vzdálenosti od "Alasu", spatřil jeho temnou siluetu. Byl tak blízko, že muž, jenž na ně zavolal, nepotřeboval ani megafon.

"Kdo jste, odkud plujete a kam," tázal se ostře. Brent na první výzvu, učiněnou japonsky, neodpověděl. Muž opakoval svou otázku anglicky.

"Portugalská rybářská bárka "Alas", vrací se z Bimy do Sutranu," odpovídal Brent pomalu zkomolenou angličtinou.

"Co jste dělali v Bimě?"

"Vezli náklad měděné rudy pro japonský sklad." Japonec ustal na okamžik v otázkách, bylo slyšet, že se s někým radí. Na to se ozval jiný hlas, mluvící tentokráte portugalsky.

"Proč máte tak četnou posádku?"

"Vzali jsme na palubu trosečníky z člunu portugalské lodi "Coimbra", která ztroskotala při včerejší bouři u ostrova Gili Banta v Sapinském průlivu," odpovídal klidně Brent stejným jazykem, okamžik bylo ticho a potom se první dotazovatel znovu ozval anglicky.

"Nehýbejte se, přirazíme k vám, prohlédnout loď a vaše papíry!" nařizoval ostře.

"Má podezření, smrdí to s námi," šeptal Harry Dickovi, nepřestávaje se krýt jeho postavou. "Až řeknu teď, tak sebou hod' na prkna, ale rychle!"

Motor rychlého člunu se rozvrčel pomalými obrátkami a světlometčík sklonil svůj reflektor níže, aby neztratil bárku z pole. Na okamžik světelný pás zakolísal, šikmo přes bárku, se snesl do moře a zbavil její posádku tíživé záře, která ji oslepovala.

"Ted'!" křikl Harry. Dick Stanton sebou poslušně hodil na mokrá prkna paluby. Něco nad ním hvízdlo vzduchem, pak se ozval tupý úder, ale okamžitě splynul s ohlušující ranou, po které zazněly poděšené výkřiky, do nichž se mísil svist trosek, padajících se šplouchavým zvukem do moře. Dick chtěl vstát, ale cítil, jak ho Harry, jenž se natáhl vedle něho, tiskne k palubě.

"Nebud' tak zvědavý, dočkáš se! Musil jsem to hodit na nejmenší vzdálenost a máme k tomu nejbliž. Doufám, že se našim hochům nic nestalo, byli většinou na přídi." Harryho rada byla moudrá. Vzduchem stále ještě hvízdaly trosky rozletujícího se japonského člunu, jako by v jeho nitru řádila malá sopka. Byla to jen benzínová nádrž, která explodovala, zachvácená ohněm, způsobeným minou Harryho. Dick slyšel chvatné rozkazy Whiteovy vytáhnout plachtu, déle už nečekal. Vyskočil na pomoc námořníkům z "Alasu". Bylo jí věru zapotřebí. Sotva dvacet stop od nich hořel japonský člun "jako pochodeň a zaplavoval "Alas" deštěm jisker, které uléval každý, kdo právě nebyl zaměstnán roztahováním velké plachty. Sotva "Alas" zachytil trochu větru, otočil White kormidlo o půl kola, aby se vzdálil od nesnesitelné výhně. O chvíli později už bárka uháněla po hladině, zalité do daleka rudou září požáru. Z japonské posádky nespátřili nikoho, ale po pravdě řečeno, také po nikom nepátrali. Brent, jenž nejprve po svém způsobu suše poděkoval Harrymu za jeho sice samostatný a nenařízený - jak nezapomněl zdůraznit - zákrok, vybídl Whitea k největší rychlosti, poněvadž si byl jist, že požár, daleko viditelný, přiláká nějakou japonskou hlídku. V této předpovědi se také nemýlil. Ačkoliv White uháněl, co plachty stačily, a nestaral se vůbec o mělčiny, dostali se sotva čtvrt hodiny po zániku člunu do křížového světla reflektoru dvou jednotek.

Nevíděli sice, s kým mají co dělat, ale podle dělových výstřelů usoudili zkušení muži na palubě "Alasu", že jde buď o torpédoborce, nebo lehké křižníky.

White řídil bárku chladnokrevně doprostřed mezi obě lodi, takže musily na chvíli ustát s palbou, kterou otevřely na krátkou vzdálenost jedné míle, jestliže nechtěly střílet jedna na druhou. Potom se Whiteovi podařilo obratným manévrem uniknout z dotěrných paprsků. Světlomety příčinlivě ohledávaly pustou vodní

hladinu, zatímco White směle zamířil na severovýchod, přímo před nos jednotce, která jej ohrožovala z pravého boku.

Dick se rozplýval nadšením nad Whiteovým vedením bárky, ale Harry, jenž byl trochu rozmrzen, že Brent tak stručně odbyl jeho zásluhu, jistě nemalou, pokrčil rameny.

"Tak velký zázrak to není, že vyklouzl ze světla, jak si myslíš," bručel. "Bárka je příliš malý cíl na vzdálenost jedné nebo dvou mil, byl by to spíše zázrak, kdyby nás byl Japončík udržel na světlometu. S tím rychlým člunem to byla jiná historie, ten nás zachytil sotva na čtvrt míle." Dick neodpověděl, necháváje si pro sebe své nadšení, které se ještě stupňovalo, když White projel nepozorovaně v tak malé vzdálenosti od japonského torpédoborce, který ho vytrvale hledal jen světlometry na levém boku, že bylo slyšet hovor z jeho paluby. Půl hodiny na to už zmizela japonská světla na jižním obzoru a krátce před východem slunce, v bledém přísvitu nového dne, vplul White do malého atolu hustě zarostlého palmami a jinými stromy. Byl to jeden z neobydlených ostrůvků, které jsou předsunutou stráží ostrova Rindža, pro Brenta a jeho družinu úkryt jako stvořený.

XIII

Hra na schovávanou

Když se rozbřeslo jitro, ukázalo se, že White měl více než štěstí, když se mu podařilo zavést za temné noci, ve které mu svítila na cestu jen bílá pěna vln tříštěných korálovými útesy bárku do bezpečných vod laguny atolu. Spustili kotvu, hned jak minuli pásmo útesů, ale za bílého dne okamžitě opustili toto místo a hledali bezpečnější úkryt. Bylo nad slunce jasnější, že Japonci vyhlásí poplach po celém Sundském souostroví a že budou pátrat po neznámé bárce na moři i ze vzduchu.

Zničení hlídkového člunu by bylo "Alasu" ještě prošlo, poněvadž by je byli Japonci připočetli na účet některé nepřátelské ponorky. Avšak torpédoborce odkryly existenci bárky, která před nimi prchala, a není vyloučeno, že i některý muž z posádky zničeného člunu se zachránil a jistě neopomine učinit podrobné hlášení. Pro bárku to znamenalo znovu změnit své jméno a totožnost, věc, která působila posádce jen zábavu. Pro tu chvíli to nebylo naléhavé, protože se bárka musila stát stůj co stůj neviditelnou, dokud se poplach v sundských mořích neutiší.

Laguna, ve které za noci "Alas" zakotvil, měla tvar elipsy, Jejíž delší osa měřila asi tři čtvrti míle a kratší sotva půl.

Prsten pevné země, který ji uzavíral v nepravidelně utvářených březích s malými, velmi mělkými zálivy, měřil v nejširším místě něco málo přes tisíc stop. Většinou byl zarostlý drobnými hájky trnovníků a palem, které sahaly na mnoha místech až těsně k moři. Největší výhodou pro "Alas" byla okolnost, že ostrůvek neměl obyvatel a že tu ani Japonci neumístili hlídku. Jak se brzy brentovci přesvědčili, hlavní příčinou této naprosté opuštěnosti ostrůvku byla okolnost, že neměl jediný pramen pitné vody. Ta také způsobila, že tu nežil ani jediný čtyřnožec. Jen papoušci a divocí holubí, kteří patrně hasili svou žízeň z dešťové vody, nachytané do skalních prohlubní, anebo zalétali napít se až na Rindžu, vzdálenou jen několik mil, měli tu hnízda v korunách stromů.

White si našel malou zátoku, která se zařezávala přímo do palmového háje, a zde zakotvil. Sotva tak učinil, ozval se rachot leteckého motoru a o necelou minutu později se objevila štíhlá stíhačka, která přeletěla nad ostrovem od východu k západu. Držela se ve výšce několika tisíc stop a letěla příliš rychle, že nemohla spatřit malou bárku, zakotvenou přímo u břehu, ale Brent se přesto nechtěl spoléhat na šťastnou náhodu.

"Musíme tu naši starou rachotinu trochu zamaskovat hoši, ještě než se dáme do snídaně," prohlásil a mužstvo se s velkým nadšením a s četnými vtipy pustilo do práce. Ronney, mladý svižný sportovec, zručně vyšplhal na štíhlou palmu.

Vybral si za posměšků ostatních takovou, která rostla hodně šikmo, takže mu šplhání nepůsobilo potíže, a uřízl celou její korunu. Potom ji s pomocí jednoho druha připevnil na špici stožáru bárky a proměnil jej takto obratem ruky v strom. Na tom, však nebylo dosti. Nařezal liány, jichž tu bylo nadbytek, a jimi obratně zakryli všechna lana, která nebylo možno svinout a ukrýt. Tráva obstarala ostatní, a než

uplynula hodina, změnila se bárka tak dokonale v součást palmového háje, "že by ji neodkrylo ani letadlo, které by letělo nízko, že by se jeho kola otírala o korunu, připevněnou k vrcholku stožáru," jak se nadšeně vyjádřil Dick Stanton.

Zatímco část mužstva obstarávala tento převlek "Alasu", zbytek vynášel na břeh zásoby jídla a pitné vody a stavěl stany pod nejhustším loubím palmových korun. Na to si uvařili čaj na benzínovém vařiči a posnídali. Hned potom vsedl White s Dickem a Connorem do dingy, malého člunku, který vezli na palubě s sebou, a pustili se do výzkumu laguny, zatímco Brent s Harrym a Brownem šli prozkoumat "vnější okruh", jak se Harry vyjádřil, mořský břeh té třetiny ostrova, na které se usídlili. Smluvili si schůzku s muži v člunku, kteří je měli převést na druhé dva kusy prstence pevné pudy.

Obě skupiny, námořní i pozemská, skončily svou obhlídku za necelé dvě hodiny. Vrátili se velmi spokojeni, neboť se ukázalo, že lepšího úkrytu si nemohli přát. Laguna měřila v nejhlubším místě sotva třicet stop a všechny tři vjezdy do ní byly ještě mělké a přeplněny útesy, z nichž mnohé se zrádně skrývaly necelou stopu pod hladinou. White usoudil, že ani rychlý člun, který má poměrně malý ponor, by neměl lehkou práci do laguny proniknout, a žasl nad tím, že se v noci při jejich vjezdu do atolu "Alas" neroztříštil na tisíc kusů. Byl to malý zázrak, a tupý kýl bárky, která neměla ponor ani deset stop, byl jen částečným vysvětlením. Později se ukázalo, že moře bývá v noci, kdy se voda i vzduch ochladí, v těchto nebezpečných místech poměrně nejklidnější a že ve dne se tu vyskytují proudy a víry, které činí plavbu mezi útesy nesnadnější. Bylo tu několik mělčin a skrytých skalisek, takže teprve čtvrt míle od břehu mohla loď spustit kotvu, ovšem na širém moři, kde nebyla nijak chráněna proti větrům, které mají v těchto místech četné rozmory.

"Budeme-li se chovat moudře, jsme tu v takovém dobrém úkrytu, jako kdybychom seděli v londýnském Toweru!" prohlásil Harry a Brent i White s ním souhlasili.

První den přeletěla nad nimi letadla nejméně dvakrát, a některá se držela jen ve výšce několika set stop. Brentovci trávili čas nečinně pod hustou klenbou stromů. Plukovník vydal přísný zákaz ukazovat se na otevřeném místě nebo rozdělávat oheň a tento rozkaz byl svědomitě a bez reptání dodržován po první tři dny. Třetí den se už ukázal jen jediný japonský stroj, a ten ani neletěl přímo nad atolem, minul jej o několik mil výše k severu. Lodě spatřili jen dvakrát za celé tři dny. Poprvé to byl rychlý člun, který jim připravil chvíle napětí, když objel atol a potom se pomalu pustil k jeho jižnímu vjezdu. Ale v té době se právě moře v těchto místech vařilo jako voda v čarodějném kotli a kapitán člunu si rozmyslil riskovat své plavidlo. Chvilí křižoval pomalu před vjezdem, potom se dal na cestu a znovu zastavil před západním vjezdem, přímo proti táboru brentovců, kde prodlel tentokrát tak dlouho, že si Dick Stanton myslel, že už přišel na něco podezřelého.

Ale Japonec byl zřejmě uklidněn vzezřením ostrova, jenž ležel před ním pustý a klidný, s ptáky pokojně poletujícími za potravou, jako by na ostrově nebylo jediné lidské duše. Rychlý člun obrátil před k západu a brzy zmizel napjatě jej sledujícím brentovcům na obzoru, tam, kde se moře stýkalo s oblohou. Podruhé se ukázala

japonská loď za okolností mnohem méně dramatických. Byl to hlídkový torpédoborec, plující na křídle konvoje transportních lodí s vojskem, od severovýchodu na jihozápad. Nestaral se vůbec o atol a minul jej v úctyhodné vzdálenosti několika mil. Brentovci by o něm ani nebyli věděli, nebýt hlídky v koruně nejvyšší palmy nad táborem, vyzbrojené triedrem, která se střídala po dvou hodinách od úsvitu do setmění. Čtvrtý den se neukázalo ani jediné letadlo a část posádky zasypala Brenta prosbami, aby dovolil koupání v laguně.

"Jen těsně u břehu!" slibovali, když váhal, a Brent se konečně dal přemluvit. S veselými výkřiky shodili se sebe šaty a skočili do vody, plašíce před sebou ryby pestrých barev.

Zpočátku skutečně dodržovali svůj slib, že se budou koupat jen těsně u břehu, aby se dostali včas do krytu, kdyby hlídka na stromě hlásila letadlo nebo blízkou loď, ale znenáhla - a snad neúmyslně - se začali od břehu vzdalovat. Brent v tu dobu seděl kus dále od břehu a radil se s Harrym, Connorem a Whitem o dalších proměnách bárky, jejíž jméno "Alas" se stalo po příhodě s rychlým člunem nepopulární.

"Uznávám, že jste provedl sekáčský kousek tím hozením miny, ale nemůžeme počítat, že se nám podaří zničit každou japonskou loď, která si usmyslí nás zastavit," obrátil se Brent k Harrymu, jenž nadmul prsa oprávněnou pýchou.

"A jak to chcete v budoucnosti zařídit, plukovníku?" zeptal se zvědavě Connor.

"Za prvé tu bajku, že jsme Portugalci, nemůžeme už nikomu vyprávět, poněvadž se budeme čím dál více od Timoru vzdalovat, a to je jediná portugalská osada v

těchto vodách," začal Brent. Harry při tomto prozrazení dalšího kursu bárky udiveně hvízdal, ale nepřerušil ani slovem plukovníka, jenž pokračoval: "Teď se proměníme v mírumilovné Holanďany, sympatizující s führerem a s jeho japonskými spojenci, kteří proklínají Churchilla a Roosevelta, protože zničili jejich výnosný obchod s koprou *". Podle potřeby se snažíme zachránit z tohoto obchodu, co se dá a vozíme kopru z různých ostrovů sundských do Batávie nebo někam jinam, podle okolností, pro naše japonské přátele, jejichž mikádovi přejeme tisíc let šťastného panování." "Japonci budou řádně hloupí, jestli nám skočí aspoň dvakrát po sobě na tenhle špek," s úsměvem řekl korvetní kapitán White. "Leda byste měl vždycky po ruce správné papíry..."

"To mám," přerušil ho Brent, "dokonce podepsané od japonských velitelů."

"Takže se zdá, že jsem neprovedl žádný chytrý kousek, když jsem zničil před několika dny ten jejich člun," řekl zklamaně Harry Drone. "Bylo lépe počkat a zbytečně na sebe neupozorňovat." Brent neměl čas odpovědět. Z koruny stromu nad nimi se ozvalo hlášení hlídky, že se k ostrovu přibližuje velké letadlo od západu, a ještě ani neskončilo, když od blízkého břehu zazněly polekané výkřiky.

"Co se to tam zase děje?" zvolal hněvivě Brent. Vyskočil a hnál se k místu, odkud znělo nepřetržité volání, a jeho společníci běželi za ním. Zastavili se jako přibití, sotva se jim otevřel pohled na lagunu. Na břehu povykoval hlouček svlečených mužů, hledajících usilovně kameny, které házeli do laguny na šedočernou tříhrou ploutev kroužící pomalu těsně u břehu.

"Žralok, a tamhle plave to štěně Dick Stanton," vzkřikl rozčileně Harry. "Půjdu mu na pomoc s nožem!" Shodil jediným pohybem plátěnou kazajku, aby mu nepřekážela v plavání, ale Brent ho chytil železným stiskem za rameno.

"Nikam nepůjdete, podívejte se!" Ukázal rukou k obloze.

Klín japonské letky se sunul s úžasnou rychlostí přímo nad atol a její motory burácely nad tichým mořem už s takovou silou, že Brent musil křičet, aby zahnal své mužstvo pod stromy. Poslechli ho neochotně až v posledním okamžiku a ohlíželi se přitom ustavičně přes rameno na lagunu, kde jejich bezbranný kamarád sám, bez pomoci, měl čelit nejhoršímu mořskému dravci. "Nedá se nic dělat, do krytu, a neodporujte mi," křičel Brent přísně a táhl Harryho, který nechtěl jít pod stromy. "Sám bych šel Stantonovi na pomoc, a kdo z nich" - ukázal rukou na hlouček reptajících mužů - "by nešel? Ale pro život jediného člověka nedám životy čtrnácti lidí, o podniku samotném ani nemluvě. To je zákon naší hry, víte to tak dobře jako já Harry, a už nechci slyšet námitky! Bude štěstí, když z toho i tak vyjdeme. Je-li Stanton celým mužem, ví co je jeho povinností." Byl tak rozčilen, jak ho Harry ještě nikdy neviděl, ani oné vzrušující noci, kdy přestrojení do uniforem esesmanů číhali na auto velícího generála ostrova Kréty, kdy se vracel z hlavního stanu do své venkovské vily. Harry pochopil, že hlavní příčinou jeho rozčilení je méně hněv nad Dickovou neprozřetelností jako to, že mu nemůže pomoci. Zdržel se již dalších poznámek a vylezl do koruny stromu, odkud se mu průklestem naskytoval pohled na

*sušená kokosová jádra, z nichž se tlačí výborný palmový olej

lagunu, a kde byl sám shora dokonale kryt. Ostatní, i Brent, následovali jeho příkladu a vyhledali si podobná pozorovací místa na jiných stromech. Japonské bombardéry - stráž s triedrem jich napočítala přes čtyřicet hřměly již nad jejich hlavami a vrhaly své stíny na lagunu.

Letěly ve výši jen několika set stop. Jejich posádka musila vidět na ostrově každý větší kámen, a tím spíše muže plovoucího na laguně.

Dick Stanton vůbec neměl v úmyslu prohřešit se proti Brentovu zákazu, aby se nevzdalovali od břehu, ale požitek z plavání, které měl nadevšecko rád způsobil, že se zapomněl starat o břeh. Teprve výkřiky kamarádů ho upozornily, že něco není v pořádku. Vyšlápl vodu, aby měl lepší rozhled, a trochu se polekal, když shledal, že je skoro přesně v polovině laguny, několik set stop od břehu. Domníval se, že kamarádi ho upozorňují, že se vzdálil od břehu, a pustil se rázným kraulem zpátky. Ale sotva urazil několik yardů poznal, že jeho domněnka byla správná jen napolovic.

Zahlédl třírohou ploutev, která se pohybovala pomalu mezi ním a břehem, a na okamžik se mu nahrnula krev k srdci.

"No, snad nebude tak zle, ta potvora mne ještě nezahlédla," řekl si hned na to, a zase se uklidnil. "Obrátím a poplavu na protější břeh, mám tam stejně daleko." Chtěl již vykonat svůj úmysl, když zaslechl vrčení leteckého motoru. Pohlédl k nebi a spatřil letadlo, jež se rychle blížilo od západu. Teď měl proti sobě dva nepřátele, žraloka ve vodě a japonské letce ve vzduchu. Uvědomil si okamžitě situaci do všech

důsledků. Japonci ho nesmějí spatřit, jinak se prozradí jejich přítomnost na astrově. Je konec s jejich podnikem a konec s jejich životy, poněvadž pro lidi jejich druhu měli Japonci jen prach a olovo, dokonce i oprátku, když byl jejich velitel méně rytířský.

"Raději pod vodu k žralokovi," rozhodl se Dick ještě dříve, než nos vedoucího bombardéru minul palmový lesík s jejich táborem. Nabral zhluboka dech a ponořil se, jak nejvíc dokázal, s očima obrácenýma k hladině. Stín letounu sklouzl po ní přímo nad ním, ale za prvním následoval druhý, třetí, čtvrtý a potom už je Dick přestal počítat. I pod vodou slyšel rachot jejich motorů, ohlušující, zvěstující, že letí velmi, velmi nízko.

Dech mu docházel a plíce mu hrozily prasknutím. Použil veškerého svého plaveckého umění, jež bylo nemalé, a podařilo se mu přiblížit se tak zvolna k hladině, že vystrčil na pouhých několika vteřin jen nos a ústa, než nabral dech. Po celou tu dobu nevzpomněl ani na okamžik na žraloka, všechna jeho snaha se snesla jen k tomu, nedat se spatřit od Japonců. Znovu se ponořil a zase začal počítat stíny. Jeden z nich se pohyboval podivně klikatě a byl níže než ostatní.

"Ta je hloupé," řekl si Dick, "stín může být jen na hladině, a ne pod ní!" A potom mu náhle bleskla pravda. To už není stín letadla, to je žralok, který krouží kolem něho! Vodní šelma ho spatřila a už se ho nepustí! Dicka zamrazila v páteři, ačkoliv voda laguny byla sluncem prohřátá. Ještě měl v plících vzduch a rozvaha ho neopustila. Kdyby si mohl lehnout na dno, snad by z toho vyvázl, vzpomněl si, jak mu jeden lovec perel vyprávěl, že několikrát ušel tímto způsobem žraloku. Ale to může učinit potápěč, jenž má přítěž, ne však člověk ničím nezatížený, kterého voda vynáší stále na povrch. Šedavý stín se mihl hrůzně blízko a Dickovy myšlenky se rozlétly šíleným tempem. Dno, jen dno ho může spasit, nahoru nesmí, Japonci by ho spatřili! Vyvinul všechno úsilí, jehož byl ještě schopen, a dotkl se rukou dna. Rostl tu rudý korálový trs a toho se chopil. Nevěděl, že si o ostré hrany korálu rozdírá ruku do krve, ale i kdyby to byl věděl, nebyl by toho dbal. Krev mu bušila ve spáncích údery těžkého perlíku. Nebyl to jen nedostatek vzduchu v plících, ale i nezvyklý tlak celé hloubky laguny, který ho drtil.

Mrskal nohama kolem sebe a podařilo se mu najít pro ně oporu. Napjal se jako struna a ležel na mořském dně, s obličejem obráceným k jeho ostrým hranám. Neviděl, co se děje nad ním, cítil jen, jak něco tvrdého mu přejelo po nahých zádech. Trvalo to jen zlomek vteřiny, ani si neuvědomil, že je to žraločí ploutev. Přestal vnímat čas a přestal se i starat, co se děje kolem něho. Poslední molekuly vzduchu čistily jeho krev, přetíženou dusivým plynem, a prchající vědomí uvolnilo úsilí, které vynakládal, aby se udržel korálu. Pustil se a voda ho vynesla k hladině. Doušek vzduchu mu vrátil vědomí. Mechanicky rozhodil rukama a skoro ani neslyšel ohlušující ránu, která zazněla za jeho hlavou.

Byl to ruční granát, hozený Connorem po žralokovi. Zrzavý Irčan se ani příliš nenamáhal mířením, snažil se jen nezasáhnout Dicka a zaplašit hřmotem výbuchu žraloka. Měl však proti všemu očekávání úspěch. Když Dicka vytáhli do dingy, kterou spustil Harry s Cannorem a Whitem na vodu, sotva poslední letoun minul

ostrov, spatřil žraloka, který plul břichem vzhůru uprostřed rudé záplavy, jejíž okraje se nepozorovatelně tratily v safírově modré vodě laguny.

"Uznávám, že jste se po spatření nepřátelských letadel zachoval jaksepatří, a proto vám promím trest za vaši neposlušnost," řekl stroze Brent, když Dick stanul kolísavě před ním a pokusil se jektavě o omluvu. "Ale jen protentokrát! Po příštím neuposlechnutí rozkazu vás vysadím na nejbližším místě, které k tomu bude vhodné!"

XIV

Bez vody

Přelet japonské eskadry těžkých bombardérů byl náhodnou událostí, která neměla s pátráním po tajemné bárce, spatřené dvěma japonskými torpédoborci, nic společného. Brent a jeho starší společníci usoudili, že Japonci letí zesílit své vzdušné eskadry ve východním Tichomoří, a nemýlil se. Tou dobou už Američané vyhnali Japonce ze středních Šalomounových ostrovů, kde úporně hájili své důležité předsunuté opěrné body, a generál Vandegrift vylodil své síly na ostrově Bougainville v severních Šalomounových ostrovech. Japonci chtěli udržet ostrov stůj co stůj. Byli si vědomi, že po zhroucení vnějších pilířů jejich výbojů dojde na vnitřní opěrné body a potom už přímo na jejich vlastní ostrovní říši. Všechno bylo pro ně ve hře, a chystali se také všechno nasadit, aby tuto hru neprohráli. Brent vyčkával po přeletu bombardéru ještě dva dny. Zatím uplynul od srážky s rychlým člunem plný týden, a jak se zdálo, pátrání po bárce bylo zastaveno. Brent už také nemínil déle čekat, pudil je z ostrova nedostatek vody. Za celý týden nesprchlo ani jednou a jejich zásoby vody se rychle chýlily ke konci. Brent se rozmyšlel, jestli by neměl za noci zajet aspoň s člunkem na blízkou Rindžu hledat vodu, ale nakonec se tohoto úmyslu po poradě s Whitem vzdal. Námořní mapa označovala v těchto místech nebezpečné proudy a dinga nebyla s to pojmout větší zásobu vody a k tomu dostatečnou posádku, která by mohla proudům čelit. White radil opustit ostrov co nejdříve, ježto v této proměnlivé roční době nebylo zaručeno, že jim vítr zůstane stále příznivý. Chtěl se pokusit dosáhnout v jediné noci některého z četných ostrovů Sabalanských, které leží asi sto mil na severozápad od atolu, kde se skrývali, a přesně ve směru, kudy se chtěl Brent dále plavit.

Brent s jeho návrhem souhlasil a oznámil mužstvu, že nejbližší noci opustí ostrov. Jeho sdělení bylo přijato s ochotným souhlasem, mladí lidé se již nabažili chytání ptáků na vějičky a ryb na udici, zábav, které byly občas vystřídány podmíněným koupáním těsně u břehu. Než bárka opustila lagunu, musila se podrobit nové úpravě svého vnějšího vzhledu. Byl jí pověřen opět Harry Drone s Dickem Stantonem, "poněvadž se při posledním přemalování lodi tak dobře osvědčili," jak prohlásil Brent.

"Dobrá, a jak se teď ta vanička bude jmenovat?" ptal se Drone bez nadšení, když přidával terpentýn do laku, vyschlého tropickým vedrem. Brent listoval v notesu. "Tanah, domácí přístav Tegal na Jávě, majitel mynheer Martin van Helmer," řekl po chvíli.

Harryho tvář se vyjasnila. "To vás musím pochválit, plukovníku, že volíte aspoň krátká jména, která se dobře pamatují a s jejichž malováním se našinec moc nenadře," prohlásil uznale. Přesto se lopotil s Dickem až do soumraku, než se jim podařilo náležitě upravit novou tvář jejich zchátralého plavidla. Brent zatím kontroloval s Whitem umístění nákladu a zásoby.

Než opustil Port Darwin, dal provést na bárce spolehlivými lidmi, rovněž členy tajné služby, různé úpravy. Získal takřka nevypátratelné skrýše pro určité věci, jež by byl jen nerad ukázal kontrolním japonským orgánům. Některé z nich měly sice vzhled velmi nevinný - jako malá mina, které použil Harry k zničení rychlého člunu a která se tajila v nevinné velké plechovce s pestrým nápisem, hlásajícím, že jde o nejlepší holandské kakao v čisté váze pěti liber a tří uncí -, ale přesto nesnesly pečlivější prohlídku.

Brent byl spokojen se stavem zásob jídla, kterého měli ještě na dobrých čtrnáct dní, zato zásoby vody ho naprosto neuspokojily. Litoval nyní, že nevzal s sebou malý destilační přístroj, za nečinného prodlévání na ostrově mohli obnovit dokonale zásoby pitné vody predestilováním vody mořské. Když ale pořizoval seznam nákladu jejich bárky, bylo toho tolik, že se musil vzdát různých užitečných věcí a destilační přístroj byl jednou z nich. Vody měli s velkým šetřením na dva dny - nezbývalo jim nic jiného, než dosáhnout co nejrychleji některého ze Sabalanských ostrovů s prameny. "Myslíte, že ten vítr vydrží nejbližších deset hodin?" zeptal se plukovník Whitea, jenž řídil poslední přípravy k vyplutí.

Kapitán pokrčil rameny. Vyndal z kapsy malý pérový tlakoměr a chvíli pozoroval jeho pohyblivou žlutou ručičku i modře kalenou pevnou značku. "Tlakoměr se stále drží vysoko, ačkoliv vítr trochu polevil," řekl. "Tady v tom plivátku je těžko si učinit správný názor o síle větru venku na širém moři, ale přesto doufám, že deset uzlů z toho starého dřeváku vyrazíme. Vypluji s vaším dovolením ještě před západem slunce, netroufl bych si vjet do průlivu v noci ani při měsíci, leda by nebylo zbytí." Brent kývl na souhlas a píšťalkou svolal mužstvo. Slunce, veliký bledý terč s rozplývavými okraji, se již dotklo oceánu, když uvolnili kotvu. White řídil pomalu bárku k širšímu průjezdu. V minulých dnech jej prostudoval tak důkladně, že mohl kdykoliv nakreslit jeho hloubkovou mapu z paměti. Vedl "Tanah" najisto.

Nejprve dal stěžni splynout se štíhlou palmou, sklánějící se nad pravým krajem neširokého přílivu, a když míjel osamělou skupinu tří cykasů, které rostly těsně u čáry přílivu, stočil kormidlo doprava tak, že stromy zůstaly v přesném prodloužení osy bárky. Teď se už objevil na levém boku táhlý útes, který sahal těsně k hladině, a nízké vlny se o něj rozrážely šumivou bílou pěnou. White si všechno přesně propočítal předem. Dick Stanton se podívil, proč míjí tak těsně dobře viditelný útes, zdálo se, že se "Tanah" o něj přímo otírá bokem - a proč míří plnou rychlostí na nejneklidnější, místo průlivu, kde se voda pěníla tak překotným vírem, že každý laik musil vytušit úskalí, tající se nehluboko pod hladinou. Ale White strhl bárku doleva, ještě když byla několik svých délek před tímto novým nebezpečím, a obrátil její před' ke břehu. Držel se ho tak těsně, že mohli dosáhnout rukou na větve stromů, sklánějících své koruny nad vodu, jen tak unikl mělkému dnu, které několik desítek stop od břehu vykazovalo hloubku pouhých tří stop, polovinu toho, co bárka potřebovala. Dick, přihlížející se zatajeným dechem celému manévru - o nějž se Harry, jenž nebyl námořníkem, valně nezajímal a dával přednost pokuřování na přídi -, v duchu před Whitem smekal. Obratnému lodivodovi se podařilo v necelé

čtvrthodině vyvést bárku ze soutěsky dlouhé čtvrt míle, kde číhalo nebezpečí na každém kroku.

Oceán ležel před nimi jednotvárný a šedý, mírně rozvlněný v soumraku, který měl brzy přejít v temnou noc.

"Plavboměr, Stanton!" zvolal White, jenž byl stále ještě u kormidla. Dick vyzval kamaráda Dicka Warrena, aby šel počítat na stopkách, a vyhodil obratně na zádi malou dřevěnou desku tvaru kruhového výseku, zatíženou na okraji olovem. Zmizela téměř pod hladinou, k jejíž rovině se postavila kolmo, a Dick začal popouštět tenké lano. První uzel mu proklouzl dlaní a Dick Warren si připravil stopky. Spustil je na Stantonovo vyzvání a na jeho ostré "Stop!" je opět zarazil.

"Osm a půl," hlásil. Jen s námahou rozeznal v posledních záblescích dne vteřinovou ručičku.

"To je málo," mrzel se Dick. "Potřebujeme aspoň deset. Vidiš pořádně na ten svůj orloj?"

"Aby ne," durdil se kamarád. "Podívej se sám, když mě nevěříš!" Dick se podíval a s povzdechem uznal, že je to skutečně jen osm a půl uzlu. Opakoval měření - tentokrát Stanton převzal stopky a Warren zdravou rukou odvíjel lano plavboměru -, ale výsledek se nezlepšil ani o půl uzlu. Byla, to nepříjemná pravda, že "Tanah" pluje rychlostí necelých devíti mil. O půlnoci, když vycházel bledě žlutý srp ubývajícího měsíce, klesla tato rychlost, kterou dával White kontrolovat každou hodinu, na pouhých šest uzlů, a vítr jevil zřejmě úmysl ulehnot docela. Když začalo svítat, odhadoval kapitán, že jsou ještě nejméně čtyřicet mil od obou krajních ostrovů Sabalanské skupiny, Saregh a Pelikán, kde se chtěl pokusit o získání vody. Vystoupil na stěžeň, ale marně po nich pátral triedrem, ztrácely se nadobro v parách obzoru, ať zůstřoval své kukátko jak chtěl.

Rychlost větru poklesla ráno na tři míle a v poledne visela plachta bárky zplihle z ráhna, už se do ní neopřel ani nejslabší větérek. Brent ji dal svinout, zbytečně činila bárku viditelnou na větší dálku, a Brent si přes své dokonalé papíry velice přál vyhnout se setkání s Japonci. Podrobil zásobu vody nové pečlivé prohlídce a zalekl se, když shledal, že mají už jen jediný a ne docela plný soudek vody, který mohl pojmut nejvýš deset galonů*.

"Jak dlouho může toto bezvětrí trvat?" zeptal se Whitea. Kapitán mu pohlédl přímo do očí. "Několik hodin, to jest do západu slunce, ale také třeba plný týden, dokud tlak vzduchu neklesne, to zde a v době rovnodennosti, kterou právě máme, člověk nikdy neví." Brent v duchu rychle násobil a dělil. Deset gallonů vody pro čtrnáct osob rozdělit tak, aby vydržela na týden. Vyšlo mu asi jedenáct a půl pinty na den, tři čtvrti pinty na osobu! Oznámil mužstvu, že od této chvíle nedostanou víc na celých čtyřiaadvacet hodin. Přijali jeho chmurnou zprávu mlčky, bez obvyklých žertů, jen Harry, věčný komentátor každé události, si neodepřel poznámku k Dicku Stantonovi. "To je jako ve člunu kapitána Bligha!" Dick si s překvapením uvědomil, jak je jejich situace velmi podobná té, ve které se octl před nějakými stopadesáti léty velitel válečné lodi "Bounty", když ho vzbouřená posádka posadila s jeho sedmnácti

*galon má 4,5 litru

věrnými druhy do chatrného člunu skoro stejně velikého a stejně otevřeného jako byla jejich bárka, a ponechala je osudu s pevným přesvědčením, že všichni zahynou při první bouři. Blighovi se tehdy podařil neuvěřitelný čin, námořnický rekord dodnes nepřekonaný, 3600 mil plavby v bídném nedostatečném člunu z jižního Pacifiku až do Kupangu na Timoru.

Dick na osud tohoto popudlivého muže, ale skvělého námořníka, myslel často v příštích dnech, kdy jeho vyprahlá ústa toužila po kapce vody. Bligh doplul šťastně do přístavu - kam se dostanou oni a kde je jejich přístav spásy? Slunce žhnulo nemilosrdně z šedé oblohy a moře odráželo jeho paprsky na hrstku žíznivých mužů na palubě "Tanahu". Nehnul se ani větérek, vedro bylo nesnesitelné. Harry Drone zaháněl zpočátku žízeň kouřením, ale brzy měl jazyk potažený korou - jak si postěžoval Dicku Stantonovi -, a vzdal se i svého dlouholetého zvyku.

"Když člověk uváží, co vody je kolem něho, a sám nemá ani kapku!" pronášel chraptivě, dívaje se na oceán kolem nich.

"Cožpak se mořská voda vůbec nedá pít?" Dick se zalekl. Jako malý hoch slýchal různé historky, když se sešli u nich starší námořníci. Osud trosečníků, kteří unikli ve člunu nebo na voru zkáže lodi, se v nich často opakoval.

Často se přitom debatovalo o nedostatku vody a zkušené plavci vždy zrazovali od pití mořské vody. Dick si živě vybavil v paměti příběh nákladního parníku "Columbian", který shořel na Atlantiku krátce před první světovou válkou. Posádka se zachránila ve třech člunech, které se však záhy rozptýlily po nekonečné vodní ploše tak, že jeden člun ztratil druhý z dohledu. V jednom z nich zemřel topič, poněvadž pil mořskou vodu.

Dick vyprávěl tento příběh Harrymu. "Člověk nemusí věřit všemu, co se povídá," pokrčil Harry rameny, neodvraceje zrak od lesknoucích se vln. Přísný zákaz plukovníka Brenta, vydaný nezávisle na této rozmluvě a téměř současně s ní, odvrátil na čas nejen oči Harryho, ale jiných mužů od nápoje smrti. Dychtivě počítali každou kapku, kterou jim sám White přesně a naprosto spravedlivě odměřoval do jejich plechových šálek. Dick s podivením shledal, že někteří z nich nevražlivě pozorují šálek sousedův, a uhodl jejich myšlenky na nespravedlivé podezírání, že porce vody nejsou stejné. Velmi ho to udivilo, znal dobře všechny kamarády - nebo se tak aspoň do té chvíle domníval -, věděl, že by jeden pro druhého bez váhání a dokonce ochotně, se sportovním nadšením nasadil život, a teď si záviděli kapku vody!

Napadlo ho vykoupat se v moři, na němž tkvěla bárka zdánlivě zcela nehybně. Brent po jistém váhání dal souhlas a Dick se vrátil ze své lázně tak osvěžen, snad vláhou, která přece jen pronikla kůží do žil a rozředila trochu zhoustlou krev, že ho všichni následovali. Tyto koupele, které nesporně pomáhaly snášet žízeň, trvaly dva dny. Potom je musil Brent co nejprísněji zakázat, poněvadž se kolem bárky začal potulovat párek žraloků. První z nich se objevil zrádně a s takovou rychlostí, že polovina posádky, která byla právě i s Brentem ve vodě, měla co dělat, aby se dostala včas na palubu.

Žraloci někdy zmizeli na celé hodiny, a potom se zase znenadání objevily jejich třírohé ploutve a pomalu v širokých kruzích pluly kolem "Tanahu". Rychle se však

přibližovali, kdykoliv se na palubě někdo nápadněji pohnul. Dick si myslel, že to jsou docela jiná zvířata než ta, která je zahnila poprvé na útěk, ale Harry byl jiného mínění.

"To je pohřební bratrstvo, Dicku," říkal v chmurném žertu!

"Čekají, že nás pochovají ve svých žaludcích. Jsou to docela jistě pořád ti stejní, poznávám je podle ploutví!" Nedal si to vymluvit a Dick se už o to nepokoušel. S nepokojem si uvědomil, že jeho přítel, jindy tak bystrý a soudný, propadá halucinacím. Sám snášel žízeň mnohem lépe a byl s to uplatnit se jako pomocník při Whiteových měřeních polohy. Kapitán kontroloval polohu lodi několikrát denně" nejméně však třikrát, ráno, v poledne a večer. Byl si dobře vědom, že klid lodi je jen zdánlivý, že všude na moři jsou proudy, i když často neznatelné, a že takový nějaký proud žene také jejich loď. Skutečně se také nemýlil, byl tu proud, který je hnál zhruba na východoseverovýchod průměrnou rychlostí šesti až osmi mil denně, jak zjistil po třech dnech bezvětří.

Po celou tu dobu měli od Japonců klid. Jen jednou zahlédli daleko na severním obzoru jemnou klikatou čárku, která se rychle pohybovala, kouř z komínů lodi, nepochybně válečné, jak se dalo soudit podle rychlosti. Hluk leteckých motorů nezaslechli ani jednou, nad mořem panovalo věčné tíživé ticho. Čtvrtý den k večeru hlásila stráž ze stožáru četné kouře na severovýchodě ve vzdálenosti desíti až patnácti mil. Byl to konvoj transportních lodí, plujících k východu na Novou Guineu nebo Šalomounovy ostrovy. Provázely je četné torpédoborce a hlídkové lodi,

proplétající se v rychlých kličkách mezi konvojem, za ním i před ním, v ustavičném pátrání po skrytém nepříteli, spojeneckých ponorkách. Konvoj, roztažený na několik mil a sestavený z lodí různých rychlostí, plul pomalu a míjel bárku, která pro svou nepatrnost byla z jeho dohledu, plnou hodinu. Slunce se již chystalo zapadnout, když se nad rozvleklou tlupou lodí objevilo několik letadel. V zorném poli triedru vypadala příliš drobná, než aby bylo možno rozeznat jejich znaky, ale temný ohlas čilé kanonády přenesl se po tiché hladině až na bárku, jako neklamný doklad, že jde o letadla spojenecká, útočící na konvoj.

Za jiných okolností by byla celá posádka "Tanahu" sledovala přepadení japonského konvoje s největší účastí, nyní však to vzbudilo nepatrný zájem. Dick Stanton, Brent, White a dva či tři muži, nejméně vyčerpaní žízni, pozorovali vzdálený, špatně viditelný boj, o jehož výsledcích se mohli jen dohadovat. Ostatní leželi mlčky a nevšímavě, se rty rozpukanými žízni a nejevili nejmenšího zájmu. Letadla se nezdržela nad konvojem dlouho, stěží deset minut, jak Dick, jenž se nezapomněl podívat na hodinky, když je Warren ze stožáru ohlásil, odhadoval. Ještě než odletěla - až na jedno, které se zřítilo do moře -, vystoupilo nad konvojem několik mohutných chocholů těžkého mastného kouře, jehož temné klikaté pruhy bylo dobře vidět i pouhým okem.

"Zasáhli nějaké tankové lodi!" řekl White. Měj jazyk žízni tak nepoddajný, že mu bylo stěží rozumět. Brent se sarkasticky usmál. "Co to pomůže, když mají všechnu naftu indických ostrovů přímo v bojové čáře, zatímco my musíme vozit benzín na vzdálenost deset tisíc mil," odpověděl.

Když se snesla noc, žhnuly na severovýchodním nebi tři požáry jako rudé hvězdy, svítící těsně nad mořem. Dick je pozoroval okem, rozšířeným horečkou, kdykoliv se probudil žízni, až se mu ztratily v prvních paprscích pátého dne žízně.

XV

Vrak

Pátý den probudil mužstvo bárky "Tanah" tíživým vedrem již v té chvíli, kdy se slunce vyhouplo z oceánu. Lidé, kteří se chvíli předtím ještě tetelili nočním chladem, hledali marně trochu osvěžení v dusném vzduchu pod plátěným krytem, pořízeným mezi stěžněm a zádí bárky.

Od té chvíle, kdy se "Tanah" přestal plavit a kdy nebylo již žádné práce ani u plachet, ani u upevněného kormidla, konali hlídku jen dva muži, kteří se střídali už po dvou hodinách.

White je obvykle vybíral podle vlastního uvážení, ale onoho pátého dne od toho upustil a vyzval mužstvo, aby se na první hlídku - od šesti do osmi hlásili dobrovolníci. Tato hlídka byla nejméně oblíbená, stejně jako odpolední od čtyř do šesti. Obě totiž předcházely rozdělení vody, které se konalo dvakrát denně, a spadaly do doby, kdy mužstvo bylo žízni nejvyčerpanější.

White musil dvakrát svou výzvu opakovat, než se přihlásili dva členové posádky. Jedním z nich byl Dick Stanton, jenž se uvolil převzít méně příjemnou hlídku na stěžni, druhým houževnatý Pat Connor, jehož úkolem byl pořádek a dohled na palubě. Harry Drone ležel netečně a sotva se zadíval na Dicka, jenž mu přál, když šel kolem něho dobré jitro. Dick vystoupil pomalu na stěžně a posadil se na úzké sedátko. Rozhlédl se nejprve jen zrakem a pak i triedrem po nebi, bledě šedém a sálajícím vedrem. Neviděl nic, co by se podobalo letadlu, a zamířil pomalu - všechny jeho pohyby byly únavou tak volné jako ve zpomaleném filmu - kukátko k místu, kde minulé noci žhnuly lodi, zasažené leteckými pumami.

Chvíli klouzal pohledem, znásobeným skly přístroje, po ocelově šedé hladině. Byla prázdná, nadarmo na ní hledal trosky hořících lodí. Chtěl se již podívat jiným směrem, když se do zorného kruhu vhoupla temná skvrna. Hned ji však zase ztratil. Ruce, zeslabené žízni, stěží udržely těžké kukátko, a proto uchopil triedr jen jednou rukou a druhou si přidržel loket. Ted už mu obraz moře tak neskákal před očima a po chvílce hledání se mu podařilo zase zachytit temný bod. Něco plulo po hladině, to bylo jisté, ale co to mohlo být? Vypadalo to jako velryba nebo vorvaň či jiný velký mořský tvor. Žralok sotva, ten se nenoří tolik do vody, řekl si. Vzdálenost činila nejméně deset mil a musilo to být tedy něco většího, jestliže to tak zřetelně viděl. Nemohla to být troska lodi, leda hodně veliká.

Vrak to byl. Chráptivě zavolal hlášení.

"Ahoj, vrak na severovýchodě, vzdálenost asi deset mil!" Jeho oznámení vzbudilo jen nepatrný zájem, sám White, jenž právě změřil s Cormorem výšku slunce, sotva zvedl hlavu od svých výpočtů. Dick na chvíli odložil těžké kukátko a rozhlédl se po bezprostředním okolí bárky. Jejich obvyklá stráž, žraloci, zmizela a Dick se otrásl nechutí při myšlence, že je patrně odvábila kořist z potopených lodí konvoje. Vzpomněl si na svou příhodu se žralokem a tato vzpomínka nezbytně vybavila v jeho mysli jinou, jak jim bylo dobře na bezejmenném atolu. Násilně ji zapudil a chopil se

znovu triedru. Vrak ho vábil, zamířil znovu skla směrem, kde jej poprvé zahlédl. Nebyl tam již a teprve za hodnou chvíli jej zase našel. Zdálo se mu, že je trochu blíže, než byl předtím, a od té chvíle jej nepřestal sledovat.

Vrak se jim ustavičně blížil, to zjistil nezvratně, ještě než opustil své povýšené a nepohodlné stanoviště. Snídaně, zapitá douškem vody, ho osvěžila a vyjasnila jeho myšlenky. Dostal nápad, nad nímž se v první chvíli zarazil, ale čím více o něm uvažoval, tím se mu zdál logičtějším, takže se nakonec nezdržel a pověděl ho Whiteovi.

"Myslíte, že by mohla, být na vraku voda?" opáčil nedůvěřivě kapitán.

"Proč ne?" namítl Dick. "Všechno záleží přece na tom, jak byla ta loď zasažena!" White chvíli uvažoval a potom zavolal na hlídku na stěžni, aby sestoupila. Převzal od ní kukátko a sám zaujal její místo. Nyní viděl vrak docela zřetelně, odhadl jeho vzdálenost na pět či šest mil. Zřejmě se pohyboval tak, že dříve nebo později zkřížuje dráhu "Tanahu", hnaného pomalu k východu.

White si jej pozorně prohlížel. Vrak měl divnou polohu, čněl z vody vysoko nad hladinu zvedající se záďí, ke které jeho paluba se stěžněm, zlomeným těsně nad patkou, srážně spadala.

Loď se ponořila levým bokem a její příď zmizela celá pod vodou. Zdálo se nepravděpodobné, že ji letecká puma prorazila právě na přídi skrz vodotěsné příhrady, jichž je v těchto místech dostatek. White se klonil spíše k názoru, že loď byla zasažena vzdušným torpédem, které jí provrtalo příď pod čarou ponoru a jen na levém boku, poloha vraku aspoň tomu nasvědčovala. Loď byla veliká, White ji odhadoval nejméně na deset tisíc tun, a neměla vzhled tankové lodi - případ, který by jim zaručoval daleko spíše naftu než vodu.

Slezl ze stěžně a odevzdal triedr hlídce, která zaujala zase své stanoviště. Nápad mladého Australana mu nešel z hlavy, a jak se záhy přesvědčil, vzbudil zájem i u nejnetečnejších a nejvyčerpanějších mužů posádky. Sám Harry, jenž už dva dny ležel bez zájmu na palubě, se namáhavě zvedl a přistoupil k němu s dotazem, co tomu říká.

"Mohla by tam být voda," odpověděl váhavě. "Stálo by jistě za to se na vrak podívat, ale je pro nás příliš daleko. Kdybychom byli při silách, pokusil bych se zapráhnout dingy a dotáhnout k vraku bárku na vlečném laně. Ale takhle to nejde."

"Snad ho k nám moře zaneše," mínil Harry v náhle pojaté naději. Jeho mínění sdíleli jiní členové posádky a stráž na stěžni byla zahrnována dotazy, které se opakovaly každých pár minut, jak daleko je vrak. Když měla být vystřídána, hlásilo se tolik dobrovolníků, že White měl těžkou volbu. Rozhodl to šalamounsky tak, že se vzdal obvyklého předpoledního měření polohy bárky a nastoupil stráž na stěžni sám. Vrak byl zase o hodně blíže, než když jej viděl naposled, a bylo nyní jasné, že moře jej žene na jihovýchod, zcela jiným směrem, než bárku, která se pohybovala na východ. Tato okolnost kapitána nepřekvapovala. Vrak se nořil značně hlouběji než bárka a dostával se tak do moci jiných proudů. White pečlivě odhadoval, v jaké vzdálenosti od nich protne jejich dráhu. Výsledek ho zklamal, činil dvě až tři míle. Bylo sice bláhové domnívat se, že jej moře přizene úslužně až k bárce, ale přesto se

přistihl při této pošetilé myšlence - kterou ostatně sdílela většina posádky -, a zlobil se sám na sebe. Zavolal jednoho muže, aby ho vystřídal na stěžni a slezl dolů, poradit se s Brentem.

"S dingou bych si se čtyřmi veslaři troufal tam dorazit, až nám bude nejbližší," končil svou zprávu.

"A ručíte také za to, že se ti muži zase vrátí na palubu bárky?" zeptal se plukovník přímo.

White pokrčil rameny. "Nikdo poctivý nemůže za něco takového ručit, plukovníku."

"Pak nemohu dát souhlas!" prohlásil Brent rozhodně. Rozmluva se konala tiše na zádi a nikdo z mužstva ji neslyšel.

Brent neměl už plnou důvěru v morálku mužstva, otřesenou těžkým strádáním. Báł se, že by se někteří mužové násilím zmocnili člunku, aby se dostali na vrak, kdyby jim sdělil Whiteův názor, že se obě lodi nesetkají. Kapitánův pohled zalétl k hloučku mužů, tísnících se pod stěžněm.

"Mohu se také mýlit," řekl. "Třeba se vrak přiblíží natolik, že bychom mohli k němu dotáhnout bárku!" Brent potřásl hlavou.

"Vyčkejme!" řekl suše.

Rozčilení na bárce se vystupňovalo, když se vrak přiblížil tak, že jej bylo velmi dobře vidět pouhým okem. Sázkářský duch, příznačný pro Angloameričany, v

posádce oživil. Začaly se uzavírat sázky, zda a kdy vrak k bárce dorazí. O něco později, když bylo už zřejmé, že ji mine, pozměnily se sázky na to, kolik bude činit nejmenší vzdálenost mezi oběma loděmi. Nálada a s ní i morálka posádky stouply natolik, že se Brent na Whiteovo naléhání rozhodl vydat rozkaz k dovlečení bárky k vraku. Tím padly sice sázky, poněvadž nejmenší vzdálenost obou lodí měla být uměle zkrácena, ale přesto se i sázkaři připojili k nadšenému "hurá!" ostatních. Nikoho kupodivu nenapadlo opřít se rozkazu návrhem, aby jen člunek sám přeplul vzdálenost, která dělila obě lodi.

Jeden překážel druhému v ochotné snaze dostat člunek co nejrychleji na vodu. Dvojí silné lano spjalo nerovný pár plavidel dohromady a vesla zabrala. U jednoho z nich seděl White, Brent řídil směr z paluby bárky, které byla výše než sedátka dingy a umožňovala lepší rozhled. Chtěl později vystřídat Whitea u vesla a kapitán měl zaujmout jeho místo. Koníčkování, nejodpornější námořnická práce, která nadobro vymizela s párou a jiným umělým pohonem lodí, započala za nejlepší nálady všeho mužstva. Veslařům se jako zázrakem vrátily síly a nepotřebovali ani povzbuzování výkřiky a žerty kamarádů, kteří zůstali na palubě bárky. White nechtěl ani pomyslit na to, co by následovalo, kdyby nenašli na vraku to, co tam jeli hledat.

Skutečně se zmýlil, když odhadoval nejmenší vzdálenost, na kterou proudy obě lodi zaženou. Moře bylo milosrdné a zkrátilo ji o hodný kus, ale síly první posádky dingy přesto nestačily. Dvakrát ji musili vyměnit, a tři hodiny to trvalo, než dotáhli bárku půl druhé míle daleko, do vzdálenosti, kterou chodec urazí velmi pohodlně za tři čtvrti hodiny. Potom stanuly obě lodi, ohromný vrak, jehož zadní zábradlí se zvedalo nejméně dvacet stop nad vodu, a nepatrná bárka, tak těsně vedle sebe, že by se dalo skočit z paluby lodi na bárku, kdyby byla tato paluba vodorovná. Skláněla se však k hladině pod úhlem nejméně šedesáti stupňů, Jako střecha, a White se svými lidmi ji zlezl jen s pomocí lana, které přehodili ve smyčce přes patu ulomeného stožáru.

Jiné lano, napjaté podobným způsobem mezi stožárem a zábradlím na zádi, jim umožnilo proniknout k zadní průvlace, kudy se sestupovalo do skladištních prostor. Za normálních okolností by se byl White o to ani nepokoušel, ale tato loď jmenovala se "Kitsuki Maru" a pocházela z Nagasaki na Kiu-Šiu - byla zřejmě lodí transportní, dopravující vojáky. Na takových lodích je mimořádně veliká spotřeba vody, nutící umisťovat její tanky nejen na přídi, kde je obvykle jejich místo, ale všude, kde se jen dá.

Na srážně skloněné palubě se ovšem nic neudrželo a posádka "Tanahu" zde ovšem také nic nehledala. Šla za vodou a tu mohla najít jen dosti hluboko pod palubou. White sám se spustil první do skladištní průvlaky. První podpalubí bylo zcela suché až k místu, kde už šikmá plocha lodi umožňovala přístup vodě. Podlaha chodby ležela stejně šikmo jako paluba a společně se svou levou, boční stěnou tvořila žlab, jímž se postupovalo jen velmi špatně. White, následovaný Connorem a Stantonem, se toho také brzy vzdal. Na této první spodní palubě byly veliké kajuty na ubytování transportovaného mužstva. Jejich posuvné dveře byly buď otevřené nebo rozbité sekerou, jak si obyvatelé kajut po torpedování lodi rychle hledali cestu k

záchraně. Co nebylo připevněno, válelo se v troskách u boční stěny kajut, která zadržela pád věcí, když si loď po změně těžiště lehla na bok.

Connor, jenž vlezl do jedné kajuty, volal chraptivě, aby přišli k němu. S námahou se vyšplhali do nízké a dlouhé místnosti a uviděli ryšavého Irčana, jak pije z láhve, hlavu zvrácenou dozadu, aby využil i poslední kapky. White se rozhlédl a spatřil nad úzkými pryčnami kruhové podstavce a prstencovité záchytky pro láhve na vodu. Většina jich byl prázdná, láhve, které v nich bývaly, se válely ve střepech u druhé stěny, ale v některých láhve zůstaly a několik z nich obsahovalo ještě vodu. Stanton nečekal, až White dá svolení, vymrštil se skokem podle šikmé podlahy, zachytil se nohy lůžka a přisunem se vytáhl k drahocenné láhvi s vodou. Voda byla sice odporně vlažná, ale Dick měl přesto dojem, že nikdy ještě nepil něco tak dobrého.

Vypili všechno, co tu našli, a White sám se zúčastnil bez výčitky svědomí, že nepamatuji na ostatní. On a jeho dva druhové si vzali za úkol najít tanky s vodou a k tomu potřebovali i sílu. Nezdržovali se již v tomto podpalubí a sestoupili po žebříčku na druhou dolní palubu. Tam se jim naskytl podrobný obraz jako na první palubě, i tady bylo ubytováno vojsko.

Rozdíl byl jen v tom, že voda od příde tu zaplavovala už větší část chodby, neboť tato paluba ležela už o sedm stop níže než předchozí. Tanky s vodou ani tady nenašli a White to také neočekával. Jestliže někde byly, potom jistě co nejnižší, na třetí nebo čtvrté palubě, a White choval tajné obavy, že tam už najdou všude moře. Splnily se, sotva sestoupili na třetí palubu a pronikli do chodby vedoucí ke strojovně. Po obou stranách chodby ležely uzavřené skladištní prostory, v nichž byly nepochybně zásoby potravin, jak dokazovala celá hromada rýže, řinoucí se vybornou stěnou. Sledovali tuto rýžovou záplavu v mizejícím světle, které padalo z dálky svislou šachtou do temné chodby. Bořili se v rýži až po kotníky a zklamaně se zastavili u černé mastné hladiny, páchnoucí olejem, do které se zrnka rýže řinula nepřetržitě jedno za druhým.

"Jestli byly někde vodní nádrže, potom to mohlo být právě tady, blízko strojovny, která se bez říční vody neobejde," prohlásil White. "Já se potopím a ohledám podlahu," nabízel se Dick, jenž se cítil po teplých doušcích z horní paluby velmi osvěžen.

Nečekaje na svolení, které mu ostatně White po chvilce rozmýšlení udělil, shodil šortky a košili, jediný svůj oblek, prorazil rýžovým nánosem, který plul na povrchu, a ponořil se do nelákavě špinavé vody. Pod vodou se pustil rázně kupředu, ale bolestný náraz do kolena, který vzápětí utržil, mu dal na vědomí, že není pod hladinou volného moře, ale v těsně lodní místnosti, nepochybně přeplněné různými krámy.

Nahnul se, pátraje rukou, o co se uhodil, a nahmatal ostrou, hranu, po které jeho prsty běžely hodný kus, než dospěly k jejímu rohu. Mohl to být hledaný tank s vodou, ale také nemusil, třeba to byla nějaká truhla na nástroje, jakých tu bude mnoho, řekl si Dick. Pro tu chvíli nemohl věc blíže prozkoumat, poněvadž už mu docházel dech. Vynořil se a s hlavou obrácenou ke stěně, která byla stropem ztemnělé místnosti, zhluboka vdechl. V tom ucítil na nahých zádech dotyk ledové

ruky. Vyrazil poděšený výkřik, který se hluše rozlehl nízkou prostorou a pronikl až k oběma mužům, čekajícím na okraji zaplavené místnosti.

"Co se děje, Stantone?" volal White.

Dick zatím přemohl první instinktivní pocit strachu a rázně se otočil. Díval se do voskově žluté tváře s širokýma, nevidomýma očima a s příšerně vyceněnými zuby. Vznášela se tiše sotva stopu před jeho obličejem, lehce se kolébala v rytmu vlnění moře, a vypadala strašidelně v zelenavém přísvitu, který pronikal z vody. Ale Dick už byl zase klidný.

"To nic není, nějaký utopenec na mne narazil!" Křikl v odpověď na Whiteovu otázku.

"Našel jste něco?" zajímal se Connor.

"Našel, ale nevím ještě, co to bude. Jdu se na to podívat!" O chvíli později už Dick ohmatával pod vodou potrubí, vycházející z tanku zatopeného vodou, a našel i poboční výtok s ventilovým kolečkem, které bylo dobře uzavřeno, jak se přesvědčil. Byl to nepochybně tank, a ne bedna, to už bylo jasné.

Zbývalo ještě přesvědčit se, není-li prázdný, a v opačném případě zjistit, jestli v něm náhodou není místo drahocenné vody zcela nepotřebná nafta na vytápění kotlů.

"Což znamená, že máme pravděpodobnost jedna ku třem, že tam najdeme, co potřebujeme," prohlásil Connor, když se Dick vrátil a když všichni tři rokovali o dalším postupu.

"To je sice trochu málo proti jistotě, ale musíme se s tím spokojit," usmál se White. Musili se vrátit nahoru, přinést z bárky hadici, pumpu a nádobu, popřípadě více nádob, bude-li v tanku skutečně voda. White vystoupil po žebříku na horní palubu a křikl na muže v bárce, připoutané lanem k vraku, aby mu poslali po provaze žádané předměty. Byl zahrnut dotazy, které křičelo aspoň šest lidí najednou, takže nerozuměl ani slovu. Zjednal si ticho zvednutím ruky.

"Nevěřte jako stádo paviánů!" napomínal posádku. "Myslete také trochu, lidé! Nač bych chtěl ty věci, myslíte, že si tu budeme s nimi hrát? Ale vodu vám ještě zaručit nemohu." Přes jeho opatrnickou poslední větu vypukla posádka v nadšený křik. Connor mezitím vylezl také nahoru a pomohl Whiteovi snést všechno na třetí dolní palubu.

"Půjdete tam zase?" zeptal se White Dicka pochybovačně.

"A kdo jiný, vždyť už znám cestu!" podivil se mladý Australan. Chopil se konce hadice, sevřel jej pořádně v dlani, aby do něho zbytečně nevnikala odporně páchnoucí voda ze strojovny, na které zvolna kroužil utopený muž, a vydal se znovu pod vodu. Tank našel tentokrát ihned, ale dvakrát musil jít nabrat vzduch do plic, než se mu podařilo narvat konec hadice na vyústění u ventilového kolečka, které bylo širší než hadice. Konečně s tím byl hotov. Přesvědčil se ještě, že hadice sedí řádně a že všechno je v pořádku a snažil se otevřít ventil. Po jisté námaze se mu to také povedlo a pak už neměl v této nepříjemné prostora s utopencem co pohledávat.

Vydal se zpátky a přišel právě včas, aby byl svědkem vrcholně napínavého okamžiku, kdy Connor začal pumpovat a White, přidržující vědro u krátké hadice, nasazené na výústku pumpy čekal, co se objeví. Ruční pumpa nejprve zachrčela, jak

píst nasával vzduch smíchaný s trochou vody, která přes Dickovu snahu vnikla do spojovací hadice. White odtáhl před touto nevábnou kapalinou vědro stranou. Potom se ozval hluboký zvuk tekutiny, bez vzdušných bublin, nasávané pumpou v nepřetržitém proudu, a kapitán rychle přidržel nádobu. Světla tu bylo tak málo, že nemohl rozpoznat, co to teče, ale srdce se mu rozbušilo radostí, když marně pátral nosem po známém zápachu nafty.

"Bude to voda, řekl si tiše a chvíli na to se přesvědčil, že je to skutečně znamenitá čistá voda, dosti chladná, neboť moře ochlazovalo její nádržku. Polovinu prvního vědra vypili na zdraví toho, kdo navrhl, aby šli hledat na vrak vodu, a Dickova hrud' se rozšířila radostí nad touto poctou. Po ostrém pokárání, kterého se mu dostalo od velitele na atolu za jeho nedovolené plavání od břehu, to bylo zadostiučinění a Dick jen litoval, že Brent není v tomto okamžiku přítomen.

"Myslím, že jsme toho vypili na téhle lodi už dost a že je nejvyšší čas poslat něco lidem na "Tanahu", prohlásil White, když vyprázdnili nádobu, kterou podával jeden druhému, až do dna. Přikročili hned k dílu. Ale ukázalo se, že to nebude snadné. Nejjednodušší by bylo bývalo přecerpat tank přímo do nádob na bárce, ale k tomu neměli dosti dlouhou hadici. Musili to zařídit jinak. Na vrak přešlo z bárky ještě několik mužů, obcerstvených zbytkem jejich vlastní zásoby vody, kterou Brent po šťastné zprávě, že v tanku je voda, okamžitě rozdělil mezi mužstvo. Tři se střídali u pumpy a tři jiní vytahovali naplněné džbery, donášené spojkami k šachtě, na horní palubu vraku, odkud je opatrně spouštěli po šikmém laně na palubu bárky.

Tank se zdál být nevyčerpatelný, a když z "Tanahu" přišlo hlášení, že už tam nemají vodu kam dávat, tryskal stále ještě z pumpy stříbrný pramen.

"Dost, hoši, nesmíte se opíjet vodou!" prohlásil Harry, jenž se po svém zrestaurování účinně uplatňoval u dopravy vody. Naplnili ještě naposled džber, ve kterém vodu dopravovali od pumpy, a Dick, jenž byl pod vodou zatopené místnosti jako doma, jak sám prohlásil, se ještě jednou potopil, aby sejmul hadici z tanku. Nato opouštěl jako poslední vrak, který jim prokázal tak znamenitou službu. Uvolnil ještě lano, jímž byla bárka k vraku připoutána, a přeplaval malou vzdálenost, která dělila obě plavidla a po přerušení jejich spojení se začala pomalu zvětšovat.

Záležitost s vodou zabrala několik hodin a zaměstnala všechno mužstvo bárky, které se potom s náležitou chutí pustilo do vydatné večeře, zavlažované četnými kotlíky čaje. Zatímco jedli, vrak se od nich pomalu vzdaloval na jih, provázen pohledy celé posádky.

"Tohle je první japonská loď, na kterou budu mít až do konce svého života milé vzpomínky," prohlásil Harry Drone k Dicku Stantonovi. Vytáhl z kapsy starou, zakouřenou lulku a se šťastným úsměvem ji začal cpát tabákem.

XVI

Cyklón

Noc, která se snesla na "Tanah" po setkání s vrakem Japonské lodi "Kitsuki Maru", byla nejparnější, jakou až dosud posádka zažila. Obvyklé ochlazení nastávající hned po západu slunce se tentokráte vůbec nedostavilo a tíživý příkrov dusného vlhkého vzduchu nutil lidi zápasit s každým dechem.

"Byl jsem v tropech už vícekrát, ale tak mizernou noc jsem ještě nezažil!" stěžoval si Harry Whiteovi, s nímž pokušoval společně na přídi bárky. Hlídky se sice nekonaly, poněvadž "Tanah" stále ještě neměl vítr, ale přesto většina mužů nespala, sužována nesnesitelným vedrem. Jen Dick a dva nebo tři stejně staří hoši klidně odpočívali po práci a jejich spánek ani nebyl rušen obvyklým kolébáním lodi, která tkvěla zcela nehybně na dokonale tiché hladině oceánu. White se podíval na svůj kapesní tlakoměr. Byl překvapen, když zjistil, že se pohyblivá ručička vytrvale drží pevné značky, ukazující značně vysoký tlak.

"Stálé počasí, zdá se," žertoval Harry, když mu kapitán ukázal tlakoměr.

"A to mě právě zneklidňuje, podívejte se na oblohu!" vyzval ho White.

Harry se zadíval k nebi, a přestože bylo temné, rozeznal černou clonu mraků, která vystupovala od západního obzoru a dotýkala se svým krajem už nadhlavníku.

"Vypadá to na bouřku," poznamenal starostlivě. Spíše vytušil, než viděl ve tmě kapitánovo přikývnutí.

"Čekáte změnu počasí, Jamesi?" zeptal se Brent, který se k nim neslyšně přiblížil.

"Čekám, a pořádnou, plukovníku," odpověděl White. "Plachty máme sice všechny svinuty, ale dám přece jen ještě připravit hnací kotvu." Odebral se na zád', následován zvědavým Harrym, mírně odstrčil jednoho z mladých spáčů - jenž se při tom ostatně ani neprobudil - stranou, aby se dostal k truhlici, která přechovávala různé nástroje, a po krátkém hledání potmě z ní vytáhl dlouhý pevný plátěný pytel, který podal Harrymu. Tápal potom ještě chvilku mezi četným haraburdím, až konečně nahmatal dřevěný kříž, který rovněž vyndal. Na to truhlici zavřel a posunul mladého spáče zase na jeho místo.

Cestou na před' se sehnul pro lano, které se povalovalo ve svitcích na různých místech lodi, a po návratu na před' je připevnil jedním koncem do kruhu, zasazeného v předním výztužném břevnu bárky. "Co to bude, až to bude?" zeptal se zvědavě Harry, sledující se zájmem jeho kutění.

"Uvidíte brzy. Podržte ten pytel a rozevřete jej, jak nejvíce můžete!" vyzval ho White. Harry uposlechl. Kapitán potom vyztužil otevřený otvor pytle dřevěným křížem, takže se již nemohl zavřít. Konce ramen kříže připoutal k plátnu tenkým, ale neobyčejně pevným hedvábným provazem, který byl na čtyřech místech k plátnu důkladně přišit. Na to ještě řádně přivázal druhý konec lana, upoutaného k přídi, na střed kříže a spokojeně se narovnal.

"Tak, teď jsme připraveni na všechny případy," řekl Harrymu a setřel si holým loktem pot s čela. "Přijde-li rozumný vítr, vytáhneme hlavní plachtu, než řeknete

"pěkně vítám", a když na nás udeří vítr, o který nestojíme, vyhodíme z přídě tuhle hnací kotvu a půjdeme si klidně lehnout."

"Rád bych věděl, co nám může být kus plátna a dřeva platný, když nás nabere pořádný vítr," ozval se nedůvěřivě Harry.

White se zasmál. "Stále zapomínám, že všichni lidé nejsou námořníci, ačkoliv se divím, že člověk vašich zkušeností nezná hnací kotvu."

"Nejsem námořník!" ohrazoval se Harry. "Jezdím po moři, když je zapotřebí, ale ovšem raději v něčem bytelnějším, než je tahle malá rachotina! Na takových lodích mi také nikdy neukazovali starý pytel a kus dřeva a netvrdili, že je to báječná věc proti nepříznivému větru."

White se tiše rozesmál. "Rád věřím, poněvadž by jim nebyla nic platná. Podívejte se, věc se dá vysvětlit málo slovy. Když mám příliš silný vítr, kterému si netroufám loď svěřit, anebo nepříznivý vítr, který by mne zanesl tam, kam si nepřeji moc se bojím, že to bude právě náš případ -, potom jednoduše vyhodím tuhle věcičku z přídě na vodu."

"Nu, a co se stane?" zeptal se nedůvěřivě Harry.

"Ta hnací kotva mi bude držet bárku stále přesně proti větru, takže bude klouzat na vlnách jako kachna a ani kapka vody se nepřeleje přes její okraj, i když vlny kolem budou desítku stop vysoké."

"Ale jděte, to mi vyprávíte námořnické pohádky," odmítal Harry.

"Je to docela přirozené, Harry," vmísil se Brent do rozmluvy.

"Pytel pluje těsně pod povrchem a není vystaven větru, který se za to opře do boků lodi a stočí ji tak, aby mu vystavovala co nejmenší plochu, tedy nosem proti sobě. Odsune ji od kotvy, na kterou nemá vliv, a ta potom drží s pomocí svého lana loď ve stálém směru proti větru, jako by to byla skutečná kotva, pevně zarytá rameny do mořského dna."

"Nejde mi na rozum, že by tahle věcička dokázala udržet tak velkou loď, jako je naše, stále proti větru," nepřestal pochybovat Harry.

"Udrží ještě větší loď, než je naše, plně oplachtěný škuner dokonce, ovšem na ty velké parníky, na kterých jste dosud jezdil, by byla slabá," smál se White. "Ostatně při tom vašem krétském dobrodružství vás také vylodil na břeh parník o pěti tisících tun za vlídné účasti německé posádky?" Harry se dal do smíchu. Chtěl již něco říci, ale plukovník ho předešel.

"To byla ponorka a gumové čluny, Jamesi. Nechme těch výkladů, Harry to stejně nejlépe pozná z praxe, a povězte mi, kde teď asi jsme."

"Podle posledního měření - ale to jsem dělal už ráno někde uprostřed mezi ostrovy Salabanskými a větším ostrovem Tana Džampeja, skoro přesně severně od atolu, z kterého jsme vypluli. Tak daleko nás zaneslo za těch pět dní moře." Krátký náraz podivně chladného větru přerušil jeho výklad.

"A, to je příjemné, takový chladný větérek," liboval si Harry. "Škoda že už zase přestal!"

"Počkejte, za chvíli ho budete mít tolik, že vás bude mrzet," řekl zlostně White. Nic však pravdivosti jeho slov nenasvědčovalo. Po prvním, ostatně dosti nepatrném

poryvu vítr zase ulehl. White vytáhl z kapsy svůj malý tlakoměr, přidržel jej blízko očí, aby dobře viděl jeho světélkující číselník a ručičky, a potom jej beze slova ukázal svým společníkům. Harry, jenž jej krátce předtím viděl, byl překvapen polohou pohyblivé ručičky, dříve se kryla s pevnou, nyní s ní svírala zřetelný úhel.

"Ano, tlak náhle pokleslo celý palec," přisvědčil White, když projevil nahlas svůj údiv nad pohybem ručičky.

"To znamená bouřku?" ozval se tázavě Brent.

"Ne, bouřku, cyklón od indických břehů, plukovníku," opravil ho klidně White.

"Cyklón!" hvízl v údivu Harry. Vzpomněl si, že četl o velikých lodích s nosností mnoho tisíc tun, vržených silou cyklónu na břeh.

"Co podnikneme?" zeptal se klidně Brent.

"Nebudu čekat a vyhodím svou hnací kotvu hned, plukovníku," odpověděl White a s pomocí Harryho přehodil dlouhý pytel přes přídní steven. Ponořil se skoro úplně pod vodu, jen malý kus ho vyčníval nad hladinu, a držel se u samé bárky, takže většina lana, k němuž byl připoután, zůstala ležet na palubě.

"Nic jiného nemůžeme zatím podniknout. Vítr bude zpočátku západní, a tedy vyloženě nepříznivý. Co se bude potom dít, to vám nikdo na světě předem neřekne, plukovníku," mluvil White. "Všechno záleží na tom, v které části cyklónu se octneme. Musíme si jen přát, abychom se nedostali do cesty, kterou půjde vzdušná a vodní smršť, a abychom byli hezky daleko od břehů, o které by nás vítr rozbil jako

ořechovou skořápku." Harry už neměl na spánek ani pomyslený a brzy nato nespál už nikdo na palubě malé lodi. Větrné poryvy se přihnaly znovu a následovaly tak často za sebou, že rozbičovaly dosud klidnou hladinu oceánu do vln, jejichž délka i výška ustavičně rostly. Bárka se začala nepříjemně kolébat a její pohyb probudil i nejzatrvelejší spáče. Vzduch se neobyčejně ochladil, tak značně, že každý rád sáhl po nepromokavém plášti. "Aha, máme hnací kotvu, White je starý mořský vlk, ten na nic nezapomene," ozval se uznale Dick Stanton. Připojil se k malému hloučku mužů na přídi, odkud zatím White odešel na záď ke kormidlu. "Jak to můžeš vědět, že máme hnací kotvu?" zeptal se nedůvěřivě Harry. Napínal marně zrak do tmy, aby spatřil vynořující se kraj plátěného pytle. Nebylo ho vidět, mizel mezi hřebeny vln. Dick Stanton se dal do smíchu. "Nepotřebuji ji vidět, sáhněte si semhle!" Uchopil Harryho ruku a položil mu prsty na lano, které spojovalo plátěný pytel s přídním stevenem. Harry s úžasem protáhl tvář, lano bylo napjato jako struna a temně pod jeho prsty zvučelo!

"Nikdy bych to byl neuvěřil," bručel. "Vždyť to vskutku vypadá, jako by pod mořem něco před námi ujíždělo a táhlo nás to za sebou!" Vichr nyní neustával ani na okamžik a muži na přídi se musili přidržet zábradlí, aby mohli čelit úderům, kterými na ně zaútočil. Stupňoval svou sílu až k zběsilosti orkánu a rval jim slova od úst a zanášel je daleko do tmy. Harry musil křičet, chtěl-li říci něco Dickovi, jenž stál sotva stopu od něho. Vlny bušily do spodku lodi, rozrážejíce se o její kýl, přelévaly se jedna před druhou, tříštily se o sebe a vzdouvaly se po obou stranách bárky tak, že Harry měl co chvíli dojem, že se vodní hory nad nimi sesují a pohrbí je pod sebou. Ale k jeho bezmeznému údivu White měl pravdu, ani kapka této vody nepřepadla přes nízký okraj, bárka sjížděla hladce po příkrých svazích vodních pahorků do hlubokých roklí mezi dvěma vlnami a zase zvolna vystupovala po protějším svahu na nový vrchol. Takový dojem měl aspoň Harry, zdálo se mu, že nějaká tajemná síla táhne loď kupředu, zatímco vlny pod ní klouzaly, ostře krájeny kýlem, který se do nich zařezával jako nůž do chleba, a zvedaly starou bárku poslušně na svých hřbetech.

"To je báječná věc, ta hnací kotva!" hulákal Harry na Dicka.

"Člověk si skutečně může jít klidně lehnout a prospat celou bouřku, i kdyby trvala čtrnáct dní!"

Dick se ve tmě usmíval. Nechtěl brát kamarádovi jeho hezké představy, sám dobře věděl, že tak růžové to není. Kdyby prasklo kotevní lano, je s nimi konec v několika příštích vteřinách, poněvadž za nic na světě nedokáží zvednout plachtu a stočit loď po větru dřív, než je druhá nebo třetí vlna položí na bok. I vítr mohl znenadání přeskočit, změnit směr, to se za bouře, jako je tato, často stane a potom je to stejné, jako kdyby kotevní vazák praskl. Loď nemá čas přizpůsobit se větru, vítr nažene ohromné vlny na její bok, místo aby je hnál proti ostré přídi, a bez obrany ji převrhne.

Harry mínil svá slova o spánku jen obrazně. Skutečně nebylo na něj pomyslený. Vichr i moře provozovaly obludnou hudbu, která neustávala ani na okamžik, a nyní

ještě neviditelné nebe se k nim přidalo a začalo sesílat provazy vod v hrozivém přívalu, který by byl bárku v krátké době zaplavil, kdyby se mu neubránili.

"Vida, najednou je vody dost!" huboval Harry, čerpaje rychle vodu z bárky prázdnou plechovkou od konzervy.

"Jenže tahle nestojí za mnoho, sáhněte si, jak je teplá," vybízel ho Dick, pracující po jeho boku. Harry uposlechl a nabral vodu do dlaně. Skutečně, byla odporně teplá, a když ji ochutnal, zdálo se mu, že páchne po síře.

"Nebud' zmlsaný, včera by nám byla chutnala i tahle voda, a jak!" napomínal Dicka. Pokračoval v čerpání a zdálo se mu, že vody neubývá a že bárka je už plná až po okraj, ačkoliv všichni bojovali s dravým přívalem. Pracoval jako galejník a pot mu stékal po těle celými proudy. Plášť už dávno shodil. Bylo to jedno koupat se ve vlastním potu nebo ve vodě, přicházející shůry.

"Jakou to má cenu, že nám moře nestříkne do bárky ani kapku, když se utopíme v dešti?" láteřil."

"To je přece jen rozdíl, na déšť stačíme, ale na vlnu bychom byli krátkí, podívejte se!" Harry se zahleděl na vysokou temnou hmotu vln, valící se těsně podle boku bárky. Ubíhaly neúnavně za sebou, honily jedna druhou a každá z nich znamenala stovky galonů vody. Nebyli bychom s to zdolat ani jedinou, která by se přehrnula přes okraj lodi, i kdyby ty druhé nám už daly pokoj, řekl si v duchu Harry a s obnovenou silou se pustil do čerpání dešťové vody. Tropický liják ostatně zanedlouho polevil. Pršelo sice ještě hustě, ale vody už zdaleka nebylo tolik, stačilo, když ji čerpalo jen několik mužů, kteří se střídali.

"Podívejte se tamhle!" zavolal Dick na Harryho, jenž si narovnával po únavné práci záda. Harry se obrátil a spatřil nad jihozápadním obzorem podivný narudlý přísvit, který se rychle rozprostřel po celé půli oblohy. Ještě nedosáhl jejího nejvyššího bodu, když se objevil na obzoru, odkud světlo vyšlo, matný temný stín, jehož obrysy se záhy staly určitějšími. Stín se rychle blížil, temněl a prohluboval se, podobný ohromným přesýpacím hodinám, vířil kolem své osy, nakláněl se a znovu se vzpřimoval. Jako strašidelný zjev z jiného světa se přehnal sotva dvě míle od levého boku lodi, zvedaje na své cestě moře až do nebes. Zpětným nárazem zaútočily vlny na levý bok bárky, o jejíž kormidlo se White celou vahou opřel. Nemohla je uposlechnout podle svého zvyku, poněvadž chyběla síla, která by ji hnala proti vlnám, ale ostře stočená plocha kormidla přece jen zachytila část náporu, který se přihnal z boku, a přinutila jej vynaložit svou útočnou sílu aspoň zčásti na narovnání bárky. Nepodařilo se to úplně, ale přece jen natolik, že vlna, odražená vodní smrští, která zatím zmizela někde na východě v temné noci, nezasáhla loď z boku. Udeřila na ni už s valně zmenšenou silou šikmo zepředu, nadvzdla vysoko její levý bok, ale nedokázala už položit ji na hladinu druhým bokem. Jen na okamžik zmizel pravý kraj bárky pod vodou, která se nahrnula dovnitř, ale potom se zase těžkopádně vynořila, loď stočená znovu proti vlnám se narovnala. Chaos polekaných výkřiků lidí, kteří se právě něčeho nedrželi a byli sraženi na prkna, rychle ztichl. "Chybí někdo?" křičel Brent, snaže se přehlušit hlas bouře.

Chvilku docházela zmatená hlášení, až se ukázalo, že jsou všichni.

"Hrome, to jsme měli namále!" ulevil si Dick Harrytnu.

"Smršť se přehnala skoro přímo přes nás. Ale White je chlapík, nebýt jeho, tak už nás moře vyplavilo."

"Všichni kromě Stantona, Warrena a Connora čerpat vodu, ti tři k plachtám!" křičel právě tento chlapík od kormidla, které předal jednomu námořníkovi. Harry si s podivem uvědomil, že Whitea je nějak dobře slyšet, a teprve potom si povšiml, že vichr ztichl jako kouzlem. Jen moře se ještě vysoko vzpínalo, a "Tanah" zbavený síly větru, která ho poutala k hnací kotvě, se žalostně potácel po vlnách, které do něho každou chvíli stříkly vydatnou spršku. Hnací kotva se stala zbytečnou a White, jenž přišel řídit rozvinování plachty, ji dal vytáhnout na palubu.

"Myslíte, že se bez ní už obejdeme?" zeptal se ho Brent. "Nebyla by nám už nic platná," řekl White. "Ted' máme bezvětrí, ale za chvíli to začne znova, tentokráte od východu. Můžeme toho větru využít, abychom dorazili tam, kam chcete, a dokonce to tak musíme udělat. Vítr rozbouří moře v opačném směru, než to dělal až dosud, a vlny se budou křížovat všemi možnými směry. Nebudou už mít jeden směr, jak je toho potřebí, když má hnací kotva pracovat." Toto vysvětlení dával Brentovi jen po částech, mezi rozkazy mužům u plachet. Dal vyvěsit nejprve třírohou kosatku na přídi, ačkoliv vítr byl v té době jen slabý, zmírnil se přece jen divoký tanec bárky a vlny ji už tolik nezalévaly svými sprškami. Velkou plachtu poručil sdrhnout napolovic a natočit tak, aby nezachycovala vítr plnou plochou. Byli s tím právě hotovi, když první větrný poryv zaútočil od východu, opřel se do plachty krátkým prudkým úderem, lana temně zabzučela a plátno se s ostrým zvukem prohnulo až k stěžni. Okamžik se zdálo, že upínací lana prasknou jako tenký provázek, ale všechno vydrželo a bárka, pronikavě sténajíc, se vyhoupla nad vlny jako kuň, jenž se vzepjal pod jezdcovou ostruhou. A potom začal závod mezi ní a vlnami, který potrvál až do časných hodin ranních.

Ačkoliv nastavovala vichru jen polovinu své plachty, natočené ještě tak, že se o ni neopíral plnou silou, uháněla bárka jako závodní jachta a vlny se marně pokoušely ji dostihnout.

Vítr ji hnal rychlostí nejméně patnácti mil přímou čarou na západ a White mohl jen pronášet zbožné přání, aby rozvleklý roj Sabalanských ostrovů zůstal po levé ruce a nepostavil jim do cesty svá úskalí. Někde stranou byly ještě De Brilovy útesy, ale ty zaujímaly mnohem méně místa, a měli by zvláštní smůlu, kdyby právě na ně najeli.

Noc probděli všichni, ale za kalného svitu nového dne, který se ohlásil zachmuřený a deštivý, spali už únavou, pokud neměli hlídku. White je rozdělil tak, aby v obou hlídkách byli stejným počtem zastoupeni námořníci z povolání, a poněvadž nyní záleželo na vedení lodi všechno, postavil s Brentovým souhlasem v čelo druhé hlídky zkušeného námořního poddůstojníka Connora. Umínil si ostatně, že bude spát co nejméně, ale když do rána vítr polevil a vlny také poněkud opadly, odebral se přece jen ke krátkému odpočinku. Connor ho nechal klidně spát, a když vítr ještě více utichl, dal po poradě s Brentem, jenž chtěl využít příznivého větru co nejvíce, roztáhnout hlavní plachtu úplně a nastavit ji po větru plnou plochou. Lehce

nachýlená na pravý bok uháněla bárka k západu s málo zmenšenou rychlostí. Connor se pilně rozhlížel ze stěžně po severním i jižním obzoru. Hledal De Brilovy útesy a Sabalanské ostrovy, ale nespatriil je a usoudil, že je musili už dávno v noci minout. Nemohl sice určit polohu lodi, poněvadž slunce nevysvitlo ani na okamžik z mraků, ženoucích se v temných cárech a v rychlém sledu po stejnoměrně zatažené obloze, ale v dopoledních hodinách zahlédl skupinu ostrovů na jihu a ve větší dálce na severu nezřetelný šedavý proužek pevné země. Usoudil, že jsou mezi Kangeanskými ostrovy a mysem Selantan, který je nejjižnějším výběžkem ohromného ostrova Borneo. Brent přijal tuto zprávu s velkou radostí. Nařídil, aby nijak nezmenšovali rychlost lodi a udržovali prozatím dosavadní přímý směr na západ. O hodinu později byl však nucen dát vzbudit Whitea, jenž utrmácen spal po pohnuté noci, neboť se ukázalo, že do bárky proniká voda.

"Trhlina na zádi, někde nad kýlem," usoudil White, prohlédnuv si rychle místo, odkud se drala voda. "Musíme ke břehu a hezky rychle!" Dal uvést do chodu obě ruční pumpy, ale přes jejich úsilí voda pomalu, ale vytrvale stoupala. Nemohli za plavby odstranit podlahu a proniknout ke kýlu, to by se podařilo provést jen u břehu, a proto White vedl bárku nejkratším směrem k bornejské pevnině. Zatím už pomáhali dva muži čerpat vodu nádobami a spojenému úsilí jejich a pumpařů se podařilo držet hladinu vody v bárce na trvalé výšce půl stopy.

I tak zatížila voda bárku natolik, že její rychlost citelně poklesla.

Jestliže musili zápasit se živly, měli aspoň jednu výhodu, že jim lidé dávají pokoj. Skutečně také moře i nebe byly dokonale pusté, počasí se letcům vůbec nehodilo a ani námořníky nijak nelákalo z přístavu. Krátce před polednem se země přiblížila už natolik, že bylo jasně vidět její hustě zarostlé a ploché břehy, pařeniště bahenní zimnice. White se vyhnul široké otevřené zátocy, o které se domníval, že je to Kota Waringin, ústí několika řek, rozlévajících se do rozsáhlého bahniska, a zamířil k západu, kde se mu zdál být břeh pevnější. Vyhledal si neširoký a dosti hluboký záliv, do kterého ústila malá řeka.

Využil přílivu a zavedl obratně "Tanah" tak daleko do ústí říčky, až se jeho dno dotklo jemného písku, jímž bylo říční koryto vystláno.

XVII

Na břehu Bornea

Sotva zabezpečili bárku, odtrhli podlahu na zádi a pronikli k místu, kde se plaňky rozestoupily v délce několika stop.

Zela tu trhlina, kterou mohli pohodlně prostrčit ruku. Žebra, která tu plaňky ztužovala, praskla, a po koudelové ucpávce nebylo samozřejmě ani památky.

"Div, že to ubohá stará rachotina vydržela až sem," prohlásil White, když si prohlédl trhlinu, která začínala nevysoko nad kýlem.

"Dá se to spravit?" zeptal se Brent s jakousi pochybností.

"Samozřejmě, ale nebude to hned, můžeme pracovat jen za odlivu," řekl White. Nečekal však na odliv, a když posádka rychle spořádala svůj studený a značně opožděný oběd, dal vynést na břeh všechno, co bylo na lodi, aby ji ulehčil. Připoutali ji pak důkladně k silným trnovníkům, které rostly nedaleko, a nato se pustili do úpravy svého tábora. Vysekali bujnou travu v širokém okruhu a zbavili se tak různých nepříjemných malých tvorů, kteří zuřivě útočili, dokud nezapálili několik ohňů, které vydávaly hustý čpavý dým.

Kraj tu byl skutečně pustý, aspoň pokud šlo o břehy zátoky, neměli výhled do vnitrozemí, protože břeh stoupal jen velmi povlovně a byl zarostlý hustými lesíky, oddělenými od sebe džunglí s četnými křovinami.

Ještě před západem slunce se pustili do práce. Vedení převzali dva muži, kteří se vyznali v tesařině, a hlavně z toho důvodu byli plukovníkem vzati na výpravu. Nejprve museli vyhledat vhodné stromy, porazit je a nařezat z nich prkna.

Pak bylo potřeba pořídit náhradu za zlomené žebro a výztuhy.

"Práce opravdu robinzonská!" prohlásil Harry, který se po krátkém zaučení docela obratně oháněl tesařskou širočinou.

Byli všichni jaksepatří udřeni, když se po rychlé večeři uchýlili do stanů, kde se potom dusili pod jemným mušelínem sítí proti komárům.

"Člověk neví, čemu by dal přednost, vzduchu a moskytům, nebo parní lázni bez moskytů," stěžoval si Dick Stanton Harrymu, s nímž sdílel stan.

"Kdyby si aspoň plukovník dal říci a dovolil zapálit pořádný oheň," huboval Harry, jenž spal bez sítě a nestačil se drbat.

Ale Brent byl neúprosný, ačkoli krvelační moskyti ho nijak nešetřili. Byl přesvědčen, že oheň by zářil daleko na moře jako maják a snadno by mohl přivolat některý japonský hlídkový člun. Tak strávili nepříjemnou noc a druhého dne nastoupili do práce celí opuchlí a ve špatné náladě.

"To je jen první den, potom si na to zvyknete," těšil Brent ty z mužů, kteří doposud nepřišli s těmito nejmenšími šelmami do styku.

"Doufám, že zítra už budeme odtud, pane," řekl upjatě Harry, jenž co chvíli ustával v práci, aby se poškrábal na místě, svědícím od moskytího bodnutí. Ale jeho naděje se nesplnily, práce šla pomaleji, než White předpokládal. Trhlinou vnikal do lodi jemný písek z říčního dna a musili ji čistit při každém odlivu, který pokaždé

položil bárku na bok. Nadto dny byly úmorně horké, přestože slunce začalo zase pražit, hned jak vpluli do zálivu, a pracovní výkony bělochů, nezvyklých dusnému, vlhkému vedru tropů, klesly na minimum. Ke všemu ještě došlo druhý den jejich pobytu v zátoce k příhodě, která práci neobyčejně ztížila.

Seděli pod plátěnou stříškou při krátkém odpočinku, spojeném s obědem, který se vařil na malém ohni, když z nejbližší houštiny vystoupili tři domorodci a pomalu se k nim blížili.

Jeden z nich, převyšující o hlavu oba ostatní, měl na sobě špinavou rozedranou kazajku a krátké spodky, což obojí bývalo asi v daleké minulosti majetkem některého bílého kolonizátora. Jak brentovci brzy zjistili, byl ozbrojen docela zánovní Sniderovou opakovačkou, zatímco jeho průvodci, oblečení jen sarongem, širokým pruhem pestrého plátna, obtočeného malebně kolem těla, měli mnohem skromnější výzbroj, pozůstávající z vrhacího oštěpu a krátkého kyje, zakončeného kostěnou palicí. Chlapík s puškou se mračil jako čert, a když stanul před Brentem, jenž vstal a popošel mu přívětivě vstříc, neučinil ani nejmenší pokus o pozdrav.

"Dobrý den," pozdravil ho Brent holandsky. "Jsi náčelník tohoto kraje?" Muž s opakovačkou si ho hodnou chvíli zasmušile prohlížel, než odpověděl.

"Jsem Senamang, náčelník. Kdo jsi ty a jak jsi sem přišel?" Mluvil pomalu, ale ne právě špatnou holandštinou. Brentovci vstali a postavili se za plukovníkem v půlkruhu. Naslouchali zvědavě hovoru, jemuž všichni rozuměli - holandština byla řečí, které se věnovalo v australských výcvikových táborech zvláště mnoho pozornosti. Harry sáhl do zadní kapsy spodků a nepozorovaně odtud přemístil pistoli do pravé boční kapsy.

Palcem sešoupl pojistku a po celou rozmluvu držel pistoli obrácenou ústím skrz tenké plátno spodků na náčelníka.

"Bouře nás sem zahнала. Moje loď je poškozena, jak vidíš.

Jakmile ji spravím, vydám se hned na cestu. Doufám, že nebudeš mít nic proti tomu, patří-li ti tento kraj. Rád ti dám za to dary," mluvil Brent.

Náčelník učinil odmítavý posunek. "Nech si své dary, Senamang je nepotřebuje. Nemiluje ani tlusté velké bílé muže, kteří se zmocnili této země dávno předtím, než se Senamang narodil, ani malé žluté muže, kteří sem přišli nedávno. Chci, abys s lodí ihned odjel!" nařizoval pánovitě.

"Ale já nepatřím ani k těm bílým mužům, kteří vám vládli donedávna, ani k těm žlutým, kteří jsou vašimi pány dnes!" namítl Brent. "Jsem z dalekých ostrovů a moji muži také. Odjet nemůžeme, musíme nejdřív spravit trhlinu v lodi, vidíš to přece sám!"

"Já ti nevěřím, všichni cizinci lžou a jsou stejní," odsekl hněvivě náčelník. "Vymáháte od nás daně a kradete naše lidi. Posíláte je pracovat na pole, kde roste cukrová třtina, nebo do údolí, kde vytéká ze země smrdutá voda," - měl na mysli naftové prameny v Sarawaku. "Odvlekáte je na své lodi, kde pracují jako otroci a brzy umírají. Odplujte ihned, nebo vás k tomu přinutíme!" Napřáhl velitelsky ruku proti Brentovi, který byl značně menší. Míra Harryho trpělivosti byla dovršena. "Buď

hezky zticha a nech mluvit mého náčelníka!" řekl ostře. Brent ho zarazil posuňkem a znovu se obrátil k náčelníkovi.

"Bud' rozumný," žádal ho přívětivým tónem, "vidíš přece, že s takovou trhlinou, jakou má naše loď, nemůžeme okamžitě odplout. Ponech nám jen několik dnů času na opravu. Když to neučiníš, budeme se proti každému útoku bránit a poteče krev na obou stranách. Nejsme beze zbraně, jak si snad myslíš!" Aniž vydal zvláštní rozkaz, vytáhli po těchto slovech jeho druzi pistole z kapes a namířili je na Bornejce. Náčelník chvíli mlčel. Zdálo se, že Brentova řeč i zbraně jeho mužů na něj zapůsobily.

"Dobrá," řekl potom. "Dám ti čas tři dny, ne víc." Zvedl tři prsty levé ruky a aby zdůraznil časový údaj, ukázal pak na moře a opsal rukou oblouk od východu k západu. "Potom se vrátím a se mnou přijde mnoho mých mužů. Když vás tu ještě najdeme, zabijeme vás všechny.

Vašich zbraní se nebojíme." Bez pozdravu zmizel se svými průvodci v nejbližší houštině, dřív než mu mohl Brent odpovědět.

"A to je mi pěkné nadělení," láteřil Harry. "Kdo nám ještě ke všemu zaručí, že náčelník vůbec dodrží slovo s těmi třemi dny?" Mezi jeho druhy se o tom rozpředla čilá debata a mladší členové začali uzavírat sázky. Ale Brent se obrátil se starostlivou tváří na Whitea:

"Nemohli bychom vyplout ihned?"

Kapitán rázně zavrtěl hlavou: "Naprosto vyloučeno. Musili jsme trhlinu ještě trochu zvětšit, abychom ji mohli řádně opravit.

Bárka by se potopila, dřív než bychom ujeli jediný kabel*."

"Nedá se tedy nic dělat, ale musíme si ještě více pospíšet a mít se stále na pozoru," rozhodl Brent. "Ti lidé se jistě vrátí a možná dřív než za tři dny." Pracovali teď ještě usilovněji než dříve pod ochranou stráží od úsvitu až do tmy a doprávali si v poledne jen krátký čas na oběd a odpočinek. Slunce bylo teď naštěstí většinu dne pod mrakem a horko trochu polevilo, ale přesto je práce tak vyčerpávala, že nikdo neměl chuť k obvyklým rozhovorům.

Harry ještě občas utrousil nějakou uštěpačnou poznámku na adresu některého méně obratného kamaráda, ale zřídka se mu dostalo odezvy.

Tak uběhl v klidu a pilné práci první i druhý den náčelníkovy lhůty. Bornejci se neukázali a zdálo se, že zamýšlejí poctivě svůj slib dodržet. Oprava bohužel nepokračovala tak rychle, jak si komando plukovníka Brenta přálo. Byl to jejich životní zájem dostat se odtud co nejrychleji na širé moře, a nejen kvůli útoku domorodců. Každou chvíli se tu mohl objevit některý japonský rychlý člun, hlídkující podél bornejských břehů, a po takovém setkání Brent nijak netoužil, i když byl na ně svým způsobem připraven.

Ale ani třetí den se Bornejci neukázali a to přimělo Harryho k poznámce, že náčelník Senamapg je charakter. "S večerním přílivem bychom mohli vyrazit," prohlásil nadějně a byl zklamán, když s ním kapitán White nesouhlasil.

"Nebudeme dřív hotovi než po západu slunce," řekl.

Harry se pokusil o vtip: "Všechno tedy bude záviset na tom, jak ti hoši tady na Borneu počítají den. Jestli se drží způsobu bělochů, od půlnoci do půlnoci, máme to v suchu!" Ale White na jeho žert nepřistoupil.

"Bohužel nemáme," řekl. "Potřebujeme příliv, a ten nastane až před úsvitem!" Pracovali jako galejníci, jak se vyjádřil Harry, ale přesto skončili všechny opravy už za svitu pochodní. Říčka zatím opadla s odlivem a bárka vězela pevně na suchu. White dal vytáhnout plachtu, snažil se zachytit slabý vítr od moře a uvolnit nešťastnou loď, ale kýl jen trochu zaskřípal na kamenitém dnu a "Tanah" nepopojel ani o coul.

"Co teď?" obrátil se bezradně na Brenta. "Čekat na příliv, nic jiného nezbyvá," odpověděl plukovník. "Naložíme všechno na palubu a ze zbylého dřeva zvýšíme její okraje, abychom byli aspoň trochu kryti před střelbou, napadne-li Bornejce útočit." Harry prodloužil zklamaně obličej. "A já jsem se těšil na odpočinek u pořádného hrnce čaje! Místo toho budeme opevňovat ten náš starý dřevák. Vy myslíte, plukovníku, že všichni ti pohaní mají moderní sniderky, jako jejich náčelník?" Brent pokrčil beze slova rameny. Sám se chopil první práce a jeho družina jej volky nevolky následovala.

*námořní délková míra. Britský kabel je asi 203 metru dlouhý

Do půlnoci se jim podařilo zhotovit na obou bocích "Tanahu" ze silných zbytků prken malou předprseň, která je mohla z nouze krýt na určitou vzdálenost i proti střelbě z pušek.

Brent potom postavil stráž a pod jejich ochranou se uložili ke krátkému odpočinku. Jejich okolí bylo stále ještě klidné, jen cikády provozovaly svůj jednotvárný noční koncert. Lesík, odkud očekávali útok, poněvadž ležel nejblíže k jejich táboru, byl tichý a setmělý. Malý průzkum, který provedl Brent s Harrym na jeho okraji, neukázal ani stopy po nepříteli.

Útok se ohlásil z místa, odkud jej vůbec neočekávali, od moře. Tenký srpek měsíce se vyhoupl nad klidnou hladinou oceánu právě včas, aby ukázal dlouhou řadu kánoí, zajíždějící velkým obloukem tiše do zátoky. "Jdou," řekl polohlasně Harry, "a je jich jako much!" Vytáhl pistoli a odjistil ji. Ale neměl příležitost ji použít. První kánoe ještě nepřirazila ke břehu, když se v dáli nad mořem objevila tenká rudá ohnivá čára.

Pomalou rostla do výšky a pak se sbalila v kouli, která se vzápětí nato rozpadla na tisíce jisker. Snášely se obloukem k hladině a hasly v moři.

"Tak se mi zdá, že jsme se dostali z bláta do louže!" řekl mrzutě Harry. "Tohle je zcela určitě Japončík a signalizuje!" Sotva domluvil, vyletěla k noční obloze druhá raketa, tentokrát oslnivě bílá. Osvětlila na několik vteřin celý záliv jako polední slunce a v její záři bylo vidět kánoe domorodců, prchajících zoufale ze zátoky. Neznámá loď se nespokojila jen signalizováním, z její paluby šlehl rudý pruh ohně a okamžik na to se ozval temný rachot dělového výstřelu, vracející se v několikanásobné ozvěně od pobřežních lesíka.

"Musíme jim dát znamení, nebo nás tu ještě budou bombardovat," řekl mrzutě Brent. Harry nečekal na podrobnější rozkaz a zanítil zapalovačem suché kletí, které zbylo v táboře od posledního oběda. O chvíli později planul již těsně na pobřeží mohutný táborák, za ním stáli brentovci, čekající s napětím, co se bude dít. Brent jim dával ještě poslední instrukce, zatímco Harry, Dick a Ronney vynášeli chvatně z bárky všechny věci, nad jejichž přítomností by se byl nepochybně velmi podivil každý japonský kontrolní orgán, a ukrývali je na břehu pod mělkým nánosem hlíny.

Čekání netrvalo dlouho. Nočním tichem zazněly pravidelné výbuchy benzínového motoru, které rychle sílily, až konečně ztichly v bezprostřední blízkosti ohně. Dlouhá štíhlá motorová jola se položila těsně vedle břehu a z ní vyskočil důstojník s revolverem v ruce, šest mužů s karabinami, připravenými k výstřelu, ho následovalo s opičí mrštností. S důstojníkem ve svém středu utvořili před ohněm hrozivý polokruh. Brent jim pokročil vstříc, obraceje k nim dlaně pozdvižených rukou na znamení, že nemá zbraně.

XVIII

Křižník "Jubari"

"Kdo Jste?" zeptal se důstojník. Dick Stanton, jenž si ho zvědavě prohlížel přes rameno plukovníkovo, nedovedl z jeho tváře nic vyčíst. Byla to lhostejnost, stereotypní tvář Japonce, k nerozeznání podobná kterékoliv z miliónů jiných japonských tváří, jak se aspoň Dickovi zdálo. Důstojník nedával najevo ani přátelství, ani nepřátelství. Tvářil se naprosto lhostejně a v jeho obličeji se za následující rozmluvy nepohnul ani sval.

"Jsem Pieter Boosche, kapitán bárky "Tanah" z Tegalů na Jávě. Bárka patří firmě Martin van Helmera, pluje do Pontianaku převzít náklad kopry od vývozní firmy Henryk van Leuwen pro Batávii," odpovídal Brent holandsky na anglický dotaz důstojníkův.

"Nemluvíte anglicky?" zeptal se důstojník, tentokrát holandsky, ale z jeho výslovnosti bylo patrné, že mu tento jazyk působí velké potíže.

"Špatně, ale dorozumím se," odpověděl anglicky Brent a Dick byl překvapen, jak se mu dobře podařilo i v těch několika slovech zkomolit svůj rodný jazyk.

"Well, budeme tedy mluvit anglicky. Kde máte papíry?" Důstojník mluvil čistou uhlazenou angličtinou, jak se jí naučil na námořní akademii.

Brent vyňal zvolna z náprsní kapsy starou ošoupanou tašku z mroží kůže a bez dlouhého hledání z ní vytáhl dva papíry, několikrát přeložené. Jeden z nich obsahoval potvrzení o původu bárky, druhý byl obvyklou propustkou japonských vojenských úřadů pro plavbu, jejíž účel přesně souhlasil s tím, co Brent řekl.

Důstojník se přiblížil k ohni, by viděl lépe na čtení. Dick pochopil, že nastala osudová chvíle, která rozhodne o jejich životech. Jeho dech se zrychloval, a když se rozhlédl kolem sebe, vyčetl stejné napětí z většiny tváří svých druhů, jen Brent, Harry, Connor a White nedávali najevo žádné vzrušení.

Japonec pročetl listiny velmi pozorně, od natištěného záhlaví až k podpisům japonských dozorcích orgánů. Ty a úřední razítka zkoumal zvláště pečlivě, ale neměl na tom dosti.

Vytáhl z vnitřní kapsy kabátu objemný notes, chvíli v něm listoval a pak porovnával jednu jeho stránku s Brentovými papíry. "Máte třináct mužů posádky a z nich má zůstat sedm v Pontianaku u firmy Leuwen?" zeptal se zkoumavě Brenta a rychle přitom počítal pohledem jeho družinu. "Ano, poručíku," odpověděl Brent.

Důstojník spustil ruku s listinami podle těla, neměl se k tomu, aby je Brentovi vrátil. Dickovi zabušilo srdce rychleji. Vytušil, že důstojník má nějaké podezření a nemýlil se, jak dokázalo další Japoncovo jednání. "Zatím si vaše doklady ponechám," řekl poručík a Dickův obličej se protáhl. "Co je s vaší lodí a proč jste tolik uhnuli z přímého kursu z Tegalů do Pontianaku?" pokračoval Japonec ve výslechu. Plukovník mu klidně vysvětlil angličtinou, která zněla od minuty k minutě hůře - jak si Harry s potěšením povšiml -, že se loď dostala do cyklónu. Zahnal ji daleko na východ od jejího kursu a způsobil jí důkladnou trhlinu na zádi.

"Správka je hotova?" zeptal se důstojník. Nečekal na Brentovu odpověď. Odešel k bérce a s kočičí mrštností, kterou se vyznačovaly všechny jeho pohyby, se přehoupł přes okraj paluby, ačkoliv byl tak vysoký, že ho dosáhl jen skokem. Křikl něco přes rameno a dva jeho námořníci se k němu připojili.

Společně s nimi prohlédl bárku od přídi až po záď. Provedli to důkladně, ale přesto tak obratně a rychle, že byli hotovi za několik minut. Brent přitom nepozbyl klidu. Všechno, co mohlo být jen trochu podezřelé - počítaje v to i jeho oblíbenou četbu, Dickensovy Pickwicky -, odpočívalo v dobrém úkrytu pod hlínou, nedaleko bárky. Co zůstalo na palubě "Tanahu", mohlo jen posílit důvěryhodnost Brentovy výpovědi a jeho dokladů.

Zdalo se také, že prohlídka učinila na poručíka příznivý dojem. Výraz jeho obličeje se sice nezměnil a tón jeho řeči také, ale uznal za vhodné Brentovi se představit a říci mu i několik slov o jejich lodi. Jmenoval se Nobuo Koidzumi a byl poručíkem lehkého křižníku "Jubari", který se tu zastavil doplnit zásoby vody.

"Jedeme také do Pontianaku a vezmeme vás do vleku Plujeme sníženou rychlostí, máme poruchu strojů," končil poručík, dívaje se pátravě Brentovi do tváře. Harry, jenž se bavil velmi dobrou holandštinou s Whitem - jeho odpovědi v tomto jazyku byly už méně dobré -, se naklonil k Whitovu uchu a šeptl:

"Ta opice má stále ještě nějaké podezření, ačkoliv se tváří, už trochu přívětivěji."

"Rád bych jen věděl, proč se místo toho všeho vyptávání docela jednoduše neoptá rádiem svých úřadů v Batávii, jestli jsou naše doklady v pořádku," podívoval se tiše White.

"To všechno se ještě může stát, nemalujte čerta na zeď!" mrzel se Harry. "A až se to stane, pak budeme v takové rejži, ze se neudržíme smíchy!"

"Jste velmi laskav, že nám to nabízíte, poručíku," odpovídal Brent srdečně Japonci. "Velmi nám to usnadní cestu a uspoří čas, kterého jsme beztak mnoho proměškali."

"All right!" přikývl poručík. Nasedl se svým průvodem do motorky a rychle odjel.

"Tak jsme zatím z toho vyklouzli!" obrátil se Harry k Brentovi.

"Za prvé, mluvíte-li, mluvte jen holandsky, a od této chvíle ať nikdo neřekne ani slovo anglicky," nařizoval rychle Brent.

"Poslouchejte ještě, co vám řeknu. Máme jen málo času, Japonci tu budou hned zase zpátky pro vodu. Ty věci, co jsme ukryli, tu nechat nemůžeme, potřebujeme je naprosto nezbytně k splnění našeho úkolu. Pojd'te rychle za mnou!" Vrátili se spěšně na bárku, kde Brent vyhledal jeden ze soudků s vodou. Soudek měl zvláštní zařízení. Jeho víko se dalo snadno sejmut a zase neprodyšně nasadit. Zatímco Harry s Dickem z něho vylili vodu a rychle do něho cpali některé věci, zahrabané na břehu, Brent s Whitem prováděli s horečným spěchem jakousi malou úpravu pod zdviženou podlahou bárky. Brent mlčky pracoval nebozezem, ale White si nedovedl odepřít otázku.

"Myslíte, že se do toho soudku všechno vejde?"

"Nevejde, gumové čluny tu musíme nechat, i jiné věci, řekl jsem to Harrymu."

"A jak je nahradíte?" vyzvídal White, ale plukovník mu zůstal odpověď dlužen.

Japonci se vrátili, právě když Harry s Dickem valili soudek - který vypadal stejně nevinně jako každý jiný soudek na vodu, zatímco se v jeho nitru skrývalo na tři sta liber nejničivější třaskaviny, trinitrotoluolu - po prkně položeném od bárky na břeh. Tentokrát přijela velká motorová barkasa, naplněná sudy na vodu, ale Koidzumi se s ní nevrátil. Jeho kolega, který velel mužstvu barkasy, se představil Brentovi jako Akijama, čtvrtý důstojník křižníku "Jubari".

"Připraveni k odplutí?" zeptal se suše Brenta. "Vezmeme vás do vleku!"

"Připraveni, poručíku, ale ještě trochu zatékáme. Můžete nám dát nějaký dehet?" žádal Brent.

"Můžeme, ale až na křižníku, zde ho nemáme. Zatím se snad nepotopíte?" Plukovník ho ujistil, že krátkou cestu přes zátoku "Tanah" - který byl ostatně utěsněn jaksepatří - jistě vydrží. Japonci byli s plněním sudů a s jejich dopravou na barkasu rychle hotovi a jejich lodice potom odrazila s "Tanahem", kterého zatím příliv uvolnil, ve vleku. Sotva se octli mimo záři táboráku a měli před sebou jen vzdálená poziční světla křižníku, která nebyla s to osvětlit zátoku, vyzval Brent tiše posádku, aby se shromáždila na přídi. Nevypadalo to nijak nápadně. Japonci mohli mít nanejvýš dojem, že plavci z "Tanahu", nemajíce nic na práci, hoví své zvědavosti a vyhlíží z příde křižník.

Tento přesun posádky na před' měl za následek, že se přední část bárky ponořila hlouběji, a zato zád' se vyhoupla z vody nejméně o půl stopy. Tím se dostal otvor, který Brent s Whitem rychle předtím vyvrtali přímo v zadní příčné stěně jen několik palců pod čarou ponoru, nad vodu. Kryti zástupem na přídi, přivalili Brent s Whitem soudek s třaskavinami na zád', s napětím všech sil jej vyzvedli přes okraj a spustili do vody. Drželi přitom tenké lano, k němuž byl velmi důkladně upoután. Na to Brent sám podržel lano, což nevyžadovalo žádného napětí sil, poněvadž soudek byl vydatně nadlehčován vodou, ve které okamžitě zmizel a White rychle vyklouzl ze svého lehkého obleku.

Chopil se konce lana, které o kus dál držel Brent, sevřel je do zubů, přidržel se jednou rukou zábradlí bárky a přehoupl se rychle přes zád' do vody. Volnou rukou nahmatl otvor, proražený do zadní stěny a vyzval tiše Brenta, aby uvolnil korkovou zátku, kterou otvor ucpali. Když se to stalo, provlekl otvorem zručně konec lana a Brent jej pevně uchopil jednou rukou. Hned nato pustil z druhé ruky tu část lana, kterou až dosud držel. Soudek poklesl o uvolněný kus lana hlouběji pod vodu a Brent s jistým úsilím povytáhl trochu konec lana, provlečený otvorem, a připoutal jej pevným námořnickým uzlem k malému železnému kruhu, který se jim podařilo ještě zapustit před příjezdem barkasy do zadní stěny bárky hned pod otvorem.

"Hotovo," prohlásil k Whiteovi, jenž už neměl ve vodě co dělat a vrátil se zpět.

"Máme to v suchu," prohlásil spokojeně kapitán, oblékaje si rychle šaty. "Vlastně v mokru, ale to je totéž," usmál se Brent. "Až nám ještě dají Japončici dehet, zalijeme to místo s kruhem tak důkladně, že bez rentgenu na to nepřijdou a rentgenovými paprsky se zatím ještě lodi neprohližejí." Ponechali tuto část palubní podlahy zdviženou, a když jim hned po příjezdu k "Jubarimu" dal poručík Akijama spustit přes zád' kotlík s vroucím dehtem, dokončili přímo před nosy Japonců svou práci. Křižník, který ani nespustil kotvy, vyplul hned potom, když jeřáby zvedly motorovou lodici na palubu. "Tanah" měl ve vleku a nikdo na jeho palubě jistě netušil, že na zádi této nevinné bárky visí na tenkém laně pod vodu soudek, obsahující tolik trinitotoluolu, že by jím bylo možno vyhodit do povětří všechny lodi mohutné eskadry.

XIX

Námořník z "Nitty Maru"

Ze Zátoky Ajer Itam, v jejímž jednom malém zálivu Brentova družina spravovala bárku, je do Pontianaku dobrých dvě stě mil. Pro válečnou loď, plující svou normální cestovní rychlostí, je to záležitost sedmi nebo osmi hodin, ale křižník "Jubari" nespíchal. Když se rozednilo, ukázalo se proč. Nemalá část jeho paluby byla zdemolována leteckou pumou, a jak si s uspokojením Harry povšiml, rádiová kabina přitom vzala za své se vším všudy. Nyní se také vysvětlilo, proč Japonci vlekli bárku s sebou, místo aby poslali zcela obyčejnou jiskrovou depeši do Batávie s dotazem, zda Brentovy papíry jsou v pořádku. Puma, která tak šťastně pro Brentovu družinu zařadila na velitelské palubě, kde zbyl jen mapový domek s kormidelníkovou opancéřovanou kajutou, byla nepochybně větší ráže a našla si cestu i do útrob "Jubariho". Tak aspoň usoudili zkušení námořníci z "Tanahu" podle dýchavičného úsilí, které vyvíjela turbína křižníku, pohánějící jen jeden z jeho obou šroubů. Křižník se vlekl jen s poloviční rychlostí, kterou odhadovali sotva na dvanáct uzlů. Šibeniční lhůta, vyměřená Brentově družině, se tak prodloužila na šestnáct až sedmnáct hodin.

"Dost času pro člověka, aby mohl napsat poslední vůli," prohodil s humorem Harry k Brentovi, když stál vedle něho v ranním slunci na přídi bárky a díval se na křižník. Na zádi křižníku pod dvojicí děl přecházela ozbrojená hlídka, která nespouštěla oka z "Tanahu". "Nebo snad skutečně existuje v Pontianaku vývozní firma Hendryk van Leuwen, která se za nás zaručí?" Brent se usmál, ale neodpověděl. Odebral se pomalu na záď a nahnul se přes okraj bárky. Ačkoliv se díval velmi pozorně, nespátl soudek, visící několik stop pod hladinou, šikmá záď bárky jej dobře kryla. Až bude bárka zakotvena v Pontianaku, bude to trochu horší, ale Brent neměl obavy, že by někdo přišel na jejich tajemné břemeno. Musil by přijít těsně k bárce, a i potom byla možnost prozrazení jen malá, poněvadž voda v přístavech, kde je zakotveno více lodí, nevyniká čistotou a průzračností.

Hodiny pomalu ubíhaly, plavba byla jednotvárná a bez zajímavých událostí. Západní pobřeží Bornea jim většinou nezmizelo z dohledu. Křižník zřejmě dával přednost nejkratší cestě, i když se při ní musil proplétat mezi četnými ostrůvky s rozsáhlými mělčinami, jichž bylo hojně zejména mezi ostrovy Maja a Karimata. Jen jednou za celou cestu potkali malý konvoj, střežený torpédoborci a rychlými čluny, s nímž "Jubari" vyměnil vlajkový signál, jinak bylo moře dokonale pusté. Rybáři, pokud vůbec nějakí byli, drželi se pobřežních mělčin, větší lodi zmizely z oceánu, mezinárodní obchod byl japonskou okupací zničen takřka úplně.

Kolem čtvrté hodiny odpolední vjížděli zvolna minovými přehradami do dlouhé trojúhelníkové zátoky, v jejímž cípu leželo u ústí řeky Landal nejvýznamnější město západního pobřeží holandského Bornea, Pontianak. Tento rovníkový přístav s nepříjemným vlhkým a horkým podnebím, jež ani moře není s to náležitě zmírnit, byl již před válkou dosti rozsáhlý a dělil se s Bandjarmasinem na jižním pobřeží o

většinu obchodu holandského Bornea. Japonci ještě zvětšili jeho přístávací zařízení a vybudovali z něho silný opěrný bod, chráněný četnými protileteckými bateriemi před útokem amerických létajících pevností. Přístav byl hodně naplněn a dopravní lodi nejrůznějších velikostí převládaly nad jednotkami válečného loďstva.

Kotvily tu desetitisícitunové parníky, ale i plachetnice o nic větší než "Tanah", obstarávající většinou pobřežní dopravu pro potřeby místního obyvatelstva.

"Jubari" začal signalizovat vlajkami, sotvaže se přiblížil na dohled přístavních hlídek. "Dovedete to přečíst?" zeptal se Brent Leslieho Browna. Stáli na levém předním boku bárky, dívali se k přístavu a zdánlivě si nevšimli, co se děje na signálním stěžni lodi, ke které byli připoutáni.

"Jako noviny," odpověděl poněkud samolibě Brown, znalec japonštiny. "Mají ostatně dost podobně řazené vlajkové signály jako my. Volají přístavní policii. Teď budeme musit něco vydržet!" Policejní motorka, hustě obsazená muži ozbrojenými velkými revolvéry připlula, právě když křižník spouštěl kotvu ve vzdálenosti několika kabelů od přístavního mola. Zatímco policejní důstojník jednal s velitelem křižníku, přehodili námořníci z "Jubariho" vlečné lano bárky na motorku. Velitel policejní motorky se nezdržel na palubě křižníku dlouho. Věnoval jen zběžný pohled bárce a jejímu mužstvu, když usedl opět na zádi svého plavidla, a dal rozkaz k návratu. Motorka s bárkou ve vleku se bystře rozjela, minula velkým obloukem shluk mohutných nákladních parníků s japonskými vlajkami, zakotvený dosti daleko od mola, a přistála téměř na samém konci severní hráze, pod nízkým ošklivým betonovým stavením se zamřížovanými okny, nad níž vlála obvyklá vlajka s vycházejícím sluncem. "Přístavní policejní stanice," šeptl tiše Brown Brentovi, když si přečetl tajemné kliky háky japonského písma, namalované na bílém prkně nad vchodem.

"Všichni nahoru!" velel úsečně holandsky policejní důstojník mužstvu bárky. Jeho lidé už stáli na hrázi, ale zbraně nechali, v pouzdrech a tvářili se zcela lhostejně. Vzali brentovce mezi sebe a zavedli je do dlouhé a úzké místnosti. Byli v ní jen dva muži v uniformách u psacích strojů, které rachotily v nepřetržitém rychlém tempu. Vzhledli na okamžik lhostejně od své práce a zase se sklonili nad stroji, nevšímajíce si brentovců, kteří se na pokyn policistů rozesadili na nízkých lavicích u stěny. Dva muži zůstali u nich na stráž, třetí následoval Brenta a důstojníka, ostatní zmizeli v nízkých dveřích strážnice, odkud při otevření zazněl hlasitější hovor. Brent na vyzvání důstojníkovu šel za ním do protilehlých dveří a vstoupil do malé místnosti se zamřížovaným oknem.

Jejím jediným nábytkem byla nízká lavice s nohami zapuštěnými do hliněné podlahy.

"Zůstaňte zde!" velel úsečně důstojník a Brent usedl, na lavici. Policista zůstal s ním, důstojník zmizel v dveřích protilehlých těm, jimiž sem přišli. Brent si klidně prohlížel místnost, nápadně podobnou vězení, jejíž jedinou výzdobou byla zažloutlá mapa Tichého oceánu, visící na stěně. Na okamžik křivil koutky úst úsměškem při pohledu na malé vlajky s rudým japonským sluncem, vyznačujícím výboje Japonců v Tichém oceáně. Povšiml si, že Japonci ponechali vlajky i na těch Šalomounových

ostrovech, které již zase pevně drželi Spojenci, ba dokonce i na ostrově Guadalcanalu, proslulém krvavými boji, o něj svedenými, kterého pozbyli už v únoru. Řekl si v duchu, že fašistická propaganda používá všude stejných lží i vůči vlastním lidem, ať už ji provozuje kdo chce, žlutí Japonci nebo plavovlasí Hitlerovi Germáni, anebo ti černokošílatí skrčkové Mussoliniho. Odvrátil pohled k oknu a zadíval se na holý dvůr, obehnaný betonovou zdí. Na okamžik prodlel u myšlenky, že snad již zakrátko bude stát u této zdi se všemi svými druhy, kteří ho následovali s takovou důvěrou, před ústím japonských pušek, jestliže selhalo některé z koleček tajné služby, roztočených v souvislosti s jeho podnikem. Myšlenka se jen mihla jeho hlavou a ustoupila chladnokrevnému uvažování o tom, co podniknou, až se jim podaří dostat se odtud.

Dveře, jimiž, odešel důstojník, se tiše otevřely. Objevil se důstojník s mladým vysokým štíhlým mužem v civilním bílém obleku s tropickou přilbou. Důstojník se zastavil dva kroky před Brentem, jenž povstal a obrátil se k civilistovi.

"Kdo je to?" zeptal se, ukazuje na Brenta. Plukovník pocítil ledový dech smrti, ale na tváři, kterou obrátil k mladému muži, pohrával tichý úsměv. Chystal se něco říci, ale Japonec ho umlčel rázným posuňkem.

"Nuže, znáte toho muže?" obrátil se netrpělivě k civilistovi. Modrošedé oči mladého muže ulpěly pátravě na klidné tváři Brentově. "Ovšemže ho znám, ačkoliv nevím, jestli se na mne pamatuje," pronášel zvolna. "Viděl jsem ho kdysi v Tegalalu u van Helmera. Nemýlím-li se, je to mynheer Boosche, jeden z Helmerových kapitánů. Vzpomínáte si na mne, mynheer?"

"Obličej si pamatuji, ale jméno jsem bohužel zapomněl," odpověděl Brent a stiskl srdečně podávanou ruku.

"Hans Diemen, účetní firmy van Leuwen," představoval se mladý muž. "Byl jsem u vás na obchodní cestě před dvěma roky, krátce po pádu Singapuru."

"Dobrá, to je tedy v pořádku," přerušil je důstojník.

"Pojďte, ke mně, mynheer, dám vám pro ty lidi a jejich loď propustku," vyzval Diemena. Řekl něco policistovi, jenž hlídal Brenta a muž opustil místnost, ze které odešel i důstojník v průvodu Holanďanově. Vystavil propustky a s uspokojením zastrčil do kapsy velkou bankovku, značně převyšující obvyklý poplatek, když mu účetní van Leuwen řekl, že je zbytečné, aby se obtěžoval vrácením drobných. Diemen opustil potom policejní budovu v průvodu Brenta a jeho lidí, odnášeje s sebou i doklady, které odebral plukovníkovi poručík japonského křižníku. Mlčky sestoupili všichni po několika příčkách železného žebříku, zapuštěného do betonové stěny mola do bárky, kam je následoval i japonský dozorce za účelem prohlídky. Byla velmi zběžná a povrchní, a Japonec, obdarovaný účetním Diemenem, po několika minutách s pozdravem odešel.

"Dopravíme bárku mezi naše lodi, nemáte-li námitek, obrátil se Diemen k Brentovi. Plukovník přikývl na souhlas. Naklonil se k němu a šeptl mu do ucha anglicky: "Provedl jste to nádherně, děkuji vám za nás všechny." Mladý muž se spokojeně usmál. "Dostali jsme zprávu prostřednictvím ilegální skupiny plukovníka Atena už před čtyřmi týdny. U van Helmera to bylo rovněž zařízeno, takže dotaz tam by vám nebyl uškodil. Van Helmer šel dokonce tak daleko, že si skutečně dal vystavit od Japonců průvodní listiny na bárku "Tanah", ne ovšem ty, které máte vy. Dojde-li k něčemu, může se vždy vymluvit, že se bárky zmocnila skupina anglických teroristů," smál se Diemen. "Ale jisté štěstí jste přece jen měli," dokládal. "U naší firmy nejsou všichni zaměstnanci spolehliví a nejsou proto zapojeni do odboje. Kdyby byl náhodou výzvu přístavního důstojníka k návštěvě strážnice převzal některý z těch neinformovaných mužů, pak to dopadlo s vámi velmi zle." Tento hovor byl už dosti hlasitý, ježto bárka, jejíž kormidelník sledoval pokyny Diemenovy, se vypletla - ze směsice kotvících lodí a směřovala k odlehlému konci při severní hrázi přístavu. Harry mu naslouchal ve společnosti Dickově a mladý Australan se neubráníl jistému údivu nad smělostí Diemenovou. Projevil jej nahlas před Harrym a zkušený starší muž se zasmál.

"Ty jsi ze šťastné země, která nepoznala nepřátelskou okupaci, milý Dicku," řekl. "Já ostatně také, abych nelhal, ale nejsem poprvé v zemi zotročené nepřítelem. Všude najdeš mezi místním obyvatelstvem nádherné hrdiny, kteří se neohlíží napravo nebo nalevo a neuvažují nad tím, jestli nebudou snad už zítra popraveni i s celou rodinou za to, že nechali u sebe přespat parašutistu nebo člověka z takového komanda, jako je naše. Smekám před nimi až na zem, milý Dicku, a mohu tě ubezpečit, že si takovéhle bezejmenné, prosté, neromantické civilní hrdinství cením, daleko víc než to, co provádíme my sami z polovice z povolání a z polovice z touhy po dobrodružství. Bude-li na to čas, povím ti jednou, co jsem zažil na Krétě, když jsme se tam vypravili s Brentem pro německého generála." Dick mlčel. Nesouhlasil

ve všem s Harrym, nemohl uvěřit, že by kterýkoliv velitel okupačního vojska dal postřílet celou rodinu jen pro tak nepatrný přestupek, ačkoliv se o Japoncích vyprávěly nehezké věci, jak zacházejí s válečnými zajatci, a ačkoliv trosečníci ze "Sheldonu" tvrdili, že japonští letci po nich stříleli z kulometu, když už přestali bojovat a když se potápěli, nechtěl Harrymu, kterého si velmi oblíbil, odporovat.

Zatím přistáli vedle dvou menších a jedné větší lodi s holandskými vlajkami, o nichž Diemen prohlásil, že patří jejich firmě a že čekají na náklad kopry a rud.

"Náhodou jsme tady trochu za větrem a v případě potřeby se dá odtud snadněji vyklouznout než z vnitřního přístavu," poznamenal, když vystoupili z bárky, kde zůstali jen dva muži na stráži.

"Doufejme, že nebude potřeby vyklouznout odtud znenadání," řekl Brent. Ale nebyl dobrým prorokem, jak se ukázalo, než uplynulo čtyřicet hodin. Nemařil čas, opatřil si Diemenovým prostřednictvím náhradu za gumové čluny, které musil ponechat v zálivu Ajer Itam, a nakládal bezstarostně kopru, které se chtěl zbavit, sotva vyjedou na moře, když přiběhl Brown s Ronneym, oba velmi udýchaní.

"Musíme odtud, plukovníku, a to co nejrychleji," vyrazil ze sebe Brown, sotva nabyl dechu. Na plukovníkův dotaz vyprávěl chvatně rozmluvu, kterou vyslechl před malou chvílí. Dostali od plukovníka povolení prohlídnout si město a odešli asi před hodinou. S prohlídkou málo zajímavého Pontianaku byli záhy hotovi a pomalu se vraceli k bárce, když jejich pozornost upoutala velká nákladní loď "Nitta Maru", která přijela brzy po poledni a přirazila až k samotnému molu.

"Nebyl bych věřil, že je přístav tak hluboký, že tu může i taková důkladná kachna zakotvit u samého mola," podívoval se Ronney.

"Co myslíš, kolik asi má?" obrátil se na Browna. Ale ten mu neodpovídal, zaujala ho plně rozmluva dvou námořníků z této lodi. Stáli vedle hromady nákladu z "Nitty Maru" - většinou šlo o součásti důlních strojů - a bavili se v pevném domnění, že tito dva bílí ďáblové jim nemohou rozumět.

"Prohlédl jsem si ji dobře, když jsme pluli před chvílí kolem," řekl mladší z mužů. Ukazoval rukou k místu, kde byl zakotven "Tanah". "Dám hlavu za to, že je to ona. Patřila mému strýci, který jí říkal "Krait" a vozil s ní malé náklady z Nové Guineje do australských přístavů."

"Asi se mylíš," pochyboval starší námořník. "Jak by se sem byla dostala, copak tvůj strýc tu někde bydlí?"

"Právě že nebydlí, to je to. A pak, vím docela dobře, že ji krátce před válkou prodal nějakému Australanovi."

"To je dobré," smál se námořník tichým hrdelním smíchem, jakým se smějí Japonci, "australská loď v našem válečném přístavu! Něco se ti asi zdá!"

"Nezdá," trval na svém umíněně mladý námořník, ale Brown už na pokračování jejich rozepře nečekal. Popadl Ronneyho za rukáv, pomalu se s ním odlouдал kus dál, kde je už hovořící nemohli vidět, a na to ho stručně vyzval, aby přidali do kroku.

Van Leuwenův účetní poslouchal Brownovo vyprávění a jeho tvář se prodloužila. "Počkejte okamžik, podívám se vedle, na naši loď "Buitenzorg" a zavolám si do závodu. Nechte zatím té kopry a sežeňte všechny své lidi." Brent dospěl k stejnému

rozhodnutí. Zatímco Diemen odkvapil, vypravil tři muže pro Harryho, který se někde potuloval s Dickem Stantonem. Vrátili se za malou čtvrthodinku a mezitím spustili z "Buitenzorgu" na vodu silnou motorku, do které se pohodlně vešlo šest mužů.

Ponechali ji však bez posádky a o několik minut později do ní nasedl van Leuwenův účetní a odrazil s ní od parníku. Byl ještě všecek udýchaný, když volal na Brenta, aby mu poslal do motorky dva nebo tři muže a hodil vlečné lano. Brant k němu přestoupil sám s Harrym a Stantonem a velení na bárce předal Whiteovi. Posádka "Tanahu" ostatně neměla nic na práci, plula se svinutými plachtami, motorka z "Buitenzorgu" ji vzala do vleku. Diemen spustil motor a obě lodice se pomalu rozjely. Sotva se prostor mezi nimi a molem zvětšil, zvýšil Diemen obrátky. Starostlivě se několikrát otočil zpět k hrázi, ale zdálo se, že si jejich odjezdu nikdo nevšiml. "Zavolal jsem k nám, že odjíždím na služební cestu do Bandjermasinu," sděloval Brentovi. "Budou-li tomu Japonci věřit nebo ne, je mi jedno. Jistě se tam zeptají. Zůstat jsem nemohl, to bylo jasné. Naštěstí jsem svobodný a rodiče i sourozence mám doma ve vlasti. Snad se jim nic nestane, leda by se Japonci obrátili s příslušnou žádostí na německé okupanty, ale pochybuji. Začínají už mít plno starostí s Tichomořím, na Evropu jim nezbude čas. Vezmete mne doufám s sebou?" Mluvil rychle a trhaně, jak motorka, nezvykle zatížená vlečným lanem, poskakovala po hladině.

"S největší radostí, ačkoliv máme před sebou nebezpečnou práci," odpověděl Brent srdečně. Holand'an vycenil zuby v úsměvu. "Nic horšího mne nemůže čekat než smrt a tu mám tady zaručenou, a k tomu tím ještě nikomu neprospěji." Na další rozhovor nebyl čas, neboť se již přiblížili k minové uzávěře přístavu a rychlý člun, který před ní hlídkoval, k nim zamířil. Velitel člunu pomalu a důkladně prohlížel jejich doklady - Brentovi neušlo, že Diemen i Dick Stanton sebou netrpělivě trhají a obracejí se každou chvílí nenápadně k přístavu - a potom je účetnímu vrátil se slovy, že vše je v pořádku.

"Jak hluboko noříte?" zeptal se. Diemen mu to řekl. "Držte se u severního břehu a nevzdalujte se od něho dále než kabel!" varoval ho Japonec. Člun již chtěl odrazit, když se z přístavu ozvala siréna. Při prvním jejím zvuku zatajil Diemen dech, ale hned nato si spokojeně oddechl. "Letecký poplach, hledejte úkryt u břehu!" volal na ně velitel člunu, a hned nato se rychle rozjeli k jižnímu břehu. Diemen zamířil podle rozkazu k severnímu, ale když se k němu dostali, nezastavil motorku, jak bývá zvykem, uháněl podle něho co nejrychleji na širé moře a tvářil se hluchým k varovnému pískání rychlého člunu, který je právě opustil. Člun nebyl ještě příliš daleko a Brent spatřil, jak se pojednou zastavil, jako by se chystal vrátit se k nim. Jestliže však měl Japonec tento úmysl, pak už mu nezbyl čas, aby jej provedl. Nad zátokou se objevil bojový svaz amerických letounů B-29, pozdravený tichými nadšenými přáními mužů z "Tanahu", a začal rozsévat smrt. Jedna z prvních malých pum, které byly předvojem velkých, mnohoseťlibrových, dopadla podivnou náhodou na příď rychlého člunu, jenž zmizel za několik vteřin se vším všudy pod vodu.

Jiný člun, hlídající za minovou uzávěrou, se mu rozjel na pomoc a Diemen, jenž stále ještě seděl u řízení motorky, si spokojeně oddechl. Pontianak jim začal mizet z

dohledu za táhlým obloukem zalesněného pobřeží, když se siréna z přístavu ozvala podruhé.

"Konec poplachu? To je divné, vždyť létající pevnosti jsou ještě nad přístavem!" podívoval se Brent. Temné salvy ze spárovaných těžkých protiletectvých děl, jimiž duněla celá dlouhá zátoka, stále ještě zněly.

"To není konec poplachu, to je rozkaz k uzavření přístavu a týká se nás," odpověděl Diemen, "Ale nám už to může být jedno!" dodal spokojeně. "Jaký si přejete kurs, plukovníku Brente?"

Brent se okamžik rozmýšlel. "Západoseverozápad!"

"All right!" řekl Diemen a poslušně natočil kormidelní kolo podle kompasu žadáním směrem, ale v jeho hlase zněl netajený údiv.

XX

Ostrov Tekong Besar

Jižní cíp Malajského poloostrova patřil džohorskému sultánovi až do té chvíle, kdy Anglie od něho odkoupila prostřednictvím svého guvernéra sira Stamforda Rafflese Singapurský ostrov, který se přimyká těsně k pevnině na jejím nejjižnějším výběžku a je od něj oddělen průlivem. Ten je na některých místech sotva půl anglické mile, - 800 metrů - široký. To se stalo roku 1819 a džohorský sultán dostal za bídny ostrov o rozloze asi 500 čtverečních kilometrů, za to hnízdo pirátů, vysokou částku 60 000 španělských dolarů a doživotní penzi 24 000 dolarů ročně. Přestal být od té doby skutečným pánem svého státečku, neboť Angličané tu začali okamžitě budovat opevněný námořní přístav, který převzal jméno ostrova. Singapur se stal klíčovým bodem celého jejich panství v Zadní Indii a na malajských ostrovech, a pevnou branou k jejich tichomořským držávám. Není proto divu, že jeho opevnění ustavičně zesilovali a že jeho výzbroj, mohutná dalekonosná děla, pravidelně ihned vyměňovali, sotvaže jen trochu zastarala. Před druhou světovou válkou dokončili opevňovací soustavu, neviditelných betonových pevností s ocelovými věžemi, vyzbrojenými děly největších ráží, která učinila ze Singapuru moderní pevnost prvního řádu, "nedobytnou", jak se všeobecně říkalo. Při jejím budování se dopustili jen jedné velké chyby.

Předpokládali, že Malajský poloostrov i se svým jižním výběžkem, džohorským sultanátem, zůstane navždy bezpečně v jejich rukou, a bude tvořit singapurské pevnosti spolehlivé zázemí, odkud budou moci kdykoliv přisunovat lidi, materiál a zásoby. Proto stavěli své pevnosti výhradně jen proti moři, které obklopuje singapurský ostrov ze tří stran - nečítáme-li onen úzký průliv, dělící ostrov od pevniny, dobře jej k moři ani počítat nemůžeme, ježto na mnohých místech si šířkou s ním nezádá ani naše Vltava.

Japonci, když vstoupili do světové války zákeřně a bez ohlášení drtivým útokem na americký přístav Pearl Harbor na Havajských ostrovech, pomýšleli hned od prvních dnů války na dobytí Singapuru, neboť jejich plány byly stejně smělé jako plány jejich spojence Hitlera v Evropě. Ani je nenapadlo zkoumat oprávněnost anglického tvrzení, že Singapur je od moře nedobytný, pustili se k němu přes pevninu. Rozhodnou ránu proti Singapuru si připravili se svou obvyklou lstivostí už řadu měsíců předtím, než zjevně vstoupili do války s Anglií a Amerikou, přepadením Pearl Harboru.

Zrádný francouzský guvernér Indočíny, poslouchající Pétainovu kolaborantskou vládu ve Vichy, vpustil do této důležité kolonie už koncem června 1940 jejich agenty, v září jim postoupil tři letiště a nechal bez jediného výstřelu vpochodovat do země 60 000 jejich vojáků. Vydal jim důležitý přístav Saigon, ležící jen 650 mil na sever od Singapuru a Japonci jej proměnili v námořní základnu prvního řádu. Siam, sousedící s francouzskou Indočínou, zlákan zdánlivými územními ústupky, přijal japonské panství ještě ochotněji než zbabělý francouzský guvernér. Na podzim roku

1941 bylo už v bývalé francouzské kolonii nahromaděno na 200 000 Japonců, zvláště cvičených pro válku v džungli, a silné sbory čekaly jako záloha, na Formose* a v Číně, kterou obsadili. Za útokem na Pearl Harbor okamžitě následovalo vylodění na východním břehu Malajského poloostrova, k němuž došlo 8. a 9. prosince 1941. Angličané, bojující právě v té době v Evropě s Hitlerem na život a na smrt, nemohli přijít na pomoc koloniím, i když jim německý útok na ruského obra vrátil dech v poslední chvíli, když už se dusili. Jejich 11. říšská divize tvořila jen slabou clonu dlouhého poloostrova a Japonci se svými lehkými tanky a pancéřovými vozy, zhotovenými zvlášť pro boj v džungli, měli s ní snadnou práci. Rozlili se třemi proudy - po celém poloostrově, rychlí, neúnavní a neumořitelní jako nesmírné hejno žravých kobylek, ničících žeň pole, jež zaplavily, proti nimž selhává každá obrana. Mistři ve lsti, dovedli překvapivě obejít anglické pozice, k nerozeznání podobní bezbranným domorodcům, když se v malých tlupách po záškodnicku, s ukrytými zbraněmi, drali kupředu.

Po pravdě nutno uznat, že měli nejen početnější síly než Spojenci, ale též že jejich vojáci byli vycvičenější a jejich vedení lepší. Už z toho důvodu, že bylo jednotné. Proti němu stáli roztržštěni Čankajškovi Číňané, odříznutí od angloindické armády Wawellovy, bez jednotné obranné organizace. K dovršení katastrofy se podařilo japonským letcům zničit torpédy 10. prosince bitevní loď "Prince of Wales" a těžký křižník "Repulse". Japonskému přísunu po moři se tím znamenitě odlehčilo. Vzduch patřil jim, a ačkoliv napadli Singapur jen svazy o třiceti, nejvýš devadesáti strojích, Angličané nebyli schopní jim čelit, i když sem stáhli všechna letadla z celého Malajského poloostrova a zesílili je ještě eskadrou hurricanů.

Nemohli nahrazovat zničené stroje, zatímco Japonci posílali ustavičně nové letouny náhradou za sestřelené.

Koncem prosince se japonská armáda rozlila po rýžových polích a gumovníkových lesích Džohoru a stanula 100 mil severně od Singapuru, pořádajíc se k poslednímu skoku. Zastávka netrvala dlouho. V polovině ledna 1942 se Japonci přivalili až k průlivu, který dělí singapurský ostrov od pevniny.

Postavili své baterie na troskách starého orientálního města Džohor Baru a pod ochranou jejich ocelového deště překročili průliv na nejširším místě. Potom založili mohutné předmostí na anglickém břehu ostrova, v rozstřílené Kranží, Vylodili se na východě i na západě od tohoto místa, smetli anglický odpor, zmocnili se vodovodu, který napájí pevnost. Ta kapitulovala bezpodmínečně 15. února 1942 a vydala do zajetí 70 000 mužů, právě 70 dnů po prvním útoku na Malajsko. Dobytím Singapuru vrazili Japonci klín mezi indické državy a malajské ostrovy a získali odrazový můstek ke skoku na Holandskou Indii, jejíž pád byl pak už jen otázkou několika dnů.

Zpočátku, když Japonci čistili nově dobytá území od rozprášených nepřátelských sil, hemžilo se všude jejich vojáky a nebylo snad ani nejmenšího ostrova bez jejich hlídky. Zvláště to platilo o místech v blízkém okolí singapurské pevnosti a o četných ostrovech a ostrůvcích, kryjících přístup k Sumatře. Ale půldruhého roku války

*dnešní Tchaj-wan

vyčerpalo značně i jejich zálohy, a tak byli nuceni stahovat své posádky z míst málo významných.

Nepřístupné ústí Džohorské zátoky bylo jedním z nich. Ostrov Tekong Besar neboli Veliký Tekong, který ji uzavírá téměř úplně, podržel slabou japonskou hlídku u světelné lodi. Byla zakotvena u jeho východního břehu a vyznačovala nebezpečný průliv Belungkorský, splavný místy sotva ve čtvrtině míle své šířky. Provoz tu byl velmi nepatrný, ježto v hloubi Džohorské zátoky ležely jen dvě významnější osady, Džohor Lama a Penčar. Z prvního tohoto místa přijížděla jednou týdně velká motorová lodice se zásobami a s mužstvem na vystřídání hlídky na Velký Tekong.

Hlídku majáku měla občas provést prohlídku celého strova, ale tento úkol si záhy zjednodušila, když opětovně zjistila, že ostrov je víceméně neproniknutelnou džunglí trnovníků, naprosto neobydlenou, ve které neomezeně vládou tygři a levharti. Spokojila se potom objížděnou břehů ostrova, který má obvod asi 20 mil, ale když několikrát po sobě její motorka ztroskotala na potměšilých útesech, kam ji nepozorovaně zahnal silné proudy, upustilo velitelství v Džohor Lama i od těchto jízd od té doby se spokojovalo hlášením výzvědných letadel, která čas od času hlídkovala nad těmito opuštěnými místy Džohorského sultanátu.

Ani tato letadla nebyla však s to odkrýt při svém rychlém letu malou bárku, zakotvenou těsně u břehu nepatrné zátoky, hustě zarostlé vysokým lesem palem a akácií. Byla tak dobře ukrytá, že i ten, kdo by se byl propletl přečetnými mělčinami a útesy, by ji objevil teprve tehdy, až by na ni přímo narazil.

Byl to "Tanah" plukovníka Brenta s jeho družinou, rozmnoženou o mladého podnikavého účetního vývozní firmy van Leuwen z Pontianaku, Hanse Diemena.

Po úniku z Pontianaku jim už zůstalo štěstí trvale příznivé.

Nálet obřích pevností zabránil Japoncům vyslat za nimi stíhačky, a když tak učinili, byl už "Tanah" daleko na moři. Tažen motorkou a poháněn větrem hnál se k Malajskému poloostrovu rychlostí patnácti mil, a východní vítr, který v noci zesílil, mu tuto rychlost uchoval i potom, když pro nedostatek benzínu opustili motorku a potopili ji na širém moři.

Po dvaceti hodinách plavby dosáhli Velkého Tekongu za hustého deště, kdy byl rozhled do dálky tak malý, že kapitán White musil ubrat plachty a doslova se plížil podle jižního břehu ostrova mezi podmořskými prahy, o které se kýl bárky každou chvíli otřel. Brent měl podrobnou mapu ostrova, na které byla přesně vyznačena každá mělčina. Britové se kdysi zabývali plánem zřídit zde podružnou pevnost, kryjící přístup do Džohorského zálivu, a dali za tím účelem ostrov i jeho okolí pečlivě zmapovat. Později, od tohoto úmyslu upustili, když se ukázalo, že k ostrovu nemohou ani za přílivu proniknout větší lodi a že by úprava mořského dna, nezbytná pro zřízení přístavu, byla nesmírně nákladná. Dík Brentově mapě podařilo se Whiteovi už za šera proniknout k západnímu pobřeží ostrova, které bylo zdánlivě zcela nepřístupné. Ještě než nastala noc, skryli bárku v zalesněném zálivu a tam ji potom už ponechali, když za dne zjistili, že její kotviště je dokonale chráněno hustým lesem, jehož krajní stromy se skláněly až nad vodu, i proti velmi pečlivému leteckému průzkumu.

Za dne počali zřizovat tábor na pevné zemi. Pobřeží nebylo rovné, stoupalo hned několik kroků od čáry přílivu dosti příkrým svahem, rozrytým úžlabinami a roklemi, vesměs zarostlými hustou vysokou trávou, křovisky a stromy. Nebyla to typická džungle, kde se široké pruhy trávy střídají s křovinami a lesy, ale džungle skalní, lze-li užít toho slova. Plukovníkova družina tu záhy našla velmi vhodné místo k táboření.

Usadila se v hluboké rokli, chráněné ze všech stran pásmem křovisek zdánlivě neproniknutelných a hustými háji listnatých stromů. Když se pokusili proniknout křovinami, ukázalo se, že nejsou tak neprostupné, jak se na první pohled zdálo. Podařilo se jim prodrat se skrz ně do dvou odbočných mělkých roklí.

Jedna z nich končila záhy na úpatí strmé stráně, pokryté opravdu neproniknutelnou hradbou trnovníků, druhá však je zavedla po krátkém pochodu do jiné rokle, kde vesele bublal potůček. Pro brentovce to byl nález velmi důležitý, protože tam, kde tábořili, nebyla pitná voda. Plukovník už se zabýval myšlenkou přenést celý tábor do rokle s bystřinou, ale po zralé úvaze od toho upustil. Místo, které si vybrali k táboření, bylo vzdáleno od bárky jen několik minut chůze, kdežto z rokle s vodou by tam měli téměř půl hodiny. Nevýhoda, že budou musit vodu do tábora nosit, byla rozhodně menší, než pustit loď z dohledu.

"Bude to tu trochu vlhké," prohlásil kriticky Harry, když stavěli stany v stinném koutku skal.

"Bojíš se revmatismu, starý tuláku?" smál se Connor, jehož ryšavá hlava svítila v temné zeleni.

"Ty se ho bát nemusíš, to vím," odsekl Harry. "Máš na hlavě tolik ohně, že bys jím vysušil i močál." Dick Stanton pomáhal zřizovat tábor, ale chodil jako ve snách. Myšlenka, že pronikli až do tygřího doupěte a že se protloukli dva tisíce mil nepřátelskými vodami, ho uchvacovala a odnímal mu dech. Nejasně už tušil, co má Brent v úmyslu, ale přece jen mu krev začala obíhat rychleji, když to uslyšel přímo z plukovníkových úst. Bylo to večer, v první den jejich pobytu na Tekong Bésaru. Měli za sebou únavnou práci se stěhováním všech věcí z lodi na břeh a se zřizováním tábora, kterou prováděli s důkladností, nasvědčující tomu, že tu plukovník hodlá pobýt delší dobu. Seděli těsně kolem táborového ohně, jenž zaháněl noční chlad a vlhkost údolí současně s dotěrnými moskyty, když si Brent vyžádal ticho a začal mluvit. Nebyl vynikajícím řečníkem, vyjadřoval se suše, věcně a v krátkých větách, ale obsah jeho řeči byl dostatečně dramatický svými skutečnostmi a nepotřeboval řečnického umění, aby zapůsobil na posluchače. Stručně vylíčil sedmdesátidenní boj o Malajsko, který skončil pádem Singapuru, největším neštěstím britských zbraní, jež kdy historie zaznamenala, jak se vyjádřil první ministr Winston Churchill. Poukázal na velkou ofenzívu, kterou zahájili počátkem, tohoto roku Američané se Spojenci v Tichomoří, kde začali zlétat tisíce mil dlouhý žebřík, který vedl od ostrova k ostrovu. Jeho spodní příčky tvořilo Šalomounovo souostroví a nejhořejší sama ostrovní říše japonská s hlavním městem mikádovým, Tokiem.

"Válka je v plném proudu, kamarádi, ale zuří ještě tisíce mil odtud, a Japonci se cítí naprosto bezpečni v tom Singapuru, který nám urvali. Dokážeme jim, že jejich pocit bezpečí je klamný a že britský voják dovede překonat každou překážku.

Napadneme je v samém srdci jejich vojenské moci, kterou považují za nepřekonatelnou a neporazitelnou, a pomstíme "Repulse" a "Prince of Wales". Domluvil. Na okamžik zavládlo ticho, rušené jen praskáním táborového ohně, potom však se zdvihla taková bouře nadšení, že musil rázně zakročit. Neznali ještě vzdálenější okolí tábora, a křik tolika hrdel musil být slyšet nejméně na půl míle daleko.

Té noci nemohl mladý Dick Stanton dlouho usnout, a když se mu to pak podařilo, přenesl ho sen do víru vzrušujících dobrodružství. Slyšel vytí sirén a hluk střelby a viděl dlouhé oslnivé vějíře reflektorů, křížující se nad hladinou, ozářenou rudým svitem četných požárů. Prchal v malém člunu s Harrym a usilovně vesloval o život. Zalesněný břeh se spásnou tmou byl už nablízku, když je zalilo ostré světlo, nemilosrdné a bodavé, prudší, než kdyby se díval přímo do slunce. Slyšel náraz plavidla, které přirazilo k jejich člunu a potom se ze všech stran po něm sáply ruce nepřátel. Rozmáchl se divoce, aby jim unikl, a vzbudil s hlasitou kletbou Harryho, který spal vedle něho a dostal ránu přímo do brady.

"Který čert tě posedl, divochu?" huboval Harry. "Lež klidně a nech spát poctivé lidi, utahané po celodenní dřině." Dick se omluvil a znovu ulehl. Snažil se usnout, ale podařilo se mu to až po delší době, a jeho sen pokračoval. Tentokrát byl, jasný den a Dick stál s rukama svázanýma u kůlu, čelem proti popravčí četě, která si právě

rozebírala pušky z pyramid. Lhostejně se tvářící malý Japončík v polní uniformě se u něho zastavil a zeptal se ho čistou angličtinou, má-li ještě nějaké přání. Dick zavrtěl odmítavě hlavou. Teprve když voják k němu přikročil s černou páskou a chystal se mu zavázat oči, vzchopil se k řeči. Žádal, aby ho nechali dívat se do poslední chvíle. Čára pušek se pomalu zvedla a Dick s očima do široka rozevřenýma se na ni pevně zadíval. Někdo prudce zalomcoval jeho ramenem.

"Chceš spát do soudného dne?" promlouval tahavý hlas Harryho. Dick se prudce posadil. Žlutavou stěnou stanu pronikal jasný den a zvenku znělo pronikavé hašteření papoušků, poskakujících v korunách stromů.

XXI

Tábor v lese

Jestliže horkokrevní mladí členové Brentova komanda očekávali, že k útoku na Singapur dojde brzy, byli nemile zklamáni. Když uplynulo několik dní a nic se nedělo, až na to, že Brent zařizoval svůj lesní tábor tak, jako by v něm chtěl zůstat léta, dal Dick v rozhovoru s Harrym průchod svému zklamání.

"Tobě, ještě není dvacet, vid'?" zeptal se ho Harry, přivíraje oči v úsměvu. Dick se začervenal, ale poctivě přiznal, že mu před několika dny bylo právě osmnáct.

"Škoda, žes to neřekl," litoval Harry, stále v přátelském žertování.

"To by byl důvod k znamenité oslavě, ty tvé osmnácté narozeniny. Tak pokud jde o to naše prodlévání tady za větrem, které se zdá být tobě a půl tuctu mládenců stejně horkých hlav, jako je ta tvá, zbytečné, povím to krátce. Ta naše historka v Pontianaku musí trochu vychladnout, než se do něčeho dáme, to snad uznáš. Japonci nejsou tak na hlavu padlí, aby nedali jedno k druhému a neusoudili, že ta bídná bárka, která zdrhla jejich torpédoborcům, či kdo nás to tehdy u ostrova Rindža honil, a ta druhá, která jim pláchla před nosem z Pontianaku, je vlastně jedna a táž loď. Jistě si také řeknou, že si posádka té podezřelé, bárky, ostatně daleko početnější, než loď té velikosti obvykle mívá, nevyjela na zábavní výlet na Sundské ostrovy, nemyslíš? Jsem přesvědčen, že touhle dobou hlídají všechny břehy se zvýšenou bdělostí a že to bude chvíli trvat, než jejich pozornost trochu ochabne. Jsme tu teprve tři dny a za tu dobu přelétlo nad tímhle ostrovem bohem i lidmi opuštěným nejméně šestkrát letadlo, toho sis snad povšiml, ne?" Dick přisvědčil. "Může být ještě jeden důvod plukovníkova čekání, který bys mohl ty jako námořník uhodnout spíše než já." Dick se na něj nechápavě zadíval a potom mu v očích svítilo.

"Vítr!" zvolal.

"To bych řekl, že vítr! Přece se chceme také odtud dostat, já aspoň osobně bych rád vyvedl Japoncům ještě jiné kousky kromě toho, který zamýšlíme, ačkoliv povede-li se, bude to podnik slavný a důstojný protějšek k tomu, co jsme sehráli Němcům na Krétě. No a s tímhle východním větrem by se nám špatně utíkalo, to uznáš. Potřebujeme pořádný větřík od západu. Kdy se ho asi dočkáme, co myslíš?" Dick se chvíli rozpomínal.

"Máme konec září," uvažoval nahlas, "a někdy v polovině nebo ke konci října začíná foukat monsun od indických břehů." "To je právě to, co potřebujeme," prohlásil spokojeně Harry a tím rozmluvu zakončil. Bylo jisté, že v bezprostředním okolí tábora není živé duše, ale Brent se s touto zdánlivou bezpečností nespokojil. Teď, když už pronikli k samému cíli, bylo by neodpustitelnou chybou ztroskotat pro nějakou maličkost. Nezanedbal proto ani to nejmenší, co mohlo zvýšit jejich bezpečnost a jistotu, že je tu nikdo předčasně nevypátrá. V první řadě k tomu patřilo prozkoumání širšího okolí tábora. Brent vyslal za tím účelem tříčlennou rozvědku pod vedením zkušeného Connora do vnitra ostrova s důtklivým napomenutím, aby se pohybovali stále jen v krytu lesa a nedali se ani na chvíli spatřit na otevřeném terénu.

Střelba byla samozřejmě zakázána i v nejbližším okruhu tábora, a proto se Connor vydal na svůj průzkum s výzbrojí, která se skládala jen z ostrých loveckých tesáků.

Jejich cesta trvala plné dva dny a dovedla je džunglí a hlubokými lesy až do těsné blízkosti malého baráčku na Východním břehu, bylo to obydlí šestičlenné hlídky, která střežila majákovou loď. Ostrov měřil ve svém nejdelším směru jen pět mil, ale Connorova cesta nebyla přímá ani pohodlná. Většinou si ji museli teprve razit tesáky a sekerkami a zřídka padli na stezku, po které se ubírala zvěř k napajedlu, a která jím usnadnila pochod. Všude bylo plno stop zvěře a v rozměklém bahně na břehu říček mohli číst jako v otevřené knize. Něžná kopýtka srnců a jelenů se tu křížovala i s širokými otisky buvolích kopyt a jemnými, málo znatelnými vějířky, které zanechaly v blátě drápy kočkovitých šelem. Neobydlený ostrov byl zřejmě rájem zvěře a Connorovo lovecké srdce se kormoutilo hořem, že si nesmí ani jednou vystřelit.

Prošli ostrovem křížem krážem, a nikde nepadli na stopu člověka. Hlídka u majáku zřejmě nestála o procházky a čtvrt míle od jejího obydlí už byla půda, kam nikdo z japonských vojáků nevstoupil. Connorova rozvědka zahrnula i k severnímu a jižnímu břehu ostrova. Na severu našla v husté trávě nepatrné stopy po pobřežních osadách. Kdysi tu žili lidé, ale Japonci je nepochybně přestěhovali jinam, anebo odtud odešli sami. Kanci a jiná zvěř poničili okamžitě jejich rýžová políčka a džungle se přes ně převalila zelenou vlnou. Pronikla mezi bídne chýše a pohřbila je pod svou trávou, křovisky a liánami tak dokonale, že bylo potřeba velmi zkušeného oka k zjištění, že tu kdysi, a možná ještě zcela nedávno žili lidé.

Brent vyslechl s uspokojením Connorovo hlášení, ale přesto obnovil přísný zákaz použít střelné zbraně. Jeho družina si na obrátku nadělala zbraně bezhlučné, luky a šípy, a s nimi vycházela na lov do okolních lesů. Někteří její členové se naučili užívat těchto primitivních zbraní - které měly také výhodu, že nezaháněly zvěř hlukem - velmi obratně a v táboře nechyběla nikdy čerstvá zvěřina.

"Ale přece jen bych se nechtěl setkat s tygrem nebo levhartem, ozbrojen jen takovou hračkou," prohlásil Connor, když Brent jednoho dne chválil zručnost některých lučištníků.

"Pak máte vždycky ještě tesák a můžete si s takovým zvířetem poradit. Ostatně myslím, že v blízkém okolí tábora dravci ani nejsou, mají bystrý čich pro člověka a jdou mu vždy z cesty," mínil Brent. Ale záhy se ukázalo, že neměl pravdu.

K nemilé táborové práci patřilo zásobování vodou. Patnáct lidí něco vypije, zejména v parných tropech, a poněvadž i k vaření bylo potřeba vody, bylo nutno denně jí přinést dva plné devítigalonové soudky. K bystřině měli asi dvacet minut chůze, a aby se jim dosti lehké soudky ještě lépe nesly, zhotovili si na ně závěs, upevněný k tyči, kterou nesli vždy dva za sebou kráčející muži na rameně. V nošení vody se střídali podobně jako u jiných táborových prací, a den po Connorově návratu z rozvědky připadla tato nudná povinnost na Dicka Stantona a Terrence Ronneyho. Naplnili svůj soudek v prohlubni, kterou zvláště k tomu účelu v mělké bystřině zřídili, upevnili jej k závěsu, přehodili si tyč přes rameno a loudali se pomalu k táboru. Stezka, dokonale stísněná zelenou klenbou stromů, dýchala vlhkým horkem a lehké

břemeno se nepříjemně pronášelo. Šli asi deset minut, když se Dicka, krácejícího vzadu, zmocnil nepříjemný pocit, že je někdo sleduje. Nechtěl vyzývat Ronneyho k zastávce - šli stejným krokem, aby se jim společné břemeno dobře neslo, a každé vypadnutí z kroku mělo za následek, že se soudek svezl na stranu jednoho nebo druhého nosiče -, a proto se jen ohlédl přes rameno. Zahlédl na zšeřelé stezce, spoře osvětlené zeleným přísvitem slunečních paprsků, filtrovaných hustými korunami stromů, temný stín. Stín utkvěl nehybně na jednom místě a Dick si řekl, že je to opravdu stín, a už se o něj nestaral. O chvíli později se onen pocit, že jde někdo za ním, opakoval a znervózněl Dicka tak, že se prudce obrátil. Tyč se soudkem sklouzla z jeho ramene a opustila i rameno Ronneyho, jenž dostal nadto ještě prudkou ránu tyčí do lokte. Soudek udeřil s temným bouchnutím o zem a Ronney se začal rozčilovat nad Dickovou neobratností. Dick se nehájl, pozoroval s údivem dlouhé černé zvíře, které se zastavilo několik desítek stop od nich a přitisklo číhavě své štíhlé tělo k zemi.

"Jde za námi nějaká kočka, Terry," řekl stísněně. "Kočka, to je toho, proto jsi nemusil praštit soudkem o zem!" durdil se Ronney, ohmatávaje opatrně naražený loket. Pomalu se obrátil a s údivem se zahleděl na zvíře, které se k nim plížilo pomalými kroky, s břichem přitisknutým až k zemi. Jeho pohyby byly tak pružné a elegantní a celý jeho zevnějšek tak půvabný, že nebyl s to odtrhnout z něho oči.

Ale Dick, jenž stál blíže k zvířeti, zachytil pohled jeho zeleně zářících očí a znervózněl. Rozhlédl se rychle a s povděkem uvítal silnou zkroucenou větev ohromného baobabu, která se táhla napříč přes stezku nízko nad jejich hlavou.

"Nahoru, a honem, skočí na nás!" zvolal přitlumeně. Vyskočil a zachytil se větve oběma rukama. Provedl sklopku a sedl si na silnou větev obkročmo. Ronney se octl vedle něho v příští vteřině.

"Ty blázne, co mě štveš nahoru, v tomhle horku?" zlobil se.

"Jestli je to kočka, umí stejně lézt po stromech a je nám to houby platné, že se takhle pachtíme. Máš tesák?" Dick jen zavrtěl hlavou. Nespouštěl oči z podivného zvířete, které se pomalými neslyšnými kroky blížilo k soudku. Pohybovalo se neobyčejně půvabně a tak tiše, že ani stéblo trávy nezašustilo pod jeho krokem. Právě tento naprostý nedostatek jakéhokoliv zvuku, s nímž byl pohyb zvířete spojen, působil na Dicka tak tísnivě. Strnul, nehybně přitisknut k větvi, a díval se, jak zvíře obešlo soudek, pohrdavě po něm prsklo a zastavilo se několik kroků od stromu, dívajíc se na oba muže přimhouřenýma zelenýma očima. Prsknutí, jímž projevilo svůj nezáměr o soudek, vytrhlo Dicka z jeho očarování. Podobalo se příliš prskání domácí kočky, nebylo v něm nic démonického.

Praktický Ronney zatím lovil v kapsách, nevšímaje si, co se pod ním děje.

"Mám jen kudlu a provaz, to je trochu málo na divoké kočky, nemyslíš?" ozval se.

"Lez honem nahoru, skáče na strom!" vyrazil Dick a běžel po větvi obratně jako provazolezec k mohutnému kmeni, tam se chopil nejbližší horní větve a vyšvihl se na ni. Ronney se trochu opozdil a hlava zvířete, které začalo pevné drápy do větve, se octla těsně pod ním. Opovržlivě po ní kopl, ale dravec hbitě uhnul, vyhoupl se i zadními tlapami na větev a hned nato sekl přední tlapou po prchajícím Ronneym. Rozerval mu botu proti moskýtům odshora až dolů a nádavkem strhl k tomu trochu kůže, takže noha se okamžitě zalila krví. To všechno se odehrálo v těch několika vteřinách, které Dick potřeboval k tomu, aby se dostal na vyšší větev. Přitiskl se k ní celým tělem, objal ji nohama, podal Ronneymu obě ruce a vytáhl ho k sobě.

"Potvora, ta mi dala! To je nějaká pořouchlá kočka!" nadával Ronney, prohlížeje si poraněnou nohu. Dick jí věnoval jen zběžný pohled, upjal zase svou pozornost ke kočce. Zvíře stálo na nejnižší, skoro vodorovné větvi baobabu, přímo pod větví, na které se krčili oba muži, asi dvacet nebo pětadvacet stop od kmene. Jestliže se k nim chtělo dostat, mělo na vybranou mezi skokem do výše nejméně patnácti stop, anebo oklikou po větvi ke kmeni a odtud na jejich větev. Zdálo se, že se kočka rozmýšlí. Stála tiše, obraz půvabu a elegance, jen její dlouhý ohon se stejnoměrně kýval ze strany na stranu. Do skoku, který byl nejpřímější cestou, se jí zřejmě nechtělo, poněvadž jí k němu chyběla dostatečná opora pod nohama. Delší cesta ke kmeni a po něm vzhůru měla tu nevýhodu, že ztratí cíl na jistou dobu z očí.

Zatímco se zvíře rozmýšlelo, požádal Dick Ronneyho tiše o jeho provaz. Kryl se větví a listím tak, aby kočka neviděla jeho pohyby, a vyrobil rychle smyčku na konci provazu, který byl sice tenký, ale velmi pevný, jak s uspokojením zjistil. Připevnil rychle klouzavým, námořnickým uzlem druhý jeho konec k větvi, rozhrnul tiše listí a hodil smyčku. Zvíře vyrazilo krátký chraplavý zvuk, který neměl do sebe nic ani z

démonického řevu tygra, ani z mňoukání kočky, a zlobně pohodilo hlavou, aby se zbavilo dotěrné věci, která mu ulpěla na krku.

Ale místo aby ji setřásl, přimkla se mu ke krku ještě těsněji, tak tísnivě, že začalo lapat po dechu. Skočilo vysoko, aby jí uniklo, a mělo na okamžik pocit úlevy, ale když se chystalo zatnout drápy do větve, na které seděli ti dva divní tvorové, strhlo je něco stranou, a jeho tělo těžce padalo k zemi. Ale nedopadlo, pevný provaz je udržel. A tak viselo, rozkymáceno posledními sekavými pohyby tlap, o kterých už ani nevědělo, jako podivné černé kyvadlo, jehož pohyb se ustavičně zvolňoval, až posléze ustal docela.

"Vy jste se prali?" zeptal se Harry při pohledu na zakrvácenou Ronneyovu nohu, když dorazili do tábora.

"Ne, to mne sekla taková černá kočka, však jsme ji za to oběsili na větvi," odpověděl lhostejně Ronney. Sháněl se po jódu, aby si vymyl ránu.

"Divoká kočka a černá!" otvíral nedůvěřivě oči Harry.

"Slyšel jste někdy o takovém zvířeti, plukovníku?" obrátil se k Brentovi, jenž se jal vyšetřovat Ronneyovo zranění.

"Ne, neslyšel, a zvláště ne o takové, která by dokázala člověku takhle zřít nohu. Naštěstí to nejde do hloubky a za týden je z vás chlapík, Ronney," mluvil plukovník.

"To jsem rád, veliteli. Nechtěl bych chybět při tom podniku, věřte mi!" odpovídal spokojeně Ronney a Brent se tiše usmál. Harry se zatím beze slova vytratil z tábora. Za půl hodiny se vrátil a prohýbal se pod tíží, kterou nesl na zádech.

"Tak se podívejte, plukovníku, tomuhle říkají ta kůzlata divoká kočka!" řekl, když hodil mrtvého dravce na zem."

"Pardál, černý pardál, a jaký krásný!" žasl plukovník.

"To bych řekl, hotový Baghýra ze siónské smečky. U závory, která mě osvobodila!" citoval Harry z Kiplingovy Knihy džunglí.

"A tihle mladíci ho ponížili na divokou kočku!"

"Já za to nemohu, u nás v Austrálii šelmy nežijí," bránil se Dick, červený až do krve z posměchu Harryho.

"Ale přírodopisu vás tam učí a nějakou zoologickou zahradu tam snad také máte, ne?" dobíral si ho Harry. "Skoč pro míru, mládenče!" obrátil se na Freda Harpera, jenž s nadšením ohmatával ocelové svaly pardálový. "Plných pět stop délka těla, dvě stopy a palec výška v plecích, a tři stopy a tři palce délka ocasu," hlásil a Dick se nemohl ubránit smíchu, když ho tak viděl klečet a přikládat zvířeti míru, jako by mu chtěl ušít šaty."

"Viděl jste už někdy takový exemplář, plukovníku?" zeptal se Harry, když vstával.

"Viděl, dávno před lety, když jsem byl ještě poručíkem u 20. bengálského pluku," odpovídal zamyšleně Brent. "A zažil jsem s ním nepěknou příhodu!"

"Vida, tu byste nám měl vyprávět po takové podivuhodné honbě na pardála!" vybízel ho dychtivě Harry. Plukovník zavrtěl s úsměvem hlavou. Teď ne, bude brzy čas k večeři, snad po jídle. Stáhněte si tu svou kořist hoši, má krásnou kožišinu!"

vybízel Dicka a Ronneyho. Dali se ochotně do práce a Harry je při tom škádlil, jak se rozdělí o kůži.

"Patří vlastně Dickovi, ten ho chytil do smyčky," odmítal Ronney zásluhu.

"Víte co hoši, vezměte si jeden kůži a druhý ocas!" dobíral si je Harry.

"My si dáme partii šachů o celou kožešinu," rozhodl Dick a na tom zůstalo.

Po večeři naléhal Harry na Brenta, aby pověděl svůj příběh s černým pardálem, a plukovník nakonec povolil.

"Ale budete zklamáni, nejsem dobrý vypravěč," ohradil se hned úvodem. "Především musím říci pro informaci našich kamarádů z Austrálie, šťastné země bez šelem, že černý pardál, a levhart vůbec, je šelma, která nezadá tygrovi a v mnohém ho i předčí."

"To ano," přerušil ho Harry. "Leze například po stromech a k tomu se tygr přece jen nesníží."

"Nejen to," usmál se Brent. "Ale je bezmezně drzý a jde si pro kořist i do vesnic za bílého dne, ba i do ulic města, má-li právě náladu. A vraždí napravo a nalevo, každé zvíře je mu vhod, od ptáka až po krávu, a jen zcela výjimečně někdy zají svou hostinu po vegetariánsku, olejnatými plody palmy. Lidem se sice zpravidla vyhýbá jako každé zvíře, ale často činí z tohoto pravidla výjimky, a jak se rozpomínám, ještě před první světovou válkou se v přední Indii počítalo do roka 200 až 300 osob usmrcených pardály."

"Jak je divoký, nejlépe poznáte z mé příhody. Jak jsem se už zmínil, sloužil jsem u 20. pěšího bengálského pluku, byl jsem mladým poručíkem a vášnivým lovcem tygrů. Složil jsem jich už dvanáct, když se mne jednoho dne po večeři v důstojnické jídelně otázel náš plukovník, kolik jsem už zastřelil levhartů."

"Ty nestřílím, to jsou jen takové velké kočky," odpověděl jsem pohrdavě.

Plukovník se bouřlivě rozesmál. "Nu, jsou-li to takové kočky, pokuste se jednu z nich chytit, ochočíme si ji pro naši jídelnu," vybídl mne žertem, ale já jsem vzal jeho řeč doslova. Sehnal jsem tlupu domorodých lovců, šikarové jim říkají, ocelové sítě, vůz s klecí a jeli jsme do džungle. Nemusili jsme jít daleko. Padli jsme na vesnici, kde pardál zle řádil snad každý den. Moji šikarové, neohrožení lovci každým coulem, ho vystopovali, v kamenité džungli s drobnými skalisky, kde měl doupě. Začneme stavět kolem sítě, když v tom vyrazí ze svého úkrytu rychle jako šíp z luku, povalí stěnu, rozerve nejbližšímu muži ruku tak, že v hrozných bolestech zemřel za dva dny nato na otravu krve, než ho dopravili do nemocnice k amputaci, a zmizí. Rozlítlo mě to velice, ale poněvadž jsem považoval svého šikara jen za poraněného, nevzdal jsem se stále ještě myšlenky, přivést zvíře živé.

Šikarové šli klidně se mnou - berou neštěstí na honu velmi filosoficky, jsou to ostatně většinou mohamedáni a tedy fatalisté - a vystopovali pardála znovu. Tentokrát se uchýlil před námi do hustého křoví a choval se tam tak klidně, že jsme celé houští mohli obklopit sítěmi.

"Tak, teď tě máme, jen vylézt musíš," řekl jsem si spokojeně a poručil jsem házet do křoví kameny, klacky a vše, co bylo po ruce. Ale zvíře se ani nehnulo - ačkoliv jsme tropili přitom pekelný povyk.

"Poslechni Abdulahu, že ses spletl a pardál tam není?" obrátil jsem se rozmrzen na svého vedoucího šikara.

"Křivdíš mně, serdare, a já ti to dokážu!" řekl uražen, a než jsem ho mohl zadržet, vstoupil ještě s třemi svými muži do prostoru ohrazeného sítí. Nechtěl jsem se dát zahanbit a spěchal jsem rychle s ostatními za ním. Zdálo se, že to byl okamžik, na který pardál čekal, aby se s námi vypořádal. Vyrázil z naprosto nečekaného místa houští, mihl se jako blesk, povalil muže, který mu stál v cestě a rozsekal mu snad ve zlomku vteřiny hrud' tak, že ubožák v několika minutách vykrvácel, vpadl do nejhustšího houfu, srazil k zemi dva další šikary a zle je zřídil, a potom prolétl úzkým otvorem mezi sítěmi, kudy jsme vstoupili, a zmizel, než jsem byl s to zalícit pušku. Dvanáct tygrů jsem složil pánové, některé sám na čekané, některé s honci, a nikdy jsem nebyl svědkem nejmenšího úrazu. A zde při jediné honbě mi jediný pardál dva muže zabil a dva tak těžce poranil, že už nikdy potom nemohli jít na lov. To mne naučilo úctě k černému pardálovi, kterého naši stateční hoši tak bezstarostně oběsili na větvi!"

XXII

Před očima nepřátel

Z kotviště "Tanahu" bylo do Singapuru jen 21 mil a tuto vzdálenost mohla bárka urazit při příznivém větru za méně než dvě hodiny. Brent však nezamýšlel plout s ní k cíli, popřípadě pokoušet se do dobře střeženého válečného přístavu proniknout. To byl podnik příliš nejistý a naděje na úspěch jen malá. Brent měl rád ve své hře všechny trumfy pohromadě. Čekal proto trpělivě, až počasí bude takové, jaké měl zapotřebí.

V druhé půli října se dočkal. Mírné deštivé přeháňky vystřídaly dosavadní horké a jasné dny, a vítr, který dosud vál vytrvale od východu, poznenáhlu docela utichl.

Brent věděl, že očekávaná změna počasí se nyní dostaví už každým dnem. Ve svém předpokladu se nemýlil. O dva dny později se dosavadní občasný deštík změnil v hotový tropický příval, který ustával vždy jen na krátkou chvíli, a pak zase vypukl s neztenčenou silou. "Obrosteme tu mechem a plísni!" stěžoval si Harry, když toto vlhké počasí vypuklo.

"Nebudeme mít k tomu čas, Harry, změníme místo," usmál se Brent na jeho náрек a Harry Drone vyslechl tato slova s velkou radostí. Déšť trval už dva dny, když začal vát vítr od malajských břehů. To byl okamžik, na který Brent čekal. Když snědli toho dne svůj hodně vlhký a víceméně studený oběd, a déšť jim uhasínal co chvíli táborák, poručil Brent strhnout tábor a naložit vše na bárku, která už dříve pod obratným štětcem Harryho změnila potřetí jméno a jméno svého domovského přístavu. Tentokrát se z ní stal "Bedavang" - Harry se mrzel, že je to příliš dlouhé slovo - a jejím domovským přístavem byl Makasar na Celebesu. Plula pod portugalskou vlajkou tamní portugalské vývozní firmy Ramon Pereira a spol.

"Pochybuji sice, že nám ta nádhera něco pomůže, až se dostaneme do úzkých, poněvadž tahle stará rachotina se stala už příliš známou v sundských mořích, ale jako umělecký výtvor je to hezké!" prohlásil Harry, obdivuje sám svou práci, kterou mu nikdo nechtěl pochválit. Vypluli za pozdního odpoledne, jež nízko visící, deštěm přeplněné mraky měnily v pološero. White se obratně propletl mělčinami u Velikého Tekongu a na Brentův rozkaz zamířil na jihozápad.

"Držte se v dohledu majákových světél singapurského ostrova," řekl mu plukovník. "Nebude jich jistě mnoho, poněvadž na celém východním pobřeží jsou jen dva malé přístavy, Bedok a Siglap."

Bárka zachytila vítr z pravého boku a bystře ujížděla deštěm a tmou. Na její palubě panovalo napětí vyvolané vědomím, že rozhodný okamžik nastal. Členové výpravy mezi sebou živě rokovali, jak se to všechno vyvine a zda Brent zamýšlí zajet s bárkou přímo do singapurského přístavu, zatímco velitel stál na přídi a rozhlížel se nočním kukátkem po moři. Déšť sice ochabl na síle, ne však na vytrvalosti a člověk nevěděl, jestli sedí v lodi nebo plave v moři, jak se mrzutě vyjádřil Harry, jenž byl přítelem jasných slunných dnů. Ostatní členové výpravy se o nepohodu valně

nestarali a otevřená příď, kam déšť volně vnikal, měla pro ně více přitažlivosti než zád, přes kterou bylo přetaženo ochranné nepromokavé plátno.

Hodinu po vyplutí spatřili malý maják, varující před bedonskými mělčinami, a o půl hodiny později se jim zjevila světla Siglapu. Brent kontroloval čas na svých náramkových hodinkách a byl spokojen. Zatím šlo vše přesně podle plánu. Rychlost bárky nebyla sice taková, jak by si byl přál, poněvadž zachycovali vítr příliš z boku, ale zato mračný den jim dovolil vyplout dříve a v časovém rozvrhu měli stále ještě náskok. Až dosud také nedošlo k žádnému nepříjemnému setkání. Dvakrát spatřili poziční světla lodí, vždy však ve vzdálenosti nejméně půl míle, a poněvadž sami pluli bez světel - bylo zakázáno i kouřit -, nemohl je z těchto lodí nikdo spatřit.

Světla Siglapu zmizela za ohybem pobřeží a opět pluli v husté tmě. Brent přesto neustal v prohlížení obzoru, jehož hraniční čáru nebe a moře i v nočním kukátku stěží viděl. Spokojeně se usmál, když po čtvrt hodině další plavby spatřil dvě malá světélka, ležící zdánlivě těsně vedle sebe. To pravé byl maják pod Canningovou tvrzí, levé vyznačovalo Selintarský mys a obě dohromady vymezovala větší část rozlehlé singapurské rejdy. Světla postupně v kukátku rostla a vzdalovala se od sebe. Cíl bárky byl už nedaleko, jak všichni vytušili ještě dříve, než dal Brent Whiteovi své instrukce.

Bárka začala křížovat proti větru, jak si plukovník přál, a plula teď přesně směrem k západu. Práce s promočenou plachtou a ve tmě, která byla téměř naprostá, nebyla ani snadná, ani pohodlná, ale oba námořníci, které tím kapitán White pověřil, ji konali spolehlivě a bez reptání. Veliká chvíle se blížila, každý to cítil, a na palubě tiché lodi panovalo zvláštní napětí, jaké vždy ovládne vojáka před útokem. I ti nejmladší členové komanda už uhodli, že plukovník nevpluje s bárkou přímo do přístavu a že rozdělí své mužstvo na dvě části. Jedna půjde provést úder, druhá na ni bude čekat s bárkou. V mysli každého muže hlodala nejistota velkého čekání.

Bude mezi těmi šťastnými, které plukovník pošle do přístavu?

Brent zatím požádal Whitea, aby stále křížoval proti větru a čekal na výzvu k obratu na pravý bok směrem k severu.

"To se ale dostaneme k pobřeží, plukovníku, a v té tmě," začal White, překvapený tímto obratem cesty.

"Správně!" přisvědčil Brent. "Dostaneme se k úzkému pobřežnímu jazyku, který uzavírá záliv u ostrova Gaylangu. Je to nejvýchodnější cíp singapuského přístavu, ale větší lodi tam nekotví, poněvadž je příliš mělký, Bude nepochybně zcela opuštěn a pro nás je jako stvořený."

"Ale dno," namítl White.

"Je tam mělčina, ale bez ostrých útesů. Stačí, když dáte sondovat a pojedete pomalu, podaří se to i v té tmě." Vzal z truhlice sextant, požádal jednoho muže, aby mu na něj trochu posvítíl baterkou, nastavil pečlivě jeho pohyblivé rameno na úhel, který sice znal z paměti, ale pro jistotu ještě zkontroloval podle svého záznamu, načež je upevnil fixačním šroubkem. Pod tímto úhlem musí vidět oba majáky v přístavu, potom bude jejich bárka přesně proti místu pobřeží, které si předem vybral. Postavil se do špice bárky a namířil dalekohled sextantu na canningský maják. Zářil jako

hvězda první velikosti, ale byl sám v zorném poli přístroje. Brent dal sextantu vodorovnou polohu tak přesně, jak to jen kolísání bárky, zachycující vítr střídavě z levého i z pravého boku připouštělo, a čekal. Konečně odleva vklouzla do zorného kruhu druhá hvězda, trochu slabší, a rychle se šinula k první. Byl to odraz světla selintarského majáku od zrcátka pohyblivého ramene, odražený podruhé od pevného zrcátka na rámu sextantu do dalekohledu.

Jakmile obě ta světla splynou, bude úhel, který Brentovo oko svírá s paprsky světél obou majáků, přesně takový, jak si jej určil.

"Pozor! Připravit se k obratu!" křikl Brent a White opakoval jeho rozkaz mužům u plachet. Poněvadž beztak již křižovali, nebylo nic nesnadného na Brentovo "ted" otočit bárku tak, že se rozjela přímo proti břehu, vzdálenému sotva dvě míle, Nyní měli vítr z levého boku a White opatrně ubral plachtu, aby snížil rychlost bárky. Před ním byla mělčina, kterou neznal, a muž se sondou postavený na přídi, musil mít čas k měření i k hlášení...

Tentokrát měl olovnici Dick Stanton. Měřil svědomitě, ale zatím bylo dno tak hluboko, že odvinul celý provaz se všemi jeho uzly, dvacet nití dlouhý, a závaží se nedotklo dna. Brzy to však přišlo. Po desíti minutách plavby na sever hlásil Dick patnáct nití a potom hloubka dna rychle klesala. Při dvanácti nitích měl dojem, že se zleva i zprava posunul proti nim temnější stín, výběžky pevniny, a tento dojem se

*nit, námořnická míra - 183 cm

změnil v jistotu o chvíli později, kdy závaží narazilo na dno, už když odvinul provaz k devátému uzlu.

Ted' se už bárka pohroužila mezi oba stíny, které se přesunuly vlevo i vpravo přes její zád', podobné čelistem obrovských kleští, chystajících se sevřít malé plavidlo. Bárka zajela do pobřežního chobotu a Dick vytušil, že dno bude nyní stoupat velmi příkře.

"Devět nití, mám dát shodit kotvu, plukovníku?" zeptal se poněkud neklidně White, jenž řídil kormidlo.

"Můžete čekat klidně na sedm," odpověděl Brent.

"Pozor, Warren a Harper, připravit kotvu!" zvolal White.

Oba námořníci se chopili malé stolibrové kotvy, napnuli svaly a vyzvedli ji na okraj bárky, připraveni shodit ji přes palubu.

"Sedm nití!" křikl Dick.

"Shod'te kotvu!" velel White.

Voda špláchla a kotevní rumpál se začal odvíjet, ale jeho hrčení záhy ustalo a Fred Harper jej upevnil. Ostré rameno kotvy se zarylo do dna, bárka se na okamžik s trhnutím zastavila a potom se zvolna stočila po větru, když plachta klesla a kolébala se měkce na nízkých vlnách, odrážených od břehu.

Stanton mechanicky svinul provaz olovnice, nepřestávaje se dívat upřeně do tmy před sebou. Břeh, zarostlý bambusem a nízkými stromy, byl nedaleko a tam pod ochranou tmy a stromů mohly stát japonské hlídky, připravené zahájit na ně palbu. Mladý muž cítil rostoucí napětí, jež se ho zmocňovalo, a marně se mu bránil. Krev mu rychleji bušila v tepnách na skrání a do jejich úderů se mísily podivné zvuky, přicházející z noci nad pevninou. Ale když se pokusil je určit, shledal, že to byl jen klam jeho podrážděné představivosti. Bylo slyšet jen tiché šplouchavé zvuky vody, narážející o boky bárky, a šumění deště, pevnina spala nehluchým spánkem, jaký přináší deštivá noc, zahánějící i noční dravce do jejich doupat a hnízd.

"Všichni na zád' pod stan!" ozval se za dumajícím Dickem tichý hlas plukovníka Brenta. Jeho klidný tón uvedl podrážděnou představivost mladého muže do obvyklých kolejí všedního života.

Stáli všichni pod plachtou na zádi stěsnání kolem Brenta.

Bylo tu dusno, neboť plukovník dal přehodit přes tyče i boční závěsy, takže malý prostor byl uzavřen ze všech stran, aby matné světlo visací olejové lampy nebylo vidět od břehu.

Brent nemařil čas a vpadl rovnou doprostřed děje.

"Pojedeme ve třech kánoích po dvou mužích," oznámil.

"První budu velet já, druhé Harry Drone a třetí Patrick Connor." Z místa, kde stál v hloučku ostatních White, se ozval zklamáný povzdech. Brent se tam otočil.

"Já vím, co vás tíží White, ale uznejte, že vy musíte zůstat na lodi. Jste jediný z nás, kdo ji dokáže dovézt zpátky do Austrálie."

"Nic nenamítám plukovníku," řekl suše White, ale tón jeho hlasu toho pověděl víc, než dlouhá řeč. Brent se usmál a pokračoval:

"V každé kánoi je jedno volné místo, a o ta tři místa se bude losovat. Podotýkám ale hned, že se losuje jen mezi námořníky, poněvadž ty potřebujeme s sebou." Na tato slova se ozvalo nespokojené reptání několika mužů, kteří námořníky nebyli.

Diemen patřil mezi ně, a poněvadž nebyl vázán disciplínou, jako Brentovi podřízení, neodepřel si hlasitý protest.

"Nevím, proč vylučujete ostatní muže ze soutěže, plukovníku." řekl pohněvaně. "Jsem jist, že každý z nich dovede pádlovat v kánoi, a o víc přece nejde. Já sám jsem vyhrál dvakrát kanoistické závody v singlu, jeden doma v Holandsku a druhý na Borneu."

Brent ho trpělivě vyslechl až do konce.

"Nejde jen o to pádlování, Diemene," pravil mírně. "Jdeme proti lodím a potřebujeme proto lidi, kteří se na lodi dokonale vyznají, člověk nikdy napřed neví, co se může stát. Vím, že vás to hněte a moje hochy také, a proto vám udělám jediný ústupek, který je možný: Connor je námořník, a může proto vzít s sebou jednoho neodborníka, ovšem za předpokladu, že je to dobrý kanoista. Máte tedy jedno místo, o které může losovat vaše skupina nenámořnická. Předpokládám samozřejmě, že dobrovolně z ní odpadne každý, kdo nikdy neseděl v kánoi." Tím byla malá bouře zažehnána a Brent se pak už řečmi nezdržoval. Losování se provedlo rychle čísly, napsanými na kus papíru a tahanými z čepice. Nejnižší tři čísla získávala.

Vytáhli je Dick Stanton, Leslie Brown a Fred Harper, Fred byl k smrti nešťasten, když mu Brent řekl, že se musí vzdát ve prospěch Diemenův, jenž měl nejnižší číslo ze skupiny nenámořnické.

"Promiňte plukovníku, ale proč právě já a proč ne Dick nebo pan Brown?" ohrazoval se velmi roztrpčeně mladý muž.

"Poněvadž máte vyšší číslo než oni, milý Frede," řekl Brent s politováním, "a nejnižší čísla získávají, tak jsme si to ujednali. Utěšte se, že je to jako v Písmu, poslední jsou prvními a první posledními." Fred si hučel dosti hlasitě, že žádná útěcha není s to proměnit číslo, a šel pomáhat mužům, kteří plnili vzduchem tři dlouhé štíhlé dvoumístné kánoe z kaučuku. Drone s Brownem chystali časové miny a záchytné zařízení, skládající se z kaučukového chapadla, které se po vyčerpání vzduchu pohyblivým pístem přisaje k jakékoliv hladké stěně a drží tak pevně, jako příkuto řetězem.

"Po čtyřech na každé kánoi," řekl spokojeně Harry. "Podaří-li se nám je všechny udat, bude to fofr, jaký ještě mikádova říše nezažila. V každé mině je pětadvacet liber trinitrotoluolu, to stačí na bitevní loď. Nemohli bychom toho vzít víc, plukovníku?" obrátil se starostlivě na Brenta. Plukovník utajil úsměv.

"Mohli, kdybychom toho víc měli, ale neunesli bychom to, Harry, a naše kánoe asi také ne. Nezapomeňte, že musíme pěšky přes poloostrov, u kterého kotvíme."

"To vím, ale ten je sotva tři sta stop široký, kdyby nepršelo a nebyla noc, vidíme skrz jeho stromy až do Malajska," reptal Harry, ale Brent se k němu obrátil zády a dával Whiteovy poslední pokyny.

"Je deset hodin padesát minut," řekl a porovnal své hodinky s jeho. "Náš podnik v nejhorším případě potrvá tři hodiny, ne déle. Nebudete čekat ani minutu přes tuto

lhůtu, a nevrátíme-li se do jedné padesáti, bezpodmínečně odrazíte. Vynasnažíte se dopravit bárku s posádkou do Port Darwinu a podáte hlášení, že jsme zahynuli při plnění úkolu. Buďte zdrav!"

"Vy také plukovníku, a vraťte se všichni," přál White a dojat stiskl Brentovu ruku.

Nahnut přes zábradlí přihlížel, jak jeden po druhém sestupují do kánoe. Byli nazí, jen v plavkách, a každý z nich měl na zádech vak z nepromokavého plátna, v němž bylo po dvou minách. Poslední se přehoupl přes nízký okraj bárky Brent. Chystal se dát tichý povel k odjezdu, když se White nahnul z paluby a zeptal se, odkud má čekat na jejich návrat. Brent okamžik uvažoval. "Vynasnažíme se vrátit se stejnou cestou, tedy přes pozemní šíji, ale není to jisté. Možná že bude pro nás vhodnější cesta podél jejího jižního břehu, z mořské strany." Usedl a dal povel k odjezdu. Pádla zabrala a štíhlé kánoe odrazily od bárky. White se za nimi díval ještě dlouho potom, když mu jejich stíny zmizely ve tmě.

XXIII

Ohně nad přístavem

Dick Stanton by si byl přál jet v kánoi svého přítele Harryho, ale rozdělení mužstva určoval Brent a ten si ho vybral pro svou kánoi. Bylo to sice jakési vyznamenání, ale Dick byl přesto zklamán, že není pohromadě s Harrym, s nímž se za těch několik týdnů srdečně spřátelil. Vzpomněl si, jak mu byl protivný tehdy, když se s ním poprvé sešel v nákladním autu a potom po cestě, a jak se to všechno změnilo. Když tak tiše pádloval po temné hladině chobotu, uvažoval o minulých dobrodružstvích a uvědomoval si, že se bude těžko se všemi loučit, až přijde čas k rozchodu. Nejraději by s nimi zůstal stále pohromadě v komandu plukovníka Brenta, ale věděl, že to není možné, poněvadž složení takových zvláštních přepadových čet tajné služby se měnilo od případu k případu jako postavení figurek na šachovnici. Utajil povzdech a napjal zrak do tmy.

Viděl jen jednu kánoi, druhá se cestou ztratila, ačkoliv veslovali jen několik minut, než narazili na písčitý břeh. Vystoupili na břeh a vytáhli kánoi za sebou. Brent dal smluvené znamení - křik papouška, jenž se vzbudil ve svém hnízdě a kousek vlevo se ozvala odpověď. To byl Drone s Brownem.

Opakoval znamení a trochu dále vpravo se přihlásil Connor s Diemenem. Spojili se dohromady v malou čet a každá dvoučlenná skupinka vzala svou kánoi na ramena. Aby se ve tmě jeden druhému neztratili, chopil se každý až na Dicka volnou rukou, kterou nepřidržel kánoi na rameni provazu, jehož přední konec držel v ruce Brent a zadní Harry.

Dick šel před Brentem a volnou rukou rozhrnoval nízké keře, na které narazili hned za čarou přílivu. Harry měl pravdu, když tvrdil, že šíje je velmi úzká, ale těch tři sta nebo čtyři sta stop, které měřila v příčném směru, jim trvalo plných dvacet minut. Plukovník s tím také předem počítal. Cesty tu nebylo, a ačkoliv porost byl dosti řídký a velké stromy celkem vzácné, postupovali jen krok za krokem. Dick si vytápával cestu v dokonalé tmě, kde nadto ještě musil dávat bedlivý pozor, aby nezašel do vysokého křoví, jehož trnité větve by mohly roztrhnout kaučukové stěny kánoe. To by byla ztráta nenahraditelná, která by znamenala okamžité vyřazení jedné skupiny. Měl zatím nejtěžší úlohu ze všech a bylo to vlastně od Brenta vyznamenání, že mu ji svěřil, když tu bylo přece několik starších a zkušenějších mužů. Uvědomil si to, ale místo aby ho to znervóznilo, vrátilo mu to klidnou rozvahu. Volil pečlivě každý krok, uhýbal napravo i nalevo, když mu hmat řekl, že přímá cesta je neschůdná, a velice se za radoval, když křoví náhle ustoupilo a tma před nimi prořídla. Gaylangská zátoka, nejvýchodnější cíp singapurského přístavu, ležela volně před nimi! Šikmo přes její neširokou hladinu, po jejích pravé ruce a dosti vysoko nad mořem, bylo vidět ojedinělá tlumená světla z budov na Vládním pahorku. Poněkud jasněji byla osvětlena nemocnice v severní části města, jinak se přístav ztrácel v tmách, Japonci se zřejmě obávali náletů obřích pevností, ačkoliv zatím byly ještě dosti řídké. V rejdě planula jen nejnutnější orientační světla, ale velmi ztlumená a

zastíněná shora, aby neposkytovala cíl letcům. Několik takových zahlédli po své pravé ruce a v dosti malé vzdálenosti na mělčinách ostrova Gaylangu, které vyplňovaly nejvýchodnější kout zátoky. Lodě nebylo vidět a Brent je zde ani nečekal, věděl, že tu nemají dosti hluboké kotviště. Musili do kánoí a pádlovat ven z gaylangské zátoky ke Ganningově tvrzi, kde začínalo kotviště lodí s hlubokým ponorem.

Brent se již chystal vystoupit z úkrytu ve křoví a dát spustit kánoe na vodu, když se v šumění deště ozval hlasitější zvuk.

Syknutím nařídil ticho a naslouchal. Zvuk sílil a brzy se proměnil v odměřený vojenský krok několika lidí.

"Po břehu vede dlážděná cesta," šeptl Harry Brentovi. Složili kánoe do trávy a naslouchali. Kroky se blížily a záhy rozeznalo i necvičené ucho Dickovo, že to jdou dva muži. Zřejmě vojenská hlídka. Co podniknou? Brent stál klidně na svém místě a nezbylo než zachovat se podle něho, ačkoliv jeho netrpělivost rostla s každou minutou čekání. Na okamžik se vynořily ze tmy stíny dvou mužů, prošly pod nimi a potom se zvuk kroků vzdaloval, až konečně úplně utichl. Uplynulo pět minut a temný ohlas dupajících nohou se začal vracet z té strany, kde hlídka zmizela.

Nyní už bylo jasné, že tato hlídka střeží určitý úsek pobřežní cesty a že se jí budou musit zbavit, chtějí-li dostat své kánoe na vodu. Brent si sestavil rychle plán. Právě před nimi se temnělo křoví těsně u místa, kudy před chvílí hlídka prošla, poskytlo kryt jemu a Harrymu, s nímž se tiše vydal na číhanou, sotva kroky strážce zase zanikly. Smluvili se, že Harry, jenž je delší, skočí po vzdálenějším muži a Brent si vezme na starost bližšího.

"Smyčku přes krk jako thugové*, a řádně utáhnout, plukovníku," šeptal Harry, který vyráběl rychle z tenkého provázku dvě smyčky.

"Lépe by bylo přiškrtnout je rukama, ale oni mají tuhý život jako kočky, a vám by se to asi nepovedlo," zapochyboval. Brent se ve tmě usmál a beze slova přijal od něho smyčku. Jak se opíral o ruce, zavadil o velký kámen, zastrčil smyčku za plavky a chopil se ho. Kroky se zase vracely, nejasné stíny obou mužů hlídky dostávaly rychle zřetelný tvar. Teď míjeli křoví a oba muži za ním ukrytí se vymrštili ke skoku. Plukovníkův kámen dopadl na měkkou čapku vojákovu tak spolehlivě, že se zhroutil bez jediné hlásky. Harry, jehož cíl byl trochu vzdálenější, měl méně štěstí. Jeho muž vyrazil chraplavý zvuk, ale okamžitě ztichl, jak se mu tenký provázek zařizl do nahého krku.

Brent a Harry nemařili čas. Spoutali rychle oba vojáky na rukou i nohou - Harry sice navrhoval hodit je zcela prostě do vody, ale Brent to odmítl -, nacpali jim do úst tolik trávy, kolik se tam vešlo, a zatáhli je za nohy do prostoru, kde netrpělivě čekali ostatní. Nato spustili kánoe na vodu, nasedli do nich a pádlovali ze všech sil směrem k výjezdu ze zátoky. Tma nebyla tak velká, aby se jeden druhému ztratil, a kánoe se držely pohromadě, až se po jejich levé ruce objevilo nepatrné světlo. Vyznačovalo cíp pozemní šíje, která uzavírala gaylangskou zátoku od jihu. Zde Brent tiše zavolal

*Thugové, náboženská sekta škrtičů, kteří vraždili v Indii ve jménu bohyně Káli. Angličané je vyhladili koncem 19. století

obě ostatní kánoe k sobě. Vklouzl se svou kánoí, mezi ně a šeptem jim dával poslední pokyny. Setkání s hlídkou zkřížilo nemile jeho plán.

Všechno záviselo na tom, zdali to byla jen ta jedna hlídka na této části poloostrova, anebo zda se stýkala na obou koncích své pochůzky s hlídkami jinými. Tento druhý případ by byl velmi nepříjemný, ale Brent soudil, že ho může vyloučit, jinak by byl nastal poplach už za těch deset minut, co pádlovali po zátocě. Teď záleželo na tom, jak často je hlídka střídána a kdy nastoupila službu. To byly dvě neznámé, jež Brent nemohl určit, a proto si jimi nelámal hlavu. Musejí jednat co nejrychleji a nesmějí se vracet touž cestou, kterou přišli.

Pak jim zbývala už jen jediná možnost k návratu, podél mořského jižního břehu pozemní šíje, uzavírající zátoku. Světlo na jejím cípu, které měli právě před sebou, bude orientačním bodem. K němu se vrátí každá kánoe po vykonání svého úkolu, ale nebude čekat na ostatní, vynasnaží se nepozorovaně mys s majákem objet a vrátí se podél jižního břehu k bárce. Nemůže se zmýlit, i když noc bude stále ještě stejně temná, bude-li se držet těsně u břehu, což si kánoe s nepatrným ponorem mohla dovolit. Když pojede ustavičně podle břehu, narazí na mys, který tvoří jednu čelist chobotu, v němž bárka kotvila. Obepluje jej a octne se u bárky. Moře je klidné a plavba od majáku k bárce nemůže trvat déle než čtvrt hodiny, nanejvýš dvacet minut při opatrném pádlování.

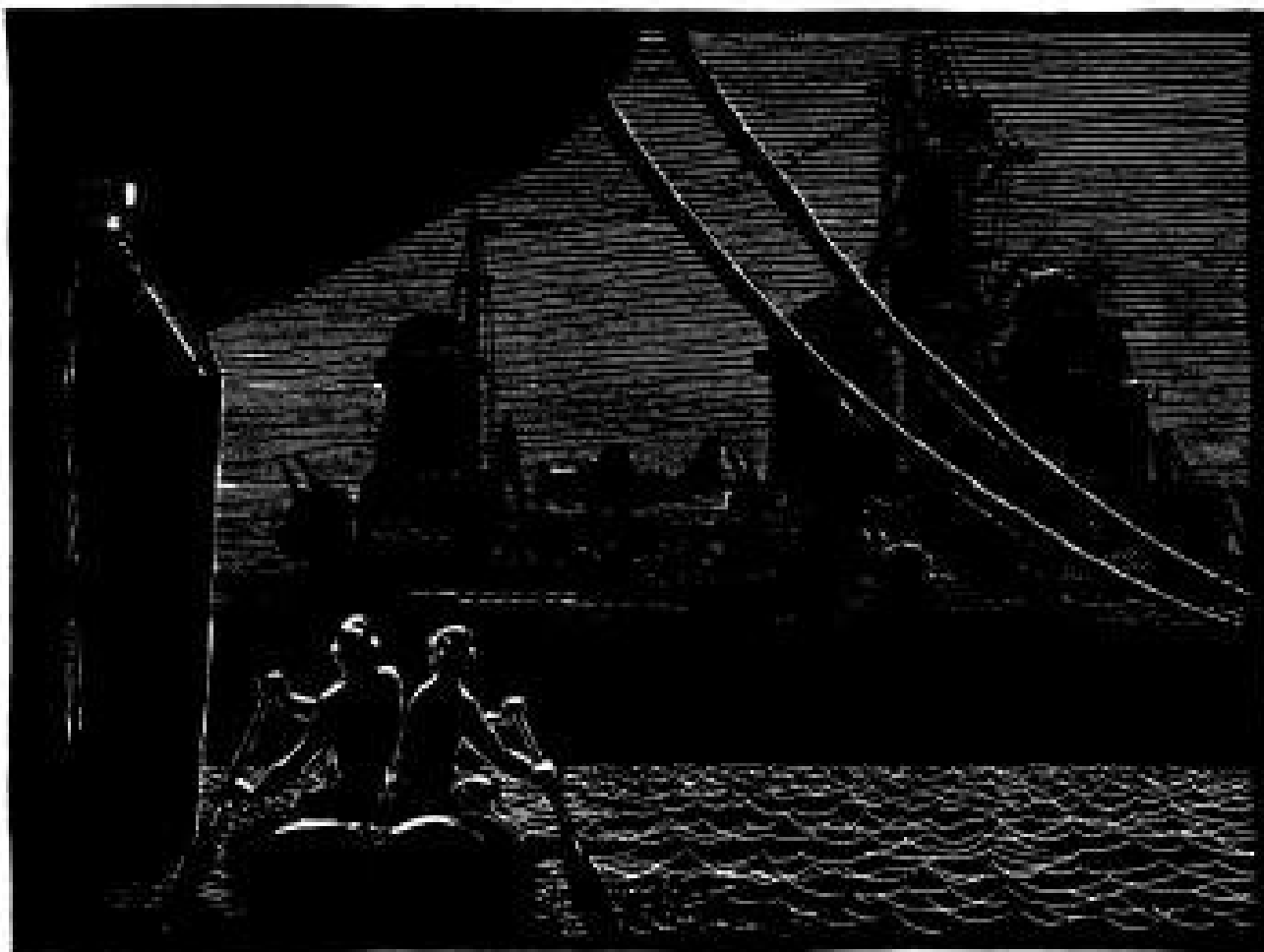
To byly pokyny, které Brent udělil Harrymu a Connorovi. Nato se kánoe od sebe odloučily a rozjely se šikmo přes temnou hladinu k břehu pod Canningovou tvrzí, kde bylo vidět stíny lodí, zakotvených hustě vedle sebe.

Brentova kánoe, poháněná dvěma pádly, se rychle šinula přes zátoku. Stíny, tkvějící nehybně nad hladinou, ztemněly a dostávaly zřetelné obrysy. Pádla zvolnila tempo a nořila se do vody bez nejmenšího šplouchnutí. Projeli ve vzdálenosti několika nití podél menšího plavidla, na jehož palubě všechno spalo, a plukovník zamířil kolem jeho přídě k velkému tankovému parníku, který odhadoval na dvanáct až patnáct tisíc tun.

To byla důstojná kořist a kánoe, mihnuvší se jako stín, přimkla se k jeho vysokému boku.

Na palubě této lodi někdo bděl, ale jeho kroky se ozývaly ze vzdáleného konce lodi. Brent odhadl místo, kde je strojovna, a s Dickovou pomocí připevnil kaučukový náustek miny těsně pod čarou ponoru. Věděl, že je mina časovaná na druhou hodinu ranní, a podíval se na své náramkové hodinky. Bylo dvanáct bez pěti minut, mina tedy vybuchne asi za dvě hodiny.

Propluli tiše pod přídí a Brent přitom přečetl bělavý nápis, umístěný ve velkých písmenech pod japonskými znaky: "Ninkoka Maru". To ho naplnilo uspokojením. Znal z paměti tonáž tohoto tankeru, činila přesně 10 020 tun, mnoho tedy neprohádál. Za touto petrolejovou lodí, odsouzenou ke zkáze, bylo jen několik malých plavidel, z nichž žádné nemělo přes tisíc tun. Plukovník usoudil, že je na ně min škoda. Hledal důstojnější kořist. Našel ji v podobě transportní lodi střední velikosti, kterou odhadoval na 8 000 tun. Připevnil na ni svou plechovku zkázy v několika minutách stejně nepozorovaně jako na naftovou loď.

Když vypluli z jejího hlubokého stínu, spatřili vpravo před sebou svéráznou siluetu válečné lodi, nad kterou se zatajil Brentovi dech vzrušením. Nepatrná záře, kterou vrhala na nízké černé mraky slabá světla přístavní hráze, vytvářela lehký přísvit, na němž se ostře odrážely těžké pancéřové věže lodi s dlouhými děly, vysunutými daleko nad palubu. Bylo dobře vidět i obrysy letadla, upevněného na krátké rozjezdové ploše s katapultem, široké trouby torpédometů a četné těžké kulomety obrácené hlavní vzhůru, proti útočníkům, kteří by přišli ze vzduchu.

Brent nebyl sice námořníkem, ale znal schéma japonských význačných válečných lodí i z paměti natolik, že si byl vědom, koho má před sebou. Byl to těžký křižník třídy "Mogami" nebo "Mikuma". Japonci je měli stavět podle mezinárodních dohod jen s největší nosností 8 500 tun, ale o své újmě toto číslo zvýšili na 13 000 tun a vyzbrojili křižník patnáctipalcovými děly jako bitevní loď. Dick byl u vytržení nad blízkostí tohoto válečného obra a nedočkavě čekal, na čem se Brent rozhodne.

Byl proto velmi zklamán, když Brent otočil kánoe a začal se od lodi rychle vzdalovat. Pádloval jen nerad a ustavičně se ohlížel za křižníkem, jenž začal mizet v tmách, když pojednou Brent znovu obrátil, tentokrát tak ostře, že se kánoe nahnula na bok, a vracel se zpátky.

Dick stěží utajil radostné výsknutí. Pochopil, proč Brent učinil tuto velikou okliku, když se pomalu šinuli hlubokým stínem, který vrhala na vodu menší nákladní loď kotvící za křižníkem. Kdyby byli pokračovali v původním směru jízdy, byli by se

dostali mezi křižník a hráz v místě, kam padala z přístavních světel záře, sice slabá, ale dostatečná, aby v ní bylo vidět i malou kánoi, když byla v pohybu. Na křižníku bděly jistě hlídky, i když kotvil v přístavu, a bylo tu značné nebezpečí že jejich kánoi spatří. Brent to věděl a pohyboval se s kánoí tak opatrně jako neviditelný dravec, kroužící kolem kořisti.

Klouzali pomalu mezerami mezi zakotvenými loděmi, na jejichž palubách většinou panoval noční klid, a v jejich stínu nasadili pokaždé tempo. Tak pronikli až k menšímu tankeru, který kotvil stranou za křižníkem, směrem ven z přístavu. Na okamžik byl Brent v pokušení přivěsit na něj jednu z obou zbývajících min, ale řekl si, že jedné miny by bylo na důkladně pancéřovaný křižník málo a že je musí obě schovat pro něj. Zastavil kánoi pod vysunutou přídí tankeru a čekal. Nyní jim zbýval nejhorší úsek cesta padesát až šedesát stop nekryté hladiny, ležící mezi tankerem a křižníkem. Stačilo na ně několik záběrů pádlem a stín křižníku kryl skoro polovinu celé vzdálenosti, ale Brent přece jen váhal.

Noc byla tichá, jen déšť šuměl a pleskal o hladinu a někde ve městě odbíjely věžní hodiny čtvrt na jednu. Brent si uvědomil, že už mu do lhůty, kterou stanovil Whiteovi k odjezdu, zbývá jen půldruhé hodiny. Chtěl již vyrazit z ochranného stínu, když se od přístavního mola ozval hluk motorky. Zněl přímo proti nim a jistě připoutá k sobě pozornost hlídek na křižníku. Brent ještě okamžik čekal, potom sykl Dickovi povel a kánoe se neslyšně rozlétla k ocelovému obru. Přimkla se k jeho pancéřovému boku a Brent již chtěl přivěsit minu jako obyčejně pod čáru ponoru, když ho napadlo, že ocelové desky, kryjící loď, sahají o několik stop níže a že by mohly účinek miny zmařit, nebo aspoň tak zeslabit, že by křižník valně neutrpěl.

Vzpomněl si na Dickovy potápěčské výkony v atolu, k nimž ho přinutil žralokův nájezd, a nahnul se dozadu tak, až se dotkl jeho ruky. Dick pochopil, že mu chce něco říci, a nastavil ucho.

"Troufl byste si zavěsit miny pod vodou, tam kde končí pancír?" šeptal mu přímo do ucha. Dickovi se zatajil dech radostí. Aby si netroufl, dokázal by je zavěsit na samý kýl křižníku, kdyby bylo potřebí! Prudce přikývl a Brent, jenž tiskl rty až na jeho uchu, uhodl z pohybu hlavy, že nadšeně přisvědčuje.

"Přivážu vás provazem, aby vás voda nezanesla od kánoe," pokračoval. "A nezapomeňte se přesvědčit, že chapadlo dobře drží, než pustíte minu z ruky!" Nad jejich hlavami, ale na druhém boku křižníku, bylo slyšet hlasy a potom skřípění jeřábu, zvedajícího na palubu motorku, která nepochybně přivezla někoho z posádky. Tento hluk byl Brentovi vítaný, poněvadž v něm musil zaniknout každý zvuk, který by vznikl Dickovou činností. Dick sklouzl z kánoe do vody, přidržel se jednou rukou jejího kraje a druhou vzal od plukovníka minu. Nabral zhluboka dech a opíraje se rukou o hladký pancéř, ponořil se pomalu podél něho, až jeho ruka, klouzající po přichycených drobných mušličkách a řasách sjela přes zaoblenou hranu pancíře tam, kde ocelové desky končily. To všechno trvalo jen několik vteřin a Dick měl před sebou ještě dobrou minutu, kterou byl s to strávit pod vodou a pracovat.

Levou rukou přitiskl širokou kaučukovou nálevku chapadla na nekrytou stěnu lodi, a druhou vysunul prudce těsnící píst ke konci jeho trubice, kde jej upevnil do bajonetové záchytky.

Zatahal pořádně za chapadlo a přidržel přitom minu, aby ji neztratil, kdyby náhodou nedržela, ale chapadlo lnulo ke stěně jako by je přikoval. Uspokojen uvolnil opatrně minu zavěšenou na chapadle a vynořil se ještě se zásobou vzduchu v plících. Zatahal za provaz, jehož konec držel plukovník v ruce na znamení, že je vše hotovo, a aby mu podal druhou minu, když přímo nad jejich hlavou se ozvaly kroky hlídky, obcházející po této straně paluby.

Dick nehybně strnul, přitisknuv se k boku křižníku, a rukou se přidržel zádi kánoe. Kroky se blížily pomalu, ale neúprosně a Dick tajil dech vzrušením. Kdyby tu byl sám, nemohla jej stráž spatřit, ale kánoe byla dlouhá a plukovníka sedícího v ní musila stráž zahlédnout - i když nepoznala v panující tmě, kdo to je -, jakmile se jen trochu nahne přes zábradlí.

Dick pozvedl hlavu a hledal plukovníka, ale nespátřil ho na jeho sedadle, ačkoliv nebylo ani patnáct stop vzdáleno. Podivil se nad tím, ale lehký otřes kánoe mu tuto záhadu vysvětlil.

Brent věděl, že je příliš viditelným cílem, sedí-li v kánoi, a proto sklouzl neslyšně do vody. Tiskl se teď k bokům křižníku na druhém konci kánoe, jehož se zároveň držel. Nizounké plavidlo mizelo ve stínu lodi stejně dokonale jako hlavy obou mužů. Dokud si někdo přímo na ně neposvítí, nemohl je spatřit, ať se nahýbal přes zábradlí, jež bylo v úctyhodné výšce čtyřiceti stop, jak chtěl. Kroky hlídky minuly místo nad jejich hlavou, a než hlídka obešla celou palubu pět set stop dlouhou, zavěsil Dick druhou minu a kánoe se již s nimi vzdalovala v ochranném stínu kotvících lodí.

"Škoda jich!" říkal si Dick s lítostí, když je míjeli. "Tady jsme mohli navěsit min!" Projeli podle poslední jejich řady a Brent řídil kánoi k malému majáku na mysu gaylangského poloostrova. Dvakrát přitom musili udělat okliku, aby se vyhnuli velkým lodím, vjíždějícím do přístavu, jednou v poslední chvíli zarazili, aby nezkřížili dráhu lodivodovy motorky, a jednou přešel těsně nad nimi oslnivý proud světla z reflektoru hlídkového člunu, pátrající po hladině. Bylo toho dost na krátkou trať necelé jedné míle, kterou musili urazit, jestliže se chtěli dostat do blízkosti majáku, ale Dickovi se to zdálo být přesto málo. Divil se, že tento důležitý opěrný bod je tak nedbale střežený, až si pojednou vzpomněl na minové sítě, chránící přístav několikanásobnou přehradou. Pohlédl plaše na černou hladinu a na okamžik zneklidněl, dokud si neuvědomil, že obrovské hrušky se svými stovkami liber třaskaviny se vznášejí několik stop pod hladinou a že jejich kánoe nenoří celou jednu stopu.

Brent, pádlující na přídi, pohlédl na své hodinky, když objížděli širokým obloukem maják, jehož úzký bílý pruh světla se pomalu točil v půlkruhu nad temnou hladinou. Bylo tři čtvrtě na jednu, od přepadu japonské hlídky na břehu poloostrova uplynulo pět čtvrtí hodiny. Brent doufal, že druhé dvě kánoe jsou již dávno před nimi, protože oni dva se zdrželi dlouho s křižníkem. Světlo majáku pomalu přelétlo nad jejich hlavou a na chvíli zmizelo někde nad mořem. Od pobřeží vál vítr a útočil

na ně z levého bloku, ale nalézal jen málo opory na nízké štíhlé kánoi, nepatrně čnějící z vody, i na ohnutých postavách mužů, úporně pádlujících. Vlny nebyly vysoké a normálně stavěný člun s kýlem a vyklenutými boky si jich nemusil vůbec všímat, ale jejich lehké štíhlé plavidlo mezi nimi chvílemi mizelo úplně a veslaři dostávali na svou hlavu celé přívaly slané vody. Starali se o to málo, protože déšť beztak neustal ani na chvíli a moře bylo teplejší než voda, přicházející shůry.

Dick měl zpočátku hlavu plnou dojmů z jejich podniků a radosti nad tím, že se zdařil. Zejména křižník plnil jeho duši pýchou a těšil se již, jak o něm bude vyprávět ubohému Fredu Harperovi a Terryemu Ronneyemu, kteří musili zůstat na lodi.

V záchvatu šlechetnosti si dokonce umínil, že dá Terryemu pardálí kůži, ačkoliv ji poctivě vyhrál v tuhém šachovém utkání. Teprve když míjeli maják a ponechali jeho putující paprsek za sebou, když pronikli k jižnímu břehu poloostrova, kam již nemohl zasáhnout, rozpomněl se na ostatní dvě kánoe.

Zdalipak měly úspěch jako oni? Že je nepřítel nevypátral, tím si byl jist, jinak by byl už vyhlášen v přístavu poplach.

Vzpomněl si na spoutanou pobřežní hlídku a snažil se proniknout zrakem temnou hradbu lesa, podél níž právě ujížděli.

Neviděl ani paprsek a na druhé straně úzké šíje bylo tedy zatím ještě všechno v pořádku. Temná hmota vyvstala před nimi, výběžek poloostrova, za ním kotvila bárka. Ještě několik minut pádlování a jsou mezi kamarády! Brent, sedící vpředu, zabral hlouběji a kánoe se natočila. Objeli nedlouhý výběžek a zamířili do chobotu, veslující pomaleji. O chvíli později přirazili k boku bárky, odkud jim zněl na uvítanou tichý hluk radostných hlasů.

"Kde jsou ostatní kánoe, dorazily?" byla první Brentova otázka, ještě než se přehoupl přes nízký kraj bárky.

"Connor s Diemenem se vrátili před dvaceti minutami v pořádku, Drone s Brownem tu ještě nejsou," odpověděl White.

Brent sraštil starostlivě čelo. Oblékal se a poslouchal jedním uchem Connorovo hlášení, zatímco Dick nadšeně vyprávěl hloučku kamarádů, tísnících se kolem něho, a druhým uchem nepřestal pátrat po sebemenším zvuku od přístavu.

S kánoí, v které seděl Connor s Diemenem, šlo vše hladce.

Nejeli tak daleko jako plukovník, zahnuli již dříve k přístavní hrázi. Zde našli čtyři větší lodi - Connor odhadoval celkovou jejich nosnost na 24 až 26 tisíc tun -, které nakládaly právě zboží při světle přístavních lamp. Jejich práce tím byla neobyčejně usnadněna, neboť všechnen ruch na lodích se soustřeďoval na straně odvrácené k molu. Připevnili své miny a vrátili se bez nejmenší rušivé příhody předepsanou cestou.

Connor skončil právě svůj příběh, když zaslechli z opačné strany šíje, z místa, které leželo přímo proti nim, pokřik.

"Našli svázanou hlídku, teď asi vyhlásí poplach," poznamenal Brent Whiteovi. Podíval se na hodinky, bylo dvanáct minut přes jednu.

"Co budeme dělat?" zeptal se White.

"Čekat!" odpověděl stručně Brent. Vzal na pomoc kukátko, ale ani s jeho pomocí nic neviděl, když je namířil směrem, kterým se ubírali přes poloostrov s kánoí. Byla tam jistě světla - a Brent nepochyboval, že Japonci podrobně prohlížíjí místo, kde došlo k přepadení jejich hlídky -, ale hustá hradba stromů a keřů z nich nepropustila ani paprsek. Brent okamžik uvažoval a dospěl k závěru, že poplach dá na sebe ještě chvíli čekat, poněvadž obyčejný závodčí strážce, který přepad objevil, jistě nebude mít dosti moci k jeho vyhlášení. Musí se poradit se svým představeným - a to bude nějaký seržant, nanejvýš poručík a ten zase učiní hlášení na velitelství. Stále ještě byla naděje, že se zatím Harry s Brownem vrátí.

Minuty pomalu mýjely v napjatém očekávání, na palubě bárky zmlkl všechen tichý hovor. Ručička na světélkujícím číselníku Brentových hodinek se přesunula přes dvacítku, když ze tmy nad nimi vylétla úzká zelená čára rakety, hned za ní druhá a třetí. Ohnivé koule hodily z výše ostré světlo na bárku, než se roztrhly v drobné jiskry a zanikly ve tmě. Současně s raketami se z přístavu ozvalo pronikavé vytí sirény.

"Co mám dělat, plukovníku?" zeptal se White, poněkud znervózněný poplachem.

"Čekat!" Nebe nad přístavem se osvětlilo od četných světelných proudů, které se začaly pomalu plazit po hladině a zalévaly nejdlejší kout přístavu denní září. Odraz od mraků padal do těsného chobotu, kde kotvila bárka, a osvětlil jej tak, že bylo docela dobře vidět na břeh, několik set stop vzdálený.

"Jste připraven k odplutí?" tázal se Brent Whitea.

"Můžeme vyplout kdykoliv, vítr je dosti silný," odpověděl kapitán.

"V případě potřeby obětujeme kotvu." Brent přikývl.

Stejně jako ostatní se díval střídavě ke břehu, odkud mohl přijít nepřítel, i k východu z chobotu, kde se měla objevit Dronova kánoe. Ale nikdo nepřicházel ani z té, ani z oné strany.

"Čas určený k odjezdu minul plukovníku, je jedna dvaapadesát," hlásil White.

"Počkáme ještě chvíli. Doufám, že Harrymu a Brownovi jdou hodinky pozdě," pokoušel se Brent o žert. White ochotně souhlasil.

"Stejně se zatím nic neděje..." Nedořekl. Z přístavu se ozvala ohlušující rána, hned za ní druhá a třetí. Ohnivé sloupy vyrazily vysoko k nebi a zalily i přístaviště bárky rudým svitem.

"Naše miny!" ozvalo se několik jásavých hlasů, ale byly okamžitě přísně okřiknuty. Další výbuchy následovaly. Dva z nich se slily takřka v jediný, jenž byl tak silný, že vzdušná vlna prorazila i hradbu stromů a křoví a rozkymácela bárku.

"To je křižník, vyletěl do povětří!" zvolal nadšeně Dick. Jeho hlas utonul v dalších výbuších a Dick tak unikl Brentovu pokárání, že nezachovává ticho. Plukovník měl ostatně myšlenky jinde. Počítal pozorně výbuchy a napočel jich dvanáct.

Miny byly sice časovány na stejný okamžik, ale poněvadž časovací zařízení nefunguje s naprostou přesností, vybuchovaly v různých intervalech. "Výbuchů bylo dvanáct a Harry s Leslieem měli tedy možnost miny položit," obrátil se Brent k Whiteovi. "Světla v lese před námi, plukovníku!" hlásil Ronney z přídě.

"Připravte se k odjezdu, White!" velel Brent, pospíchaje na příd'. Z přístavu bylo slyšet pronikavé ječení požárních sirén a v lesíku před nimi, na úzké šíji, se míhala světla.

Na Whiteův rozkaz se postavil Dick s ostrým nožem ke kotevnímu lanu. Jeho srdce bylo přeplněno smutkem. Odjedou bez Harryho! Litoval jistě i Browna, ale mnohem větší hoře pociťoval nad osudem Harryho. Vzpomněl si, jak mu Harry pohotově chvátil na pomoc tehdy, když ho napadl žralok, i proti lovcům lebek, a několikrát mu dal najevo přátelství, po svém veselém způsobu, pravda, ale skutečné přátelství schopné obětí. Polkl naprázdno a sevřel zuby. Nemůže jít Harrymu na pomoc, nedá se nic dělat. Plukovník beztak již prodloužil čekání nad stanovenou lhůtu a na nejkrajnější mez, která kdo ví, zda byla rozumná. Na břehu přímo proti nim se objevilo několik světél a ozvaly se hlasy větší čety lidí. Na palubě bárky zavládlo hrobové ticho. Světla se pohybovala nízko u země a Brent si řekl, že by Japonci musili být slepí, aby nenašli otisky jejich nohou v blátě na břehu. Díval se kukátkem a viděl, jak muži se svítilnami - měli ostré acetylénky, jasně zářící - ustupují a zvedají svá světla, aby jejich záře dopadala na vodu. Ozvalo se volání, které zřejmě platilo jim. Brent pohlédl na hodinky, bylo dvě hodiny osm minut.

"Plachty nahoru, přetnout kotevní lano, všichni lehnout," velel ostře. Sám zůstal stát před stěžněm, na nějž se pohotově vznesla plachta, zachytila vítr a White stočil kormidlo. Salva výstřelů, vypálených právě v té chvíli z břehu, přelétla přes místo,

kde už bárka nebyla. Pak už zmizela v tmách a Japonci zanechali palby. Míjela jižní výběžek, když se z temné hladiny ozvalo volání.

"Ahó, bárka!"

Mužstvo na palubě vypuklo v hromový jásot. Baterky zamžikaly, udávající cíl kánoí, a muži u plachet hbitě zkřížovali a zastavili bárku. O chvíli později na palubu vystupoval Harry s rukou v závěsu a za ním Brown, čilý jako vždy.

"Harry, to jsem rád, že vás zase vidím," jásal Dick a tisknul jeho zdravou ruku. Obvyklý posměšný tón nebyl tentokrát s to skrýt dokonale Harryho pohnutí.

"Já se raduji neméně, hochu," odpovídal Dickovi. "Nechal jsem jim tam radši na památku dva prsty levé ruky, než abych tam zůstal celý, jak si přáli!"

XXIV

Poslední utkání

Zatímco bárka plula s větrem v zádech rychle k východu a Brent ošetřoval zranění Harryho - malík a prsteník na levé ruce chyběl, oba byly oddělené hladce u prvního článku -, vyprávěl Harry jejich příhody. Pustil se dále než plukovník, poněvadž byl toho názoru, že mají času nadbytek, že by se v severním konci přístavu pletla zbytečně jedna kánoe druhé do práce - "byl by to žertík," řekl s humorem, zatímco mu plukovník lil jód na rány, "kdybychom tak byli přivěsili dva každý na jiném boku minu na tutéž loď a nevěděli jeden o druhém - a konečně že směrem k starému přístavu najdou ještě více lodí. V tomto svém předpokladu se také nemýlil, tam skutečně kotvilo tolik lodí pohromadě, že jsme se mezi nimi stěží propletli," řekl s obvyklou nadsázkou. Přivěsili miny na dva velké transportní parníky, z nichž jeden měl dvanáct tisíc a druhý asi deset tisíc tun, a pádlovali čile dál, vzdalující se ustavičně od bárky. Hledali stejně velkou kořist, ale tak velkých lodí už tu nebylo, a musili se spokojit s dvěma menšími, které měly po šesti tisících tunách.

"Neškodí, stejně budeme mít asi rekord, dohromady jsme udělali čtyřiatřicet tisíc tun, pochybuji, že se to Brentovi nebo Connorovi podařilo," řekl Harrymu Brown. Mluvili trochu hlasitěji, než bylo potřeba, a na palubě minolovky, kolem níž právě projížděli, je zaslechla hlídka. Zavolala na ně a Brown pohotově odpověděl japonsky, že jsou z lodi "Tanaba Maru" a že plují na břeh pro kapitána. Stráž se už na nic neptala, ale měla nepochybně podezření, poněvadž o chvíli později uvedli na minolovce do činnosti světlomet. Chvilku s ním tékali po hladině, ale potom zachytili kánoe plným proudem světla a nepochybně se hodně podivili, když viděli, že nepluje ke břehu, ale právě na opačnou stranu, ven z přístavu. Pohotově rozehráli kulomet, a dřív než se Brownovi podařilo uhnout z dotěrného světla za osamělou loď, kotvící hodně stranou od ostatních, vyrazily kulky Harrymu pádlo z ruky a vzaly s sebou i dva jeho prsty. Pár jich provrtalo také příď kánoe, ale poněvadž byla vodotěsně rozdělena příhradkami na několik oddělení, nepotopila se. S rozervanou přídí plula ovšem mnohem pomaleji, tím spíše, když ji nyní pohánělo jen jedno veslo. To se stalo několik minut po dvanácté hodině."

"Že jsme nic neslyšeli, byli jsme vám dosti blízko," podivoval se Brent.

"Snad vítr zanášel hluk a potom, tak moc blízko jste nám asi nebyli, my jsme se zatoulali hezky daleko za Canningovu tvrz, skoro k selintarskému majáku," přiznával s jistými rozpaky Harry.

"To byl ovšem nerozum, poněvadž i s dvěma pádly byste byli měli co dělat, abyste se dostali k bárce ve stanovené lhůtě," přerušil ho Brent přísně.

"Nezlobte se, veliteli, všechno je konečně v pořádku a nic se nestalo," smířoval Brown Brenta, jehož hněv ostatně byl spíše líčený než skutečný. "Podívejme se, všechno je v pořádku a nic se nestalo!" zlobil se tentokrát Harry.

"Muvil bych zrovna tak jako vy Browne, kdyby byl Japončík ustřelil vaše prsty místo mých!"

"Divné je, že Japonci nevyhlásili už po té střelbě poplach," přerušil Brent smích mužstva.

"Vykládál si to tak, že se patrně domnívali, že nás potopili," pravil Brown, "Spustili asi člun na vodu a ohledávali moře při světloometech..."

"A našli patrně mé pádlo a tolik krve z mých dvou prstů, které snad také vylovili, že je to utvrdilo v Brownově názoru," přerušil ho Harry a vzbudil nový výbuch smíchu.

"Myslím, že můžete být spokojeni s bilancí a jít si klidně lehnout, ať ještě něco do rána naspíte," ozval se od kormidla White. Brent mu dal za pravdu a vybídl každého, kdo nemá hlídku, aby šel spát. Sám ještě zaznamenal při svitu baterky do zápisníku stručně dnešní události a výsledek nájezdu na Singapur, byl se svým součtem dokonale spokojen, vyšel na 74 tisíc brutto registrovaných tun obchodních lodí a jeden těžký křižník s nosností 13 tisíc tun. Když nastalo jitro s obzorem zataženým parami, byla bárka už sto mil od singapurských břehů. Směřovala na východ k Tambelanským ostrovům, a když se před polednem objevily na severním nebi japonské stíhačky o velkém doletu, uhnula k jižní skupině souostroví, k ostrovům Wataským neboli sv. Ducha. Podařilo se jí ukrýt se u jednoho z nich dříve, než ji Japonci objevili. Zde zůstala plný týden, než se rozruch nad smělym vpádem do Singapuru poněkud uklidnil. Harry nepřestával láteřit, že to jsou bídné ostrovy, kde stále prší. Ale pravda je, že pršelo nad celým Indickým oceánem, anebo aspoň nad velkou jeho částí, poněvadž byli právě uprostřed vlhkého monsunového období.

V prvních dnech listopadových opustili nehostinné ostrovy Wataské, které jim byly přesto dobrým úkrytem. Pustili se přes rovník do Karimataského průlivu, který dělí velký ostrov Billiton od Bornea. To byla cesta 300 mil, a ačkoliv měli dobrý severozápadní vítr, neurazili ji za jediný den, jak White doufal, tím spíše když se na sklonku dne setkali s japonskou torpédovkou. Spatřili ji na dálku a dali se na útěk, který se jim podařil jen proto, že slunce brzy na to zapadlo a že vzdálenost torpédovky byla ještě příliš velká pro použití světlometu.

Uchýlili se zase do osvědčeného krytu pustých ostrovů, tentokrát na korálové útesy Lemanské, vzdálené jen 30 mil od bornejských břehů.

"Pod svícnem bývá vždycky tma a zde Japonce ani nenapadne nás hledat," prorokoval Harry a skutečně se nemýlil.

Vyčkali tu zase týden a za soumraku propluli nebezpečnými útesy, jimiž je okolí ostrovů přímo přeplněno. Když nastala noc, pomohl jim znamenitě v orientaci Japonci udržovaný maják u blízkého velkého ostrova Karimata. Nechali ostrov hodně po pravém boku, propluli bezvadně a nikým neobtěžováni mezi ostrovem a západním břehem Bornea, a za svítání míjeli Samborský mys, za nímž se rozprostíralo nehluboké Javanské moře.

Zamířili na jihovýchod, k ostrovům Baveanským, ale k nim už nedorazili. Krátce před polednem hlásila stráž ze stěžně ponorku ve směru jízdy po pravém boku, vzdálenou půl druhé až dvě míle. Poněvadž velitelská věž ponorky, plující na povrchu, není vysoko nad hladinou, nebývá rozhled z její plošiny valný. Brent proto doufal, že nebyli spatřeni, a dal svinout plachty, aby bylo bárku méně vidět. Sotva se

to stalo, vyrazil z mírně rozvlněného moře vodní sloup a o několik vteřin později dolehl k jejich uším slabý hluk výbuchu, ztlumený vzdáleností. Harry srahl čelo.

"Střílejí naostro, bez výstrahy a bez signálu zastavit! To je zlé!"

"Jsme už příliš známí v těchto mořích, Harry," poznamenal klidně Brent. Pokývnutím schválil Whiteův rozkaz rozvinout plachty naplno. Nemělo smyslu hrát si na schovávanou, Japonci o nich věděli. Jediná spása spočívala v útěku. Plachty byly rozvinuty s největší možnou rychlostí, zatímco druhý granát zapadl neškodně do moře, tentokráte na druhé straně bárky.

Japonci se zřejmě zastřelovali. Než přišel třetí výstřel, získala již bárka rychlost a White uhnul pohotově stranou, takže ani tentokrát se nic nestalo.

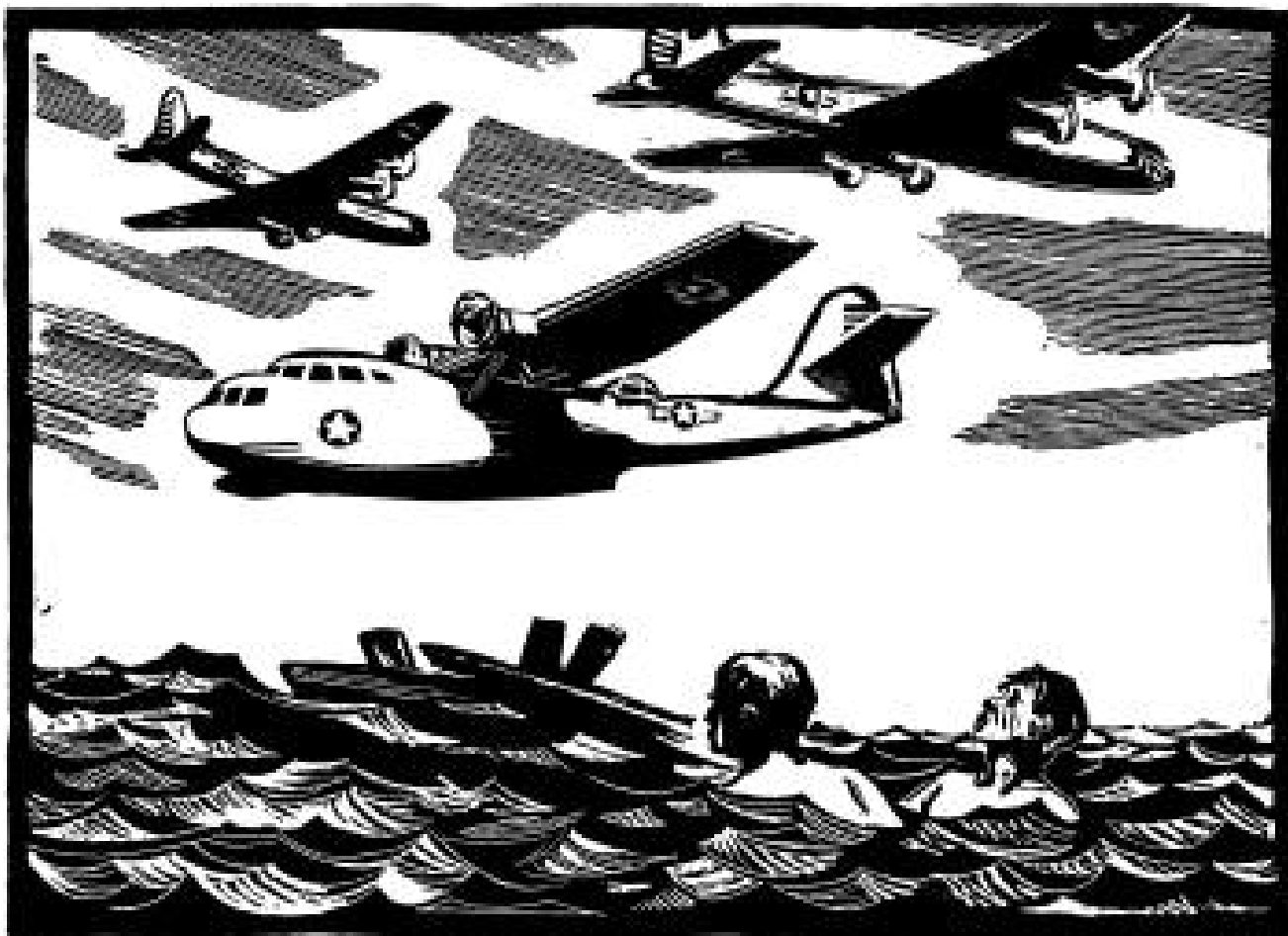
"Pak jsem ale zbytečně přemaloval bárku na Velikém Tekongu," pravil Harry s humorem. Brent se usmál a pokročil k Whiteovi, jenž sám řídil kormidlo.

"Co máte v úmyslu, Jimmy?" tázal se.

"Chci se pokusit dosáhnout Hektorových útesů, plukovníku, nejsme od nich daleko. Vítr je dobrý a patnáct uzlů z bárky vytluču, nebudu-li musit příliš mnoho kličkovat. Útesy nemohou být dále než pět či šest mil. Japové mají ovšem větší rychlost než my, ty jejich nové ponorky dokážou pětadvacet uzlů ve vodě, ale my zase máme náskok asi dvou mil. Když to všechno dám dohromady, nevychází mi zrovna špatná trojčlenka, jak jsem to rychle z hlavy vypočítal." Brent přikývl na souhlas. "A pak?" nadhodil.

"Mezi útesy si Japonce netroufne s ponorkou, neměl by tam dost vody. Bude-li nás chtít dostat, musí vysadit mužstvo ve člunech a napadnout nás přímo. Pak si aspoň vystřelíme, ačkoli naději na vyvážnutí máme pramalou. Ale i tak je to lepší, než se dát bez obrany rozstřílet. Nebo máme vyvěsit bílou vlajku?" zeptal se ironicky. Rozhořčené projevy posádky, která se tísnila kolem obou mužů, pohltily plukovníkovu odpověď. Brent se spokojil pokývnutím, že souhlasí s jeho opatřením, a odešel na zád', kde opřen lokty pohodlně o zábradlí pozoroval ponorku kukátkem. Činil to s takovým klidem, jako by šlo o pouhé přátelské závody v rychlosti spojené se střelbou naslepo, zatímco za jeho zády bouřila posádka odsouzená k nečinnosti. Její nejmladší členové se dožadovali jeden přes druhého střetnutí s Japonci, až je Harry okřikl.

"Štěbetáte jako hejno hus! Jak si to představujete? Máme zastavit a nechat se od nich provrtat? Počkejte, až se dostaneme na útesy, dostaneme-li se tam vůbec. Ale na tuhle vzdálenost se nemůžeme měřit pistolemi s pětipalcovým rychlopalným kanónem, to snad uznají i vaše malé mozky." Hluk se po jeho posměšných slovech trochu ztišil, ale v posádce to dále vřelo, horká krev mladých členů výpravy se nedovedla spokojit s bezmocným zatínáním pěstí v kapse. White těchto výkřiků nedbal a řídil kormidlo tak klidně, jako by stál na palubě svého torpédoborce. Kličkoval obratně, ale jen z počátku, potom uznal, že bude nejrozumnější neztrácet zbytečným uhýbáním rychlost, a zamířil rovnou k útesům. Velitel ponorky mu toto rozhodnutí usnadnil svou pošetilostí, neboť dal střílet po bárce z děla, ačkoliv ponorka se k ní hnala plnou rychlostí svých naftových motorů. Poněvadž podmořský člun je velmi štíhlé plavidlo, stavěné tak, aby co nejlépe zmáhalo při pohybu pod

hladinou odpor vody, kolísá značně při jízdě plnou rychlostí na hladině a jeho dělová plošina není tak klidná, jak by si dělostřelci přáli. Proto je zasažení cíle, a ještě k tomu dost malého, spíše věcí náhody a štěstí než přesného výpočtu a Japonec plýtlval zatím granáty nadarmo.

V zorném poli Brentova kukátka ponorka vytrvale rostla.

Rozeznal už dobře postavy tísnící se na plošině velitelské věže i muže u předního děla, které stálo přímo pod věží. Potom nastal okamžik, kdy ponorka přestala růst, a kdy mohutná vodní vlna, dmoucí se ve dvou proudech po stranách její ostré přídě, poklesla. Brent odložil kukátko. Rozhodný okamžik nadešel a útesy byly ještě daleko, to poznal z Whiteova obličeje, staženého do tvrdých vrásek. Velitel ponorky nahlédl marnost střelby za plné jízdy a zvolnil rychlost, White uhnul ještě dvakrát, a potom granát prolétl s ohlušujícím svištěním nad hlavami mužů v bárce, kteří se instinktivně přikrčili, a srazil stožár. Poslední vzpomínka, kterou si Dick Stanton odnášel, byl rozkaz Brentův: "Nafouknout gumové čluny!" Po něm následoval dunivý rachot výstřelu a vodní záplava, která mu urvala pevnou půdu pod nohama. Propracoval se na hladinu, rozvlněnou granátem, který utrhl celou příd'. Spatřil z bárky už jen zád', rychle mizející pod vodou, a několik mužů, plovoucích blízko něho.

Rachot výbuchů zněl stále a jiný zvuk, jež zpočátku nedovedl určit, se s ním mísil. Dick plaval, aby se dostal k nejbližšímu muži, v němž poznal Harryho. Zavolal na něho a dlouhán se ohlédl. Zašklebil se po svém starém způsobu.

"Poslední jednání, kamaráde, opona brzy spadne!" Dick si povšiml, že mu poraněná ruka překáží a že se mu plave těžce. Rázným tempem se dostal až k němu.

"Poplavu naznak, lehněte si na mne!" nabízel. Harry neodpovídal, vykroutil podivně, hlavu vzhůru, jako by hledal něco na nebi. Dick sledoval jeho pohled a nadšeně výskl. Nad nimi kroužila tři letadla s bílými hvězdami na nosných plochách. Jedno z nich se snášelo příkře dolů a jeho motory burácely s takovou silou, že Dick neslyšel, co na něj Harry křičí, ačkoliv plavali vedle sebe. Uhodl, že mu říká, že je to B-29, létající pevnost. Mihla se nad jejich hlavami a zmizela za nimi. Jiný, menší letoun se snášel pomalu v širokých kruzích, hluk jeho motorů sílil, zatímco ohlušující řev létající pevnosti zeslábl natolik, že Dick zaslechl veselé volání Harryho: "To je to, co potřebujeme!" Okamžik nehápal, co tím míní, a potom si povšiml plováků letadla, které sestupovalo na hladinu. Bylo to vodní letadlo PBY, nepřiliš rychlý letoun, jenž někdy doprovázel létající pevnost - zařízenou zpravidla jen na přistávání na zemi - a nesl menší náklad pum. Snesl se na hladinu sotva sto yardů od obou plavců, kteří k němu dorazili za několik minut - Harry vlastní silou, když pyšně odmítnul Dickovu pomoc.

"Kolik vás bylo, hoši?" volal jim vesele vstříc mladý muž, jenž stál na plováku, poznal v Dickovi na dálku dobrého plavce, a nestaraje se o něho, pomáhal z vody Harrymu.

"Patnáct, celé komando plukovníka Brenta, vracíme se ze Singapuru," oznamoval slavnostně Harry, když nabral dechu a setřepal se sebe vodu. Mladý letec překvapením hvízdal.

"Ze Singapuru! To jste měli asi rušné dny!"

"Ten dnešní byl nejrušnější," odpovídal roztržitě Harry Pátral zrakem po mužích z bárky, ale mohutný trup letounu mu bránil v rozhledu. "Co je s ostatními?" zeptal se neklidně.

"Kamarádi je vyjeli hledat ve dvou člunech, jsem tu sám," odpovídal mladík. Zavedl Harryho do prostorného trupu letadla. "Patnáct, říkáte, že vás bylo, když Jap začal střílet? Poberali bychom vás všechny, místa je dost a lehčí jsme taky, všechny pumy jsme naházeli na konvoj: Zaříd'te se tu tak pohodlně jako doma." Snesl Harrymu, jenž se unaveně natáhl na podlahu letounu, kdejakou přikrývku.

Dick do kabiny nešel. Pokročil až na okraj nosné plochy a sledoval pohledem obří pevnost, která už zase stoupala vzhůru. Pak se zadíval na moře, hledal ponorku. Tam, kde ji naposled viděl, spatřil už jen velkou mastnou skvrnu, která se pomalu rozplývala v širokých kruzích. Uhodl, že B-29 potopila ponorku hlubinnými pumami, a v uspokojení, jež pocítil, zapomněl na okamžik na kamarády. Volání, které zaznělo z druhé strany letounu, mu je opět připomnělo. Záchranný člun se vrací a veze trosečníky, rozeznal známé hlasy! Rychle proběhl letounem a nadšeně vítal Brenta, Whitea, Harpera, Warrena, Browna, Ronneyho a Wilkinsona. O něco později dorazil i druhý člun a přivezl Connora s třemi muži z bárky. Ale obětavý Hans

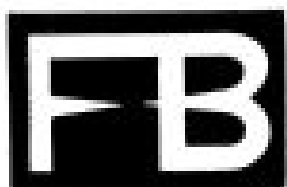
Diemen a Teddy McCarthy, třicetiletý seržant od skotských highlandrů, sympatický málomluvný muž, zmizeli navždy. Letoun, který se po přistání druhého člunu ihned vznesl, marně po nich pátral tak dlouho, jak mu to jeho zásoba benzínu dovolila.

"Padli při obraně vlasti a lepší smrt si nikdo nemůže přát!" řekl Brent, když jejich vodní letoun opustil místo posledního utkání a zamířil k australským břehům...

OBSAH

I	Rozkaz pro Dicka Stantona
II	V prvním ohni
III	Noční dobrodružství
IV	Komando plukovníka Brenta
V	Na Timorském moři
VI	Trosečníci ze "Sheldonu"
VII	Na korálových útesech
VIII	Rádiová stanice
IX	Laguna v plamenech
X	Do nepřátelských vod
XI	Bouřlivá noc
XII	Hlídkový člun
XIII	Hra na schovávanou
XIV	Bez vody
XV	Vrak
XVI	Cyklón
XVII	Na břehu Bornea
XVIII	Křižník "Jubari"
XIX	Námořník z "Nitty Maru"
XX	Ostrov Tekong Besar
XXI	Tábor v lese
XXII	Před očima nepřátel
XXIII	Ohně nad přístavem
XXIV	Poslední utkání

KNIHY FRANTIŠKA BĚHOUNKA PRO MLÁDEŽ
Řídí Josef Šubrt

FRANTIŠEK BĚHOUNEK
KOMANDO PLUKOVNÍKA BRENTA

Ilustroval Václav Junek.

Obálka, vazba a grafická úprava Jaromír Valoušek. Vydal jako svou 3440. publikaci Albatros, nakladatelství pro děti a mládež, v Praze roku 1969.

Odpovědný redaktor Josef Šubrt.

Výtvarný redaktor Alexandr Kohout.

Z nové sazby písma Bodoni

vytisklo Rudé právo, tiskařské závody, Praha.

10,91 AA (text 9,52, ilustr. 1,39), 11,05 VA.

1. vydání v Albatrosu.

13 - 083 - 69 14/54 Vázaný výtisk 21,— Kčs 305/14/8,7-5

Pro čtenáře od 9 let

t

